

دفترچه شماره ۱

جامع سوم

دفترچه عمومی

آزمون ۲۹ خرداد - سال ۱۴۰۰

آزمون عمومی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان و ادبیات فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰
۳	فرهنگ و معارف اسلامی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰

۱- کدام گزینه می‌تواند معانی مناسبی برای تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟

«بهرام، کام، دمان، پدرام، جولقی، ستوه»

(۱) قصد، نیکو، بی‌نیاز، خسته

(۲) کیوان، آرزو، خروشنده، درمانده

(۳) نیت، هولناک، پشمینه‌پوش، خسته

(۴) آرزو، آراستگی، گدا، درمانده

۲- معانی واژه‌های «غنا، درای، خنیده، خطوات» تماماً به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

(۱) آوازخوانی، زنگ کاروان، مشهور، گام‌ها

(۲) توانگری، زخم، معروف، قدم

(۳) بی‌نیازی، زنگ کاروان، نامدار، قدم‌ها

(۴) آوازخوانی، زخم، مشهور، گام‌ها

۳- با توجه به واژه‌های زیر، در کدام موارد معنی بعضی واژه‌ها نادرست است؟

(الف) (شفیع: پایمرد)، (فایق: بلند)، (قسیم: دارای نشان پیامبری)

(ب) (محب: یار)، (تعبیر: بازگویی)، (محظوظ: بهره‌ور)

(ج) (شرزه: شیر)، (داروغه: شب‌گرد)، (آخته: برکشیده)

(د) (تجربید: تنهایی گزیدن)، (جل: پوشش)، (معهود: شناخته شدن)

(۴) ب، د، الف

(۳) الف، ب، ج

(۲) الف، ج، د

(۱) ج، د، ب

۴- در کدام گروه غلط املایی وجود دارد؟

(۱) روضه و باغ، وزر و گناه، محمل و کجاوه

(۲) خوان و طبق، بهایم و ستوران، زهی و آفرین

(۳) انابت و توبه، ضمد و مرهم، چریغ و طلوع

(۴) عماد و تکیه‌گاه، خذلان و درمانده‌گی، سبو و کوزه

۵- در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟

(۱) وی عبا نمود و گفت: «مطاواعت ملک بر من فرض است و بادیۀ فراق او بی‌شک دراز و بی‌پایان خواهد گذشت.»

(۲) چون جاسوس بشنید و حاجب ولایت چشم محسوس بدید پیری بود در ذی اندوه زینت غربت و هیئت وحشت و حیرت دهشت.

(۳) تربیت پادشاه بر قدر منفعت باید که در سلاح ملک از هر یک بیند، چه اگر بی‌هنران خدمت اسلاف را وسیلت سعادت سازند خلل به کارها راه یابد و

اهل هنر ضایع مانند.

(۴) اما از محتضران بی‌بصران نظاره این دقایق و اعتبار بدین حقایق درست نیاید و آلا این غرایب محجوب نیست و این عجایب مستور نه.

۶- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) پیش از آن کز غدر عالم لال گردد جان تو
 (۲) جامی از هول رقیب آورد رو در راه هجر
 (۳) سموم هیبت او گر گذر کند بر آب
 (۴) افتاده شور و ولوله‌ای در میان خلق

۷- پدیده‌آورنده چند اثر نادرست معرفی شده است؟

«قابوس‌نامه (عنصرالمعالی کیکاووس)، دیوار (جمال میرصادقی)، پیرمرد چشم ما بود (نیما یوشیج)، تفسیر سوره یوسف (ع) (احمدبن محمدبن زید طوسی)، گوشواره عرش (سیدعلی موسوی گرمارودی)، سیاست‌نامه (خواجه نصیرتوسی)، اخلاق محسنی (ملاحسن فیض کاشانی)، سمفونی پنجم جنوب (نزار قبانی)، سه پرسش (تولستوی)»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۸- شاعر از آرایه‌های کدام گزینه تماماً بهره برده است؟

«چه لعبت است که از مهر ماه رخسارش / چو تار طرّه او روز من شب تار است»

- (۱) استعاره، ایهام تناسب، تشبیه، جناس تام
 (۲) ایهام، تشبیه، تضاد، استعاره
 (۳) ایهام تناسب، مجاز، تضاد، تشبیه
 (۴) ایهام، مجاز، جناس تام، استعاره

۹- آرایه‌های بیت «مشکین از آن نشد دم خلقت که چون صبا / بر خاک کوی دوست گذاری نمی‌کنی» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) اسلوب معادله، تشبیه، کنایه، استعاره
 (۲) حسن تعلیل، استعاره، تشبیه، تناسب
 (۳) حسن تعلیل، تلمیح، جناس، تشخیص
 (۴) تشخیص، اسلوب معادله، تلمیح، کنایه

۱۰- آرایه‌های درون کمانک در کدام گزینه نادرست آمده است؟

- (۱) تا با کمان ابرو بنشست در کمینم
 (۲) از بوی تو در تاب شود آهوی مشکین
 (۳) اگر دلجویی طفلان نمی‌شد سنگ راه من
 (۴) گریه ظاهر ندارد جنگ با سنگین دلی
- در خون خویش بنشانند از تیر دل‌نشینم (ایهام، جناس)
 گر باز کنند از شکن زلف تو تابی (جناس تام، اغراق)
 به مجنون یاد می‌دادم ز خود بیرون دویدن را (تشبیه، کنایه)
 می‌کشد پروانه را و اشک می‌بارد چراغ (تشخیص، پارادوکس)

۱۱- آرایه‌های «تشبیه، استعاره، پارادوکس، ایهام و مجاز» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) نظر به دانه کس نیست سیرچشمان را
 (ب) خون دلم از حسرت یک جام به جوش است
 (ج) پیداست ز کوکو زدن فاخته با سرو
 (د) عالم از ناله عشاق مبادا خالی
 (ه) رسانیده است حسن او به جایی بی‌وفایی را
- به آب خشک بود گردش آسیای مرا
 آبی به سر آتش من زن که نجوشم
 کان پیش قد دلکشت اندام ندارد
 که خوش‌آهنگ و فرح‌بخش هوایی دارد
 که عشاق از خدا خواهند تقریب جدایی را

- (۱) د، ج، ب، الف، ه
 (۲) ج، ه، الف، ب، د
 (۳) د، ب، ه، ج، الف
 (۴) ج، ب، ه، د، الف

۱۲- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در همه گزینه‌ها درست است، به جز:

- (۱) عاشقان را نیست بر دل، سردی معشوق بار
 (۲) ای زمین از سبحة ذکر تو کمتر دانه‌ای
 (۳) هیچ کس را دل به اشک آتشین ما نسوخت
 (۴) تا قیامت پایم از شادی نیاید بر زمین
- شمع کافوری نسازد دل خنک پروانه را (مضاف‌الیه - مسند)
 از خرابات تو مهر گرم‌رو پیمان‌های (منادا - نهاد)
 طفل ما را دامن آخر زمان خواهد نواخت (مضاف‌الیه - مفعول)
 رخصت پابوس تا همچون رکابم داده‌اند (متمم - متمم)

۱۳- در همه ابیات، صفت مضاف‌الیه وجود دارد؛ به جز:

- (۱) فغان که آن مه نامهربان مهرگسل
 (۲) خواب آن نرگس فتان تو بی چیزی نیست
 (۳) خدا چو صورت ابروی دلگشای تو بست
 (۴) کنون که بر کف گل جام باده صاف است
- به ترک صحبت یاران خود چه آسان گفت
 تاب آن زلف پریشان تو بی چیزی نیست
 گشاد کار من اندر کرشمه‌های تو بست
 به صد هزار زبان بلبش در اوصاف است

۱۴- در ابیات کدام گزینه نقش «تبعی» به کار رفته است؟

- (الف) به پای سرو در افتاده‌اند لاله و گل
 (ب) تلخ است شربت غم هجران و تلخ‌تر
 (ج) بیرون جهیم سرخوش و از بزم صوفیان
 (د) من بنده ندارم هنری درخور شه لیک
- مگر شمایل قد نگار من دارد
 بر سرو قامتی که به حسرت جوان برفت
 غارت کنیم باده و شاهد به بر کشیم
 از روی کرم شاه جهان بنده‌نواز است
- (۱) ج، د (۲) الف، ب (۳) ج، الف (۴) د، الف

۱۵- در میان مصراع‌های زیر، اجزای چند جمله «نهاد + مسند + فعل» است؟

- (الف) ماهی ار مرد آب را چه غم است؟
 (ب) چو خاک می‌شوم آن به که خاک پای تو باشم
 (ج) دل در هوست خون شد و جان در طلبت سوخت
 (د) زخمی که بر دل آید، مرهم نباشد آن را
 (ه) سخت زیبا دلبر است او، چشم بد دور از رخس
- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۱۶- «ان» در مصراع‌های زیر، به ترتیب نشانه چیست؟

- (الف) چون ابر رخت هستی، کش سوی کوهساران
 (ب) هم چمان برون آیی، هم چمانه برگیری
 (ج) عاشق از جانان بنفشستان و لالستان بود
 (د) ساقی حیات بخشد چون باد نوبهاران
- (۱) مکان، حالت، مکان، جمع (۲) جمع، حالت، نسبت، جمع
 (۳) مکان، صفت فاعلی، نسبت، زمان (۴) جمع، صفت فاعلی، نسبت، زمان

۱۷- مفهوم بیت «هیچ کس را حاصل جمعیت از اسباب نیست/ بحر را هم موج بی تابی ز جوش گوهرست» در کدام گزینه تکرار نشده است؟

- (۱) تا دل ز خارخار تمنا شده است پاک
بیمار من به بیشتر راحت رسیده است
- (۲) نارسایی‌های طالع مانع است از اتحاد
ورنه با موی میان یار همتابیم ما
- (۳) حلاوت ندارد شکر در نی‌اش
چو باشد تقاضای تلخ از پی‌اش
- (۴) آزادگی به تخت سلیمان برابریست
در کام هر که ذوق قناعت چشیده است

۱۸- همه ابیات با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؛ به جز ...

«بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو / کجا دیدی که بی آتش، کسی را بوی عود آمد»

- (۱) بی داغ عشق پختگی از دل طمع مدار
خام است میوه‌ای که خورد آفتاب کم
- (۲) از آن ز انجمن عشق بوی جان آید
که عود مجمرش از پاره‌های دل باشد
- (۳) آری خوش است وقت حریفان به بوی عود
وز سوز غافل‌اند که در جان مجمر است
- (۴) گر آتش دل نیست پس این دود چراست
ور عود نسوخت بوی این عود چراست

۱۹- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) می‌شود در جلوه‌ای کوتاه چون مدّ شهاب
دل منه چون غافلان بر طول ایام بهار
- (۲) از ما سراغ منزل آسودگی مجو
چون باد عمر ما به تکاپو گذشته است
- (۳) تا تو شیرازه‌اش از طول امل می‌سازی
دفتر عمر چو اوراق خزان ریخته است
- (۴) در نظر واکردنی طی می‌شود عمر حباب
تکیه‌ای بی مغز بر عمر سبک‌جولان مکن

۲۰- مفهوم کدام گزینه با عبارت «کلّ اناه یترشح بما فیه» متناسب نیست؟

- (۱) می‌توان از صورت هر کس به معنی راه برد
جوهر می را توان دریافت از سیمای خم
- (۲) آتشکده است باطن سعدی ز سوز عشق
سوزی که در دل است در اشعار بنگرید
- (۳) من از خواص عشق چه گویم، سخن که هست
اسرار نهفته و آثارش آشکار
- (۴) می‌کند گل ز جبین، تیرگی و صافی دل
در کدو هر چه نهفته است ز ساغر پیداست

۲۱- همه ابیات با بیت زیر، تناسب مفهومی دارند؛ به جز ...

- «دردی است غیر مردن، کان را دوا نباشد»
- (۱) عاشقان را به جز از درد نباشد درمان
پس من چگونه گویم، کاین درد را دوا کن»
- (۲) خستگان زنده‌دل دانند قدر درد عشق
دردی درد به دست آر و دوا باز گذار
- (۳) بی‌قراری نتوان برد به دریا از موج
پیش صاحب‌درد باشد دارو و درمان عزیز
- (۴) بهر درمان دردسر دادن طبیبان را چه سود
به دوا درد طلب را نتوان درمان کرد
چون مریض عشق جز مردن ندارد چاره‌ای

۲۲- در کدام گزینه هر دو بیت، قرابت مفهومی دارند؟

- (الف) در مقام شوق تو مست شراب عشق تو
 (ب) عشق از برای زینت انسان پدید شد
 (ج) از ملک وجودم اثری عشق تو نگذاشت
 (د) آن چه گفت ایزد به آدم با ملک هرگز نگفت
- (۱) الف، ب
 (۲) ب، د
 (۳) ج، د
 (۴) الف، ج

۲۳- مفهوم کدام بیت، نادرست آمده است؟

- (۱) هر دم از سر گیر چون شمع و بسوز
 (۲) در محبت کم گناهی نیست اظهار وجود
 (۳) در کنار بحر صائب قطره دریا می شود
 (۴) مرد باید که به لطف سخن و حسن خطاب
- زان که سوز شمع تا پایان بود (عشق ابدی است)
 تا نفس باقی است نتوان لب ز استغفار بست (توصیه به ترک خود)
 کس چرا جان را از آن جان جهان دارد دریغ (بازگشت به اصل)
 طبع ارباب ستم را ز ستم باز آرد (ظلم ستیزی)

۲۴- کدام بیت از نظر معنایی متفاوت است؟

- (۱) اکبر و اعظم خدای عالم و آدم
 (۲) چرخ با این اختران نغز و خوش و زیباستی
 (۳) خاصه باغی کین فلک یک برگ اوست
 (۴) این نشان ظاهر است این هیچ نیست
- صورت خوب آفرید و سیرت زیبا
 صورتی در زیر دارد آن چه در بالاستی
 بلکه آن مغز است و این عالم چو پوست
 تا به باطن در روی بینی تو بیست

۲۵- مفهوم مقابل شعر زیر را در کدام گزینه می توان یافت؟

- «ای منتظر، مرغ غمین در آشیانه! / من گل به دست می دهم، من آب و دانه... / می کارمت در چشمها گل نقش امید»
- (۱) ای دل جور عشق جز غمت روزی نیست
 (۲) می هست و درم هست و بت لاله رخان هست
 (۳) کار چون بسته شود بگشاید
 (۴) غم حبیب نهان به ز گفت و گوی رقیب
- غم خور که به جز روزی خود نتوان خورد
 غم نیست و گر هست نصیب دل اعداست
 وز پس هر غم طرب افزایشد
 رفیق عشق چه غم دارد از نشیب و فراز

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٢٤ - ٣٥)

٢٤- ﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ﴾:

(١) به راستی مؤمنانی که در نمازشان فروتن‌اند، رستگارند!

(٢) قطعاً مؤمنان را که در نمازشان فروتنی می‌کنند، رستگار کرده‌اند!

(٣) به راستی که مؤمنان رستگار شده‌اند، همانان که در نمازشان فروتن‌اند!

(٤) مؤمنان رستگار شده‌اند، کسانی که در نمازهایشان فروتنی می‌کنند!

٢٧- «هَذِهِ أَسْمَاكَ تُثِيرُ أَعْمَاقَ الْمُحِيطِ إِنْارَةً نَسْتَطِيعُ فِي ضِيَاءِهَا الْتِقَاطَ الصُّورِ!»:

(١) این ماهی‌ها قطعاً اعماق اقیانوس را روشن می‌کنند که بتوانیم در روشنایی آن عکس‌برداری کنیم!

(٢) این‌ها ماهی‌هایی هستند که ژرفای اقیانوس را نورانی می‌کنند به گونه‌ای که بتوانیم با نور آن عکس‌هایی بگیریم!

(٣) این‌ها ماهیانی‌اند که اعماق اقیانوس را طوری روشن می‌کنند که در روشنایی آن می‌توانیم عکس بگیریم!

(٤) این ماهی‌ها نورانی می‌کنند اعماق اقیانوس را با نوری که می‌توانیم در روشنایی آن عکس‌برداری کنیم!

٢٨- «هُنَاكَ أَنْوْفٌ حَادَّةٌ لِلدَّلَافِينِ لَا نَظِيرَ لَهَا وَ هِيَ تُسَاعِدُ الْإِنْسَانَ مُسَاعَدَةَ الصَّدِيقِ وَ قَدْ تَنَقَّدُ الْإِنْسَانُ فِي الْبَحْرِ!»:

(١) برای دلفین‌ها آنجا بینی‌های تیزی وجود دارد که نظیر ندارند و آن‌ها به انسان دوستانه کمک می‌کنند و گاهی در دریا انسان را نجات می‌دهند!

(٢) آنجا دلفین بینی تیزی دارد که برای آن هیچ نظیری نیست و او قطعاً به انسان مانند دوست کمک می‌کند و گاهی انسانی را در دریا نجات می‌دهد!

(٣) دلفین‌ها بینی‌های تیزی دارند که شبیه آن وجود ندارد و آن‌ها مانند دوست به انسان یاری می‌دهند و در دریا انسان را نجات می‌دهند!

(٤) دلفین‌ها بینی‌های تیزی دارند که هیچ همانندی ندارد و آن‌ها به انسان همانند دوست یاری می‌رسانند و در دریا گاهی انسان را نجات می‌دهند!

٢٩- «خَيْرُ أَصْدِقَائِكَ وَ زُمَلَائِكَ مَنْ لَا يَرْضَى أَنْ يَكُونَ فِيكَ عَيْبٌ فَيُهْدِي إِلَيْكَ عَيْبِيكَ بِأَلْتِي هِيَ أَحْسَنُ!»:

(١) بهترین دوستان و همکارانت کسی است که راضی نباشد در تو عیبی باشد، بنابراین عیب‌هایت را با روشی که بهتر است، به تو ارزانی می‌دارد!

(٢) بهتر از دوستان و هم‌قطاری‌هایت کسی است که عیب‌هایت را با شیوه‌ای بهتر به تو پیشکش می‌دارد، چون راضی نیست از اینکه در تو عیبی باشد!

(٣) برترین رفقا و هم‌قطارانت کسی است که خشنود نباشد از این‌که در تو عیبی باشد، پس تو را به عیب‌هایت با آن روش که بهتر است راهنمایی می‌کند!

(٤) باخیرترین دوستانت و هم‌کلاسی‌هایت کسی است که خشنود نیست در تو عیبی باشد، پس تو را به عیب‌ت رهنمون می‌سازد، اما با روشی که بهتر است!

۳۰- «كَبُرَتْ خِيَانَةً أَنْ تُفْشِيَ مَا حَاوَلَ أَنْ يُضْمَرَ صَدِيقَكَ مِنَ الْأَسْرَارِ فَأَنْتِ لَا تُعَدِّ صَدِيقًا مُخْلِصًا!»:

- ۱) بزرگ‌ترین خیانت این است که افشا کنی آن رازهایی را که دوستت پنهان کرده پس تو دوست با اخلاصی شمرده نمی‌شوی!
- ۲) چه خیانت بزرگی است که تلاش کنی رازی را که دوستت پنهان می‌کند بیان کنی، پس تو دوست خالص به حساب نمی‌آیی!
- ۳) خیانت بزرگی است که افشا کنی رازهایی را که دوستت تلاش نموده که پنهان نماید در نتیجه تو دوست با اخلاصی به شمار آورده نمی‌شوی!

- ۴) خیانت بزرگ این است که اسراری را که دوستت سعی کرده پنهان کند بازگو کنی پس تو حقیقتاً دوست خالص شمرده نمی‌شوی!

۳۱- «حَصَلَ هَوْلَاءِ الطَّلَابِ عَلَى عَدَدٍ مِنَ الشَّهَادَاتِ الدِّرَاسِيَّةِ وَ تَخَرَّجُوا مِنَ الْمَدْرَسَةِ مُعَوِّقِينَ!»:

- ۱) این دانش‌آموزان تعدادی از مدارک تحصیلی را به دست آوردند و از مدرسه معلولان دانش‌آموخته شدند!
- ۲) این دانش‌آموزها به چندین مدرک تحصیلی دست یافتند در حالی که معلول‌ها را از مدرسه بیرون می‌کردند!
- ۳) این دانش‌آموزان در حالی که معلول بودند چندین مدرک تحصیلی به دست آوردند و از مدرسه فارغ‌التحصیل گشتند!
- ۴) این دانش‌آموزها به تعدادی از مدارک تحصیلی دست یافتند در حالی که از مدرسه معلولان دانش‌آموخته می‌شدند!

۳۲- «إِنَّمَا يَدْخُلُ أَفْضَلُ الْجَامِعَاتِ مَنْ عَوَّدَ نَفْسَهُ عَلَى قِرَاءَةِ الْكُتُبِ وَ يَقُومُ بِأَدَاءِ وَاجِبَاتِهِ الدِّرَاسِيَّةِ نَشِيطًا!»:

- ۱) در برترین دانشگاه‌ها فقط کسی وارد می‌شود که به خواندن کتاب‌ها عادت کرده باشد و با نشاط تکالیف درسی را انجام دهد!
- ۲) دانشگاه‌های برتر فقط کسی را وارد می‌کنند که به خواندن کتاب‌ها عادت کرده باشد و خودجوش تکالیف درسی خود را انجام دهد!

- ۳) تنها کسی در برترین دانشگاه‌ها وارد می‌شود که خود را به مطالعه کتاب‌ها عادت داده باشد و خودجوش تکالیف درسی‌اش را انجام دهد!

- ۴) همانا کسی در بهترین دانشگاه‌ها پذیرفته می‌شود که خود را به خواندن کتاب‌ها عادت داده باشد و با نشاط به انجام تکالیف درسی برخیزد!

۳۳- عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) نُحِبُّ رُؤْيَةَ وَالِدَيْنَا فِي أَحْسَنِ حَالٍ! دوست داریم پدر و مادرمان را در بهترین حالت ببینیم!
- ۲) كَانَ الْعَمَالُ يَعْمَلُونَ فِي مَنْجَمِ الْفَحْمِ الْكَبِيرِ! کارگران در معدن بزرگ زغال‌سنگ کار می‌کردند!
- ۳) هُوَ يَنْكَلِمُ بِاللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ إِضَافَةً إِلَى الْعَرَبِيَّةِ! او علاوه بر عربی به زبان فارسی صحبت می‌کند!
- ۴) مَنْ ذَا الَّذِي يُخْرِجُ مِنَ الْأَرْضِ النَّبَاتَاتِ النَّضْرَةَ؟! چه کسی گیاهان تر و تازه‌ای از زمین بیرون می‌آورد؟!

۳۴- عَيْن الصَّحِيح:

(۱) لا تُكثِر في عمل حتّى في الاستشارة فإنّه يجلب الندامة! در کاری زیاده‌روی نکن مگر در مشورت خواستن زیرا آن پشیمانی به بار می‌آورد!

(۲) یا إنسان أعطيت حياة طيبة و لكنك اخترت حياة تفني! ای انسان تو زندگی پاکی داده شده‌ای در حالی که تو آن زندگی را برگزیدی که فانی است!

(۳) إنّما أوصلتك إلى غاياتك محاولات قمت بها في الشّباب! تنها تلاش‌هایی که در جوانی به آن اقدام کردی، تو را به اهداف رسانده است!

(۴) لحظات تقضيها فارغة عن الحسنات تملأها الشّيطان بالسّيئات! لحظه‌هایی که خالی از نیکی‌ها می‌گذرند، شیطان آن‌ها را با زشتی‌ها پر می‌کند!

۳۵- «من در زمان تحصیل تنها با دوستان خوب اعتماد به نفس می‌یافتم!»:

(۱) في زمن دراستي ما كنت أكتسب الثقة بالنفس إلا مع الأصدقاء الجيدين!

(۲) خلال دراستي كنتُ أكتسبُ الثقة بالنفس ولكنني مع الأصدقاء الجيدين!

(۳) كان قد إكتسبتُ الثقة بالنفس في زمن دراستي إلا مع أحسن الصّدقات!

(۴) كنت أكتسبُ الثقة بالنفس خلال الدّراسة وحيداً مع الأصدقاء الجيدين!

■ ■ ■ إقرأ النّصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۳۶ - ۴۲) بما يناسب النّصّ:

من العوامل التي تسبب أن لا نصل إلى أغراضنا هو أننا نتوقع من أنفسنا أكثر مما نستطيع. طالبنا يريد أن يصل إلى درجة لم يحاول له بما فيه الكفاية. تاجرنا يتوقع الربح أكثر من محاولته و رأس ماله وهكذا جميع الأصناف في المجتمع. فلنعلم أن هذا السلوك يشدد الإضطراب في الحياة و ينتج إلى اليأس في النهاية حينما لا نحصل على ما نتوقع، فلهذا كثير من المفكرين يؤكدون على التعادل في هذا المجال تأكيداً. الإفراط في جعل الأهداف و الإشتياق بها يمكن أن يُبَرِّدنا و التفريط في التوقع عن الذات يمكن أن يؤدي إلى الكسالة و الخمول. نعم، الثقة بالنفس تهيب المرء لمواجهة الشدائد و الرجاء يسهل الظروف القاسية له ولكن هذان لا يتعارضان مع الواقعية في الحياة والعقل هو الذي يعرف قدر نفسه معرفة دقيقة!

۳۶- عَيْن الصَّحِيح حسب النّصّ:

(۱) على الإنسان العاقل ألا يتوقع من نفسه شيئاً!

(۲) لا شيء يقدر أن يُسهل الظروف القاسية ولو أننا نظنّ هكذا!

(۳) ليس الواقع أقلّ من تصوّرنا عن ذاتنا لزوماً بل يختلف لأيّ رجل!

(۴) معرفة النفس تزيد الثقة بالنفس كما تُبعِدنا عن الإضطراب و الحزن!

٣٧- عَيْنُ الخَطَا عن مفهوم العبارة: « الإفراط في جعل الأهداف و الإشتياق بها يُمكن أن يُبرَدنا .. »

- (١) الدَّهر يجعل بردَ اليأس على من اشتاق به كثيراً!
- (٢) اليأس في انتظار المرء الذي لديه آمال لا تُناسبه!
- (٣) الذي لا يعرف مقاصده صحيحاً فإنَّ الحسرة مأواه!
- (٤) المُتكبر ييأس في النَّهاية لأنَّه لا يحصل على ما يُريده!

٣٨- النَّصَّ يدلُّ على:

- (١) التَّعادل في المحاولة و الإستراحة للطلّاب!
- (٢) كِيفِيَّة البيع و الإشتراء و ازدياد النَّفع فيهما!
- (٣) تسهيل الظُّروف الصَّعبة بالتَّرجي و النَّشاط!
- (٤) الإلتفات و البصيرة على النَّفس كما هي أهله!

٣٩- عَيْنُ عنواناً لا يناسب النَّص:

- (١) خير الأمور أوسطها!
- (٢) التَّعادل في التَّوَقُّع عن الذات!
- (٣) ما يحتاج المرء للوصول إلى غايته!
- (٤) النَّقَّة بالنَّفس و الرجاء أمران يلزمان للنَّجاح!

■ عَيْنُ الصَّحِيح في الإعراب و التَّحليل الصَّرْفِي (٤٠-٤٢)

٤٠- «يتوقَّع»:

- (١) فعل مضارع - على وزن يتفَعَّل (مزيد ثلاثي) / فاعله «تاجر»؛ و الجملة فعلية
- (٢) فعل - من وزن: تفَعَّل؛ حروفه الأصليَّة: ت ق ع - معلوم / فعل و الجملة فعلية
- (٣) مضارع - للمفرد المذكر - ماضيه: توقَّع؛ و له حرفان زائدان / فعل و فاعل؛ خبر للمبتدأ
- (٤) فعل- للمفرد المذكر الغائب - له ثلاثة حروف أصليَّة؛ من مصدر: توقَّع - مجهول / فاعله محذوف

٤١- «يُبرِّد»:

- (١) فعل - له ثلاثة حروف أصليَّة و حرف زائد فقط (= مزيد ثلاثي) / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية؛ و ليس له مفعول؛ يُعادل المضارع الإلتزامي في الفارسيَّة
- (٢) فعل مضارع - حروفه الأصليَّة: ب ر د؛ ماضيه: تبرَّد؛ مصدره: تبرَّد / فاعله: ضمير «نا»؛ و الجملة فعلية؛ يُعادل الماضي الاستمراري في الفارسيَّة
- (٣) مضارع - للمفرد المذكر الغائب (أي للغائب) - اسم فاعله: بارد (من مادَّة: ب ر د) / فعل و مع فاعله جملة فعلية؛ ضمير «نا» مفعوله
- (٤) فعل مضارع - صيغته للمفرد المذكر الغائب - مصدره على وزن: تفعيل، و له حرف زائد- معلوم / فعل و فاعل؛ مفعوله ضمير «نا» المتصل

۴۲- «المُفَكِّرِينَ»:

- (۱) جمع سالم للمذكّر - اسم فاعل؛ حروفه الأصلية: ف ك ر؛ و له حرف زائد واحد / جازّ و مجرور
- (۲) جمع - اسم فاعل (فعله الماضي: فكّر؛ فعله المضارع: يُفكّر) - معرفة / مجرور بحرف جرّ «من»
- (۳) مذكّر - اسم فاعل (مصدره: فكّر؛ دون حرف زائد) - معرّف بأل / مجرور بحرف الجرّ؛ «من المُفكّرِينَ»: خبر
- (۴) اسم - مأخوذ من مصدر «تفكّر» (على وزن: تفعل، و له حرفان زائدان) / مجرور بحرف الجرّ؛ «من المُفكّرِينَ»: جازّ و مجرور

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٤٣ - ٥٠)

۴۳- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) الْعُلَمَاءُ يُؤَكِّدُونَ أَنَّ الدَّلْفِينَ يَسْتَطِيعُ التَّكَلُّمَ بِأَصْوَاتٍ مُعَيَّنَةٍ!
- (۲) لِتَعَلَّمَ أَنَّ تَبَادُلَ الْمُفْرَدَاتِ بَيْنَ اللُّغَاتِ إِزْدَادَتْ بِسَبَبِ الْعَوَامِلِ الْمُخْتَلِفَةِ!
- (۳) الْمُشَارَكَةُ فِي الْإِنْتِخَابَاتِ هِيَ مِنْ أَهَمِّ الْأُمُورِ فِي الْمُجْتَمَعِ الْإِيرَانِيِّ!
- (۴) الْمُعَوَّقُونَ النَّاجِحُونَ أَتَارُوا إِعْجَابَ الْآخَرِينَ مَعَ أَنَّهُمْ كَانُوا يُوَجِّهُونَ مَشَاكِلَ كَثِيرَةً!

۴۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسَبِ التَّوْضِيحَاتِ:

- (۱) التَّحْوِيلُ: إِرْجَاعُ شَيْءٍ إِلَى صَاحِبِهِ أَوْ إِعْطَاؤُهُ إِلَى شَخْصٍ آخَرَ!
- (۲) الرَّيْفُ: مَنَظِقَةٌ يَسْكُنُ فِيهَا عَدَدٌ قَلِيلٌ مِنَ النَّاسِ وَ هِيَ أَكْبَرُ مِنَ الْمَدِينَةِ!
- (۳) الْجُبْنَةُ: مَادَّةٌ غِذَائِيَّةٌ تُؤَخَذُ مِنْ لَبَنِ الْبَقْرَةِ وَ لَهَا أَنْوَاعٌ وَ أَلْوَانٌ مُخْتَلِفَةٌ!
- (۴) الْحَيَّةُ: حَيْوَانٌ لَيْسَتْ لَهَا رِجْلٌ فَتَسِيرُ عَلَى بَطْنِهَا وَ كُلُّ أَنْوَاعِهَا تَمْلِكُ سَمًّا قَتَالَةً!

۴۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاقِينَ:

«مَا نَجَحَتْ الشِّيمَاءُ فِي الْمُبَارَاةِ النَّهَائِيَّةِ وَ ..... عَلَى الْجَائِزَةِ الْفِضِيَّةِ فِيهِ الْفَائِزَةُ .....!»

- (۱) حصلت - الأول (۲) أخذت - الإثنتان (۳) أخذت - الأولى (۴) حصلت - الثانية

۴۶- عَيْنُ الْعَدَدِ وَ الْمَعْدُودِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاقَاتِ (حَسَبِ الْقَوَاعِدِ وَ الْمَعْنَى):

«عَدَدُ كُلِّ الرُّمْلَاءِ فِي الصَّفِّ .....، فَدَخَلَ فِي الْمَدْرَسَةِ ..... وَ بَقِيَ ..... فِي الْبَيْتِ!»

- (۱) أَحَدٌ عَشْرَ زَمِيلًا / تِسْعَةَ زَمَلَاءَ / اثْنَانِ زَمِيلَانِ
- (۲) ثَلَاثَةَ عَشْرَ زَمَلَاءَ / اثْنَيْ عَشْرَ زَمَلَاءَ / زَمِيلًا وَاحِدًا
- (۳) أَرْبَعَةَ وَ ثَلَاثُونَ زَمِيلًا / سِتَّةَ وَ عَشْرُونَ زَمِيلًا / ثَمَانِيَةَ زَمَلَاءَ
- (۴) خَمْسَةَ وَ أَرْبَعُونَ / سَبْعَةَ عَشْرَ زَمِيلًا / سَبْعَةَ وَ ثَلَاثُونَ زَمِيلًا

٤٧- عَيْن ما فيه نون الوقاية:

- (١) لا تحزني أيتها المرأة ما دميتِ تُؤمنين بالله!
- (٢) إن لم تكن عوني في الحياة فلا تكن عبئاً علي!
- (٣) إلهي، أعنا على شدائد الدهر التي ستواجهنا مُواجهة!
- (٤) رأني أحد زملائي القدامى في الشارع فتصافحنا معاً فرحين!

٤٨- عَيْن المفعول موصوفاً بالجملة:

- (١) شاهدنا سنجاباً جميلاً و هو يقفز من شجرة إلى شجرة!
- (٢) إن ترحموا غنياً افتقر فلکم مكارم أخلاق يحبها الله!
- (٣) كبرت خيانةً أن تحدث أخاك حديثاً، فهو لك مُصدق و أنت له كاذب!
- (٤) ليجعل الزملاء طلاباً ناجحين نماذج قيمة لأنفسهم!

٤٩- عَيْن «كأن» يختلف مفهومها في العبارات:

- (١) كأن التلميذ المشاغب قد تنبه و ندم من عمله!
- (٢) الذين يقاتلون في سبيل الله كأنهم بنيان مرصوص!
- (٣) العلم كأنه نور يقذفه الله في قلب كل من يحبه!
- (٤) كأن عين المؤمن ينبوع يجري ماؤه و يُطهر قلبه!

٥٠- عَيْن عبارة جاء فيها «الحال»:

- (١) يا أيها الطالب كن في أداء واجباتك دؤوباً!
- (٢) قد فتش الشرطي حقايب المسافرين تفتيشاً!
- (٣) ما أتى رسول الله أحد في حاجة فردّه خائباً!
- (٤) ذهبْتُ إلى متجر زميلي و رأيت هناك سائلاً!

داوطلبان اقلیت‌های مذهبی می‌توانند سؤال‌های ویژه خود را دریافت کنند.

۵۱- توکل حقیقی به چه معناست و در این صورت، خداوند چگونه انسان متوکل را مورد حمایت خود قرار می‌دهد؟

- ۱) واقعاً خدا را تکیه‌گاه خود دیدن - چاره‌سازی کارها به بهترین وجه و به نفع متوکل
- ۲) واقعاً خدا را تکیه‌گاه خود دیدن - برگزیدن بهترین راه ممکن پس از مشورت و اندیشه
- ۳) گفتن جمله «خدایا، بر تو توکل می‌کنم.» - برگزیدن بهترین راه ممکن پس از مشورت و اندیشه
- ۴) گفتن جمله «خدایا، بر تو توکل می‌کنم.» - چاره‌سازی کارها به بهترین وجه و به نفع متوکل

۵۲- شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار در انسان معتقد به معاد، به چه دلیل است؟

- ۱) چون حیات دنیا چیزی جز ننگ و ذلت برای او نیست.
- ۲) زیرا می‌تواند فکر مرگ را از ذهن خود بیرون کند تا به یأس دچار نشود.
- ۳) چون راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را در پیش نمی‌گیرد.
- ۴) زیرا می‌داند هیچ‌یک از کارهای نیک او در آن جهان بی‌پاداش نمی‌ماند.

۵۳- از مفاهیمی که در ذیل آمده است، هر کدام درصد تشریح و تبیین چه موضوعی هستند؟

- «گرامی داشته شدن در باغ‌های بهشتی»
- «به سخره و بازی گرفتن نماز خواندن مردم»
- «کسانی که خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید و در قیامت به آن‌ها نمی‌نگرد»

- ۱) نحوه زندگی در دنیا- عهد و پیمان الهی- بهره‌گیری انسان از عقل
- ۲) عهد و پیمان الهی- بهره‌گیری انسان از عقل- نحوه زندگی در دنیا
- ۳) بهره‌گیری انسان از عقل- نحوه زندگی در دنیا- شکستن عهد و پیمان الهی
- ۴) نحوه زندگی در دنیا- بهره‌گیری انسان از عقل- شکستن عهد و پیمان الهی

۵۴- کدام عبارت مصداقی از «انقلبتم علی اعقابکم» است؟

- ۱) «فلن یضرا الله شیئاً»
- ۲) «اسس بنیانه علی شفا جرف هار»
- ۳) «انه کان فاحشة»
- ۴) «لم یک مغیرا نعمة»

۵۵- یکی از ویژگی‌های عزم قوی که از پژوهش در وحی الهی به دست می‌آید، کدام است و امام کاظم (ع) در مورد آن چه فرمایشی دارد؟

- ۱) «وَ اصبر علی ما اصابک» - «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.»
- ۲) «ان ذلک من عزم الامور» - «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.»
- ۳) «ان ذلک من عزم الامور» - «خدایا می‌دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.»
- ۴) «وَ اصبر علی ما اصابک» - «خدایا می‌دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.»

۵۶- مطابق با آیات وحی چه زمانی دوست داشتن کسی غیر از خداوند امری ناپسند است و نتیجه صداقت در دوستی با خدا چیست؟

- (۱) «اشد حياً» - «یحیبکم الله»
(۲) «کحب الله» - «یحیبکم الله»
(۳) «اشد حياً» - «تحبون الله»
(۴) «کحب الله» - «تحبون الله»

۵۷- رسیدن انسان به جایی که احساس می‌کند که هر کاری را که خداوند دستور داده است، می‌تواند به آسانی انجام دهد و احساس سختی نکند تابع

انجام کدام عمل است که خداوند مؤمنان را به آن فرمان داده است؟

- (۱) «یا ایها الذین آمنوا استجیبوا الله و للرسول اذا دعاکم لما یحیبکم»
(۲) «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»
(۳) «کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم»
(۴) «ان الصلاة تنهی عن الفحشاء و المنکر و لذكر الله اکبر»

۵۸- هر کدام از عبارات قرآنی زیر به ترتیب درباره چه کسانی است؟

- لا یرهق و جوههم قتر و لا ذلّة
- اولئک هم خیر البریة
- سنستدرجهم من حیث لا یعلمون

- (۱) للذین احسنوا الحسنی - ان الذین آمنوا و عملوا الصالحات - الذین کذبوا بآیاتنا
(۲) للذین احسنوا الحسنی - وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات - الذین کذبوا بآیاتنا
(۳) من کان یرید العزة - ان الذین آمنوا و عملوا الصالحات - الذین کسبوا السیئات
(۴) من کان یرید العزة - وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات - الذین کسبوا السیئات

۵۹- مطابق کلام علوی، تشخیص راه رستگاری و راه حل نهایی برون رفت از مشکلات عصر بعد از ایشان، به ترتیب کدام است؟

- (۱) شناسایی فراموش کنندگان قرآن کریم - ثابت قدم بودن در مسیر الهی
(۲) شناسایی پشت کنندگان به صراط مستقیم - ثابت قدم بودن در مسیر الهی
(۳) شناسایی پشت کنندگان به صراط مستقیم - طلب راه حل از اهل آن
(۴) شناسایی فراموش کنندگان قرآن کریم - طلب راه حل از اهل آن

۶۰- این که عمل غلط انسان در برابر امتحان الهی، عقب ماندگی و خسران او را به دنبال دارد، مفهوم مستنبط از کدام آیه مبارکه است؟

- (۱) «أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ»
(۲) «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ»
(۳) «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ طُمَأْنَنَ بِهِ...»
(۴) «رَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا»

۶۱- مفهوم برترین عبادت در کدام بیان روایی آمده است و نویدبخش امید به آینده زیبا زاییده چیست؟

- (۱) «تفکروا فی کل شیء» - اعتقاد ذهنی
(۲) «تفکروا فی کل شیء» - ایمان قلبی
(۳) «لا تفکروا فی ذات الله» - اعتقاد ذهنی
(۴) «لا تفکروا فی ذات الله» - ایمان قلبی

۶۲- مطابق آیات وحیانی این که «خداوند مالک همه چیز است» ریشه در کدام موضوع دارد؟

- (۱) «الله خالق کل شیء»
 (۲) «و لله ما فی السموات و ما فی الارض»
 (۳) «ما لهم من دونه من ولی»
 (۴) «و لا یشرک فی حکمه احداً»

۶۳- در آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ...» به ترتیب، علت و شرط عدم اتخاذ دوستی با دشمنان خدا چیست؟

- (۱) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا» - «تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ»
 (۲) «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» - «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا»
 (۳) «تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ» - «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»
 (۴) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا» - «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»

۶۴- نشأت گرفتن اختیار انسان از اراده الهی، مؤید چیست و ارتباط اراده الهی چگونه رابطه‌ای است؟

- (۱) قضای الهی - از نوع اثرپذیری خاص و به‌طور مستقیم
 (۲) قضای الهی - از نوع وابستگی به عامل بالاتر
 (۳) تقدیر الهی - از نوع وابستگی به عامل بالاتر
 (۴) تقدیر الهی - از نوع اثرپذیری خاص و به‌طور مستقیم

۶۵- کدام عناوین با عبارتهای مربوط به خود مناسبت دارند؟

- (الف) انسان متوجه زشتی گناه نشود ← گام به گام کشاندن به سوی گناه
 (ب) وعده گناه کن و بعد توبه کن ← به تأخیر انداختن توبه از حيله‌های شیطان
 (ج) «ان الله یغفر الذنوب جميعاً» ← سبقت رحمت بر غضب
 (د) خروج گناهان از قلب و شست‌وشوی آن ← تصفیه

- (۱) الف - ج   (۲) الف - ب   (۳) ب - د   (۴) ج - د

۶۶- هر یک از اوصاف زیر به ترتیب، به کدام یک از سنن الهی اشاره می‌کند؟

- اگر خداوند بر کسی سخت می‌گیرد، باز هم از دریچه لطف و مهربانی است.
 - آنان که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، در عین بهره‌مندی بی‌کم و کاست از دنیا، در آخرت آتش دوزخ دارند.
 - فرصت‌ها و نعمت‌های الهی، وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می‌گیرد.
 (۱) امداد خاص یا توفیق - املاء و استدراج - تأثیر اعمال انسان در زندگی او
 (۲) سبقت رحمت بر غضب - املاء و استدراج - تأثیر اعمال انسان در زندگی او
 (۳) سبقت رحمت بر غضب - امداد عام الهی - املاء و استدراج
 (۴) امداد خاص یا توفیق - امداد عام الهی - املاء و استدراج

۶۷- مطابق آیه سوره یس، انسان‌ها نسبت به کدام پیمان باید متعهد باشند و چه برهانی برای انجام آن بیان شده است؟

- (۱) «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ» - وجود دشمنی روشن و آشکار
 (۲) «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ» - راه مستقیم بودن قیام برای خدا
 (۳) «أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ» - راه مستقیم بودن قیام برای خدا
 (۴) «أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ» - وجود دشمنی روشن و آشکار

۶۸- منظور از خود حقیقی چیست و قوانین و مقررات جامعه و روابط میان افراد بر چه پایه‌ای استوار شده است؟

- (۱) وجود تغییرناپذیری که بعد از مرگ باقی می‌ماند. - من ثابت
 (۲) بُعد تجزیه و تحلیل‌ناپذیری که همواره آگاهی و حیات دارد. - من ثابت
 (۳) بُعد تجزیه و تحلیل‌ناپذیری که همواره آگاهی و حیات دارد. - هویت ناپایدار
 (۴) وجود تغییرناپذیری که بعد از مرگ باقی می‌ماند. - هویت ناپایدار

۶۹- به حالت اول درآوردن استخوان‌های انسان، مربوط به چه زمانی است و تحقق آن، پاسخ خداوند به چه کسانی است؟

- (۱) زنده شدن همه انسان‌ها - منکرین وقوع و امکان معاد
 (۲) شنیدن صدایی مهیب برای اولین مرتبه - درخواست‌کنندگان بازگشت به دنیا
 (۳) زنده شدن همه انسان‌ها - درخواست‌کنندگان بازگشت به دنیا
 (۴) شنیدن صدایی مهیب برای اولین مرتبه - منکرین وقوع و امکان معاد

۷۰- کدام یک از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه اسلامی با «تقیه» از سوی معصومین (ع) ارتباط بیشتری دارد و در این مسئولیت چه چیزی مشخص می‌شود؟

- ۱) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی - فرصت و توان مقابله با موانع استقلال و کمال
- ۲) استقامت و پایداری در برابر مشکلات - فرصت و توان مقابله با موانع استقلال و کمال
- ۳) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی - معیار درستی یا نادرستی عملکرد ما
- ۴) استقامت و پایداری در برابر مشکلات - معیار درستی یا نادرستی عملکرد ما

۷۱- بنابر کلام نورانی وحی، سرنوشت مستضعفان واقعی و کسانی که مستضعف بودن را به عنوان راهی برای بهانه‌گیری قرار داده‌اند، چگونه رقم خواهد خورد؟

- ۱) هراس آنان به امنیت تبدیل خواهد شد. - با سوگند دروغ، خداوند بر دهان آنان مهر می‌زند.
- ۲) پیشوا و مقتدای جامعه خواهند بود. - وسعت زمین بهانه آنان را بی‌ارزش می‌نماید.
- ۳) پیشوا و مقتدای جامعه خواهند بود. - با سوگند دروغ، خداوند بر دهان آنان مهر می‌زند.
- ۴) هراس آنان به امنیت تبدیل خواهد شد. - وسعت زمین بهانه آنان را بی‌ارزش می‌نماید.

۷۲- خطای آنان که می‌پندارند به استمرار نبوت ایمان دارند چیست و چه عاقبتی برای آنان ترسیم شده است؟

- ۱) «أَمْوَا أَن يَكْفُرُوا بِهِ» - «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»
- ۲) «أَمْوَا أَن يَكْفُرُوا بِهِ» - «أَن يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا»
- ۳) «يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ» - «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»
- ۴) «يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ» - «أَن يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا»

۷۳- عامل اصلی حریص‌تر شدن مردم نسبت به برخی تمایلات چیست و تعالیم اسلام چه رویکردی نسبت به امیال مادی دارد؟

- ۱) منع کردن - توصیه به استفاده متعادل
- ۲) تحریک کردن - توصیه به استفاده متعادل
- ۳) منع کردن - منع کردن و اجتناب
- ۴) تحریک کردن - منع کردن و اجتناب

۷۴- هر یکی از عبارات زیر ناظر بر کدام یک از عناوین مرتبط با عزت نفس می‌باشد؟

- اعطای جایگاه نیکو به انسان‌ها در خلقت از سوی خداوند
- فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا

- بنده کسی مثل خودت نباش

- ۱) توجه به عظمت خداوند - راه‌های تقویت عزت نفس - شناخت ارزش خویشتن
- ۲) شناخت ارزش خویشتن - راه‌های تقویت عزت نفس - توجه به عظمت خداوند
- ۳) شناخت ارزش خویشتن - آثار بهره‌مندی از عزت نفس - توجه به عظمت خداوند
- ۴) توجه به عظمت خداوند - آثار بهره‌مندی از عزت نفس - شناخت ارزش خویشتن

۷۵- به ترتیب ثمره «اجابت دعوت قرآن بر حفظ عفاف قبل از ازدواج» و «رابطه غیرشرعی چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف» چیست؟

- ۱) هموار کردن راه وصول به همسر با ایمان و متعهد - دامن‌گیر شدن زیان آن تا روز قیامت
- ۲) سامان‌بخشی زندگی به بهترین وجه توسط خداوند - دامن‌گیر شدن زیان آن تا روز قیامت
- ۳) هموار کردن راه وصول به همسر با ایمان و متعهد - افراط در گناه و کاهش فشار جنسی
- ۴) سامان‌بخشی زندگی به بهترین وجه توسط خداوند - افراط در گناه و کاهش فشار جنسی

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

The Trans-Siberian Railway ...(88)... by some as the most memorable journey on Earth. Measuring nearly 9,300 km, it is ...(89)... and takes approximately a week to complete. It is one incredible train journey from Red Square to the Great Wall, crossing Siberia, Mongolia, the Gobi Desert and ...(90)... in the great city of Beijing. The journey has captured the ...(91)... of travelers from far and wide since construction began in 1891. Although officials have been building this line since 1891, it is still being ...(92)... today. The original Trans-Siberian railway was built from Moscow to Vladivostok on the orders of Tsar Alexander III.

- 88- 1) has been described   2) that described   3) which is described   4) has described
 89- 1) the most longest railway lines of the world   2) the longest railway line in the world
      3) the longest railway lines of the world   4) among the longest railway line in the world
 90- 1) arrive   2) to arrive   3) arriving   4) arrives
 91- 1) communication   2) generation   3) location   4) imagination
 92- 1) respected   2) destroyed   3) expanded   4) founded

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

If you get really hot, your body sweats to cool down. If you're too cold, your body shivers to warm up. If germs enter your body, you get a fever, an abnormally high body temperature. Sweating, shivering, and having a fever may seem like bad things, but they are all healthy reactions. They show that your body is working well. And all of those reactions begin in a small part of your brain.

The hypothalamus is only about the size of an almond, but it does very important tasks. One of its jobs is to control your body temperature. Your body usually stays at a regular temperature, but that temperature can sometimes change. For example, during a fast game of soccer, your body temperature rises. The hypothalamus quickly sends signals to your sweat glands. When the sweat glands create sweat, your body begins to cool down. It soon returns to a normal temperature. The hypothalamus also works when you are ill. When bad germs attack your body, it makes white blood cells. These signal the hypothalamus to raise your body's temperature.

You now have a fever. Your skin may look flushed and feel hot to the touch. Your body loses water. The rise in your body's temperature helps to kill the germs. A fever is also your body's way of telling you that you're sick, so you should take care of yourself. Your hypothalamus is very hard-working!

93- What is the main reason the author has written the passage?

- 1) To tell people how not to get sick   2) To explain why people sweat
 3) To explain what the hypothalamus does   4) To share opinions about sweat glands

94- What probably happens when the cause of a fever goes away?

- 1) The body shivers to get warm.   2) The body returns to a normal temperature.
 3) The body temperature rises.   4) The sweat glands work hard.

95- Based on the passage, what advice would a doctor probably give to a person with a fever?

- 1) Do not get plenty of rest.   2) Keep your body hot.
 3) Double up your medications.   4) Drink a lot of water.

96- Which of the following is defined in the passage?

- 1) Germ   2) Signal   3) Almond   4) Fever

PASSAGE 2:

What does a professor in Bangladesh have in common with a cowboy in Canada, a lawyer in London and a shopkeeper in Soweto? Not much, maybe, but they do share some things: firstly, they can all probably speak the same language, i.e. English, even if they also speak another language. Secondly, they are all citizens of the Commonwealth.

The Commonwealth came into existence in 1931 when Britain gave independence to four of its most important colonies, Canada, South Africa, Australia and New Zealand. The five countries decided that although each was an independent state, they had a lot of things in common, particularly a common cultural heritage, and they would continue to keep close links in a lot of fields. They also agreed that the King or the Queen of England would be the symbolic head of state even if each country was free to govern itself in the way it wanted to.

In many ways, the Commonwealth is like a smaller version of the United Nations, made up of most of the world's English-speaking countries with the exception of the USA. After the U.N., it is the most important organisation in the world in which rich developed countries (like Britain, Canada, and Australia) can discuss cultural and economic questions with developing countries.

Unlike the United Nations, it does not have any permanent assembly. Heads of government from all Commonwealth countries meet once every two years. However, there are also regional Commonwealth conferences, where countries from all continents of the world come together and discuss the problems of their continent or region.

97- According to the passage, the most important factor that made Britain and its previous colonies found the Commonwealth was having ... .

1) a common history	2) a common cultural heritage
3) independence	4) a common language

98- Which of the following is TRUE about the Commonwealth?

- 1) It is as important as the U.N.
- 2) Its member countries are from all continents of the world.
- 3) It is made up of all of the world's English-speaking countries.
- 4) The King or the Queen of England is the real head of its member countries.

99- The word "They" in paragraph 2 refers to ... .

1) the five countries	2) links	3) fields	4) things in common

100- There is enough information in the passage to answer which of the following questions?

- 1) When was the Commonwealth founded and where is it located now?
- 2) What percent of the world's population have joined the Commonwealth so far?
- 3) Is it possible for other countries to become a new member of the Commonwealth?
- 4) What are some similarities and the differences of the Commonwealth and the U.N.?

دفترچه شماره ۲

جامع سوم

دفترچه اختصاصی

آزمون ۲۹ خرداد - سال ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۸۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵
۲	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰
۳	زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰
۵	تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵
۶	جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	
۷	علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵
۸	فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵
۹	روان‌شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵

۱۰۱- در تجزیه عبارت $2x(x^2-1) - 6x^2(x-1)$ کدام عامل همواره وجود دارد؟

- (۱) $x+1$ (۲) $x-2$ (۳) $1-2x$ (۴) $2x+3$

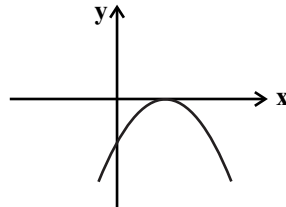
۱۰۲- تفاضل عددی از ۱۵، برابر یک چهارم مجموع همان عدد با ۲۵ است. آن عدد کدام است؟

- (۱) ۱۹ (۲) ۱۰ (۳) ۹ (۴) ۷

۱۰۳- اگر $f(x) = x^2 + 2|x|$ باشد، حاصل $f(1-\sqrt{5})$ کدام است؟ (| |، علامت قدرمطلق است.)

- (۱) ۳ (۲) -۲ (۳) ۴ (۴) -۳

۱۰۴- معادله سهمی شکل زیر کدام می تواند باشد؟

(۱) $y = x^2 - 2x - 1$

(۲) $y = -x^2 + 4x + 1$

(۳) $y = -x^2 + 2x - 1$

(۴) $y = -x^2 + 4x - 1$

۱۰۵- کدام گزینه، متغیر تصادفی محسوب نمی شود؟

- (۱) رنگ موهای افراد یک جامعه
(۲) حجم موتور در اتومبیل های ایرانی
(۳) دانشجویان دانشکده پزشکی سراسر کشور
(۴) درآمد کارمندان شرکت های خصوصی در تهران

۱۰۶- اگر میانگین موزون داده های آماری جدول زیر برابر $3/2$ باشد، میانه داده ها کدام است؟

داده ها	۱	۲	۳	۴	۵		
فراوانی	۲	۴	۱	x	۳	۲ (۲)	۱ (۱)
						۴ (۴)	۳ (۳)

۱۰۷- برای داده های مقابل، نمودار جعبه ای رسم می کنیم. داده های داخل و روی جعبه را یک دسته در نظر بگیرید. زاویه مربوط به این داده ها در نمودار دایره ای چند درجه است؟

۷, ۸, ۱۰, ۳, ۲, ۱, ۱۲, ۱۸, ۱۳, ۱۴, ۱۹

- (۱) 160° (۲) 170° (۳) 180° (۴) 200°

۱۰۸- کدام گزینه همواره درست است؟

(۱) گزاره «اگر معادله $x^2 + 1 = 0$ دارای جواب حقیقی باشد، آن گاه معادله $x + 1 = 0$ دارای جواب حقیقی است.» درست است.

(۲) گزاره $(\sim p \wedge p)$ همواره درست است.

(۳) گزاره $p \Rightarrow q$ هم ارزش با گزاره $\sim p \wedge q$ است.

(۴) اگر p و q گزاره هایی همواره درست باشند، آن گاه گزاره دو شرطی $p \Leftrightarrow \sim q$ همواره نادرست است.

۱۰۹- اگر $f = \{(a, 5), (b+1, a-1), (c, b)\}$ تابعی همانی و $g(x) = c$ تابعی ثابت باشد، حاصل $f(b) + g(10)$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۹ (۳) ۱۰ (۴) ۶

۱۱۰- تابع $f(x) = -|x+1| - 2$ به صورت دو ضابطه ای کدام است؟

(۲) $f(x) = \begin{cases} -x+3 & , x \geq -1 \\ x+1 & , x < -1 \end{cases}$

(۱) $f(x) = \begin{cases} x-3 & , x \geq -1 \\ -x+1 & , x < -1 \end{cases}$

(۴) $f(x) = \begin{cases} x-1 & , x \geq -1 \\ -x+3 & , x < -1 \end{cases}$

(۳) $f(x) = \begin{cases} -x-3 & , x \geq -1 \\ x-1 & , x < -1 \end{cases}$

۱۱۱- اگر $f = \{(1,0), (2,6), (4,9)\}$ و $g = \{(-2,8), (1,12), (4,-1)\}$ باشند، آن گاه تابع $(f+g) \times \frac{g}{f}$ کدام است؟

(۱) $\{(1,12), (4, \frac{1}{9})\}$ (۲) $\{(4, \frac{1}{9})\}$ (۳) $\{(1,0), (4, \frac{-1}{9})\}$ (۴) $\{(4, \frac{-1}{9})\}$

۱۱۲- اگر درآمد افراد یک جامعه برحسب میلیون تومان به صورت ۷ و ۵ و ۲ و ۴ و ۸ و ۱۱ باشد، خط فقر این جامعه با استفاده از میانه چند میلیون تومان است؟

(۱) $\frac{3}{5}$ (۲) ۳ (۳) $\frac{4}{5}$ (۴) ۶

۱۱۳- در یک فروشگاه تعداد مشتری‌هایی که بین ساعت ۱۴ تا ۲۰ برای خرید می‌آیند، در جدول زیر آمده است. درون‌یابی خطی تعداد مشتری‌ها در ساعت ۱۶/۵ کدام است؟

ساعت (x)	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
تعداد مشتری (y)	۱۰	۴۰	۶۰	۸۰	۱۰۰	۹۰	۷۵

(۱) ۷۰ (۲) ۷۵

(۳) ۸۰ (۴) ۸۵

۱۱۴- جعبه‌ای دارای ۱۰ لامپ سالم و ۵ لامپ معیوب است. به تصادف ۴ لامپ از آن خارج می‌کنیم. با کدام احتمال فقط ۲ لامپ خارج شده سالم است؟

(۱) $\frac{30}{91}$ (۲) $\frac{45}{91}$ (۳) $\frac{15}{91}$ (۴) $\frac{60}{91}$

۱۱۵- با ارقام ۰، ۱، ۳، ۵، ۷، ۸، چند عدد ۴ رقمی مضرب ۵ می‌توان ساخت؟ (تکرار ارقام مجاز است.)

(۱) ۳۶۰ (۲) ۴۸۰ (۳) ۵۲۰ (۴) ۶۸۰

۱۱۶- ضابطه بازگشتی دنباله $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{2}{9}, \frac{4}{27}, \dots$ کدام است؟

(۱) $\begin{cases} a_1 = \frac{1}{2} \\ a_{n+1} = \frac{2}{3} a_n \end{cases}$ (۲) $\begin{cases} a_1 = \frac{1}{2} \\ a_{n+1} = a_n - \frac{1}{6} \end{cases}$ (۳) $\begin{cases} a_1 = \frac{2}{3} \\ a_{n+1} = \frac{1}{3} a_n \end{cases}$ (۴) $\begin{cases} a_1 = \frac{1}{2} \\ a_{n+1} = a_n + \frac{2}{3} \end{cases}$

۱۱۷- در یک دنباله هندسی شش جمله‌ای با جملات مثبت، مجموع دو جمله آخر ۱۶ و مجموع دو جمله اول ۸۱ است. مجموع این شش جمله کدام است؟

(۱) ۱۳۸ (۲) ۱۳۳ (۳) ۱۱۵ (۴) ۱۲۴

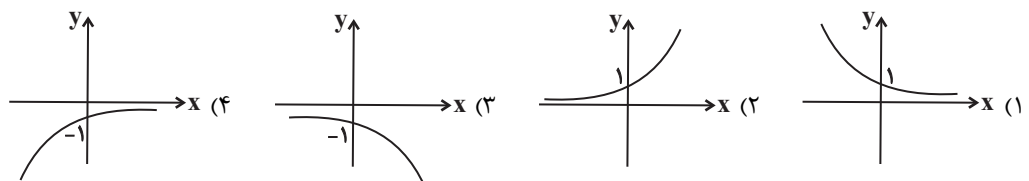
۱۱۸- در دنباله $1, 2, 5, \dots$ چندمین جمله برابر ۲۱۸ است؟

(۱) ۴۸ (۲) ۵۲ (۳) ۶۱ (۴) ۷۴

۱۱۹- حاصل عبارت $A = \sqrt[3]{4} \times 2^3 \times 8^{10} \times (\frac{1}{16})^{\frac{1}{4}}$ کدام است؟

(۱) 2^{32} (۲) 2^{30} (۳) 4^{18} (۴) 4^{20}

۱۲۰- اگر $f(x) = 4^x$ و $g(x) = 3^x$ باشد، نمودار تابع $y = \frac{g}{f}$ شبیه کدام است؟

۱۲۱- کدام گزینه متضمن پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) یک شرکت کشاورزی می‌تواند به تولید سم و یا کود برای مزارع بپردازد. این شرکت می‌تواند در سال ۷۰۰ کیلوگرم کود و یا ۲۰۰ کیلوگرم سم تولید کند. اگر سود حاصل از فروش هر کیلو کود تولیدی ۱۰۰ هزار تومان و سود حاصل از فروش هر کیلو سم تولیدی ۵۲۰ هزار تومان باشد، آنگاه این شرکت به تولید کدام محصول خواهد پرداخت و هزینه فرصت این انتخاب کدام خواهد بود؟
ب) چه چیزی باعث توقف و یا انحطاط انسان می‌شود؟

ج) کدام گزینه نادرست است؟

۱) الف) سم - ۷۰ میلیون تومان سود حاصل از تولید کود که شرکت از آن صرف نظر کرده است. ب) متوقف شدن در نیازهای مادی و حیوانی خود، ج) تولیدکننده‌ای که از کیفیت محصول خود می‌کاهد، برای کسب منفعت دست به این انتخاب زده است ولی منفعتی کم، موقتی و کوتاه‌مدت را به منافع زیاد، دائمی و بلندمدت جایگزین کرده است و به عبارت دیگر عقلانی رفتار نکرده است.

۲) الف) سم - ۷۰ میلیون تومان سود حاصل از تولید کود که شرکت از آن صرف نظر کرده است. ب) پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، ج) ممکن است انسان در مورد روش انتخاب (هزینه - فایده) اشتباه کرده و انتخاب نادرستی داشته باشد، اما در تشخیص دقیق منافع و هزینه‌ها هیچ‌گاه اشتباه نمی‌کند.

۳) الف) کود - ۱۰۴ میلیون تومان سود حاصل از تولید سم که شرکت از آن صرف نظر کرده است. ب) استفاده بیش از حد از منابع و امکانات و اسراف در مصرف آن‌ها، ج) ممکن است انسان در مورد روش انتخاب (هزینه - فایده) اشتباه کرده و انتخاب نادرستی داشته باشد، اما در تشخیص دقیق منافع و هزینه‌ها هیچ‌گاه اشتباه نمی‌کند.

۴) الف) کود - ۱۰۴ میلیون تومان سود حاصل از تولید سم که شرکت از آن صرف نظر کرده است. ب) پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، ج) خداوند انسان‌ها را به گونه‌ای آفریده است که به حکم فطرت و سرشت خود در هر انتخابی به دنبال بیشترین منافع و کم‌ترین هزینه و ضرر هستند.

۱۲۲- جدول زیر تولیدات یک جامعه فرضی با جمعیت ۸ میلیون نفر را نشان می‌دهد. با توجه به ارزش کالاهای مذکور و سایر داده‌ها، به ترتیب از راست به چپ، GNP و تولید خالص داخلی سرانه، کدام است؟

ارزش ماشین‌آلات	۳,۲۰۰ دستگاه از قرار هر دستگاه	دویست و ده هزار ریال
ارزش پوشاک	۳,۵۰۰ عدد از قرار هر عدد	یکصد و سی هزار ریال
ارزش مواد غذایی	۲۵۰ تن از قرار هر تن	شصت هزار ریال
هزینه استهلاک	$\frac{2}{3}$ ارزش ماشین‌آلات	
ارزش خدمات ارائه شده	۲۰٪ ارزش پوشاک	
تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند	۲ برابر ارزش مواد غذایی	
تولید خارجی‌ان مقیم کشور	$\frac{1}{5}$ تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند	

۲) ۱,۶۲۳ میلیون ریال - ۹۸ / ۸۷۵ ریال

۱) ۱,۶۲۳ میلیون ریال - ۸۵ / ۲۳۵ ریال

۴) ۱,۲۶۳ میلیون ریال - ۹۸ / ۸۷۵ ریال

۳) ۱,۲۶۳ میلیون ریال - ۸۵ / ۲۳۵ ریال

۱۲۳- جدول زیر مبتنی «اقلام مختلف درآمدی» مربوط به یک سال اعضای یک جامعه فرضی بوده و جمعیت کل این جامعه ۸۰ میلیون نفر می‌باشد. در این صورت:

۱	درآمد صاحبان سرمایه	۹۶۰ میلیارد ریال
۲	درآمد صاحبان مشاغل آزاد	$\frac{۲}{۵}$ مجموع ردیف‌های ۱ و ۵
۳	درآمد حقوق‌بگیران	۸۰ درصد درآمد صاحبان سرمایه
۴	سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها	۵۰ درصد مجموع ردیف‌های ۳ و ۶
۵	درآمد صاحبان املاک و مستغلات	۷۴۵ میلیارد ریال
۶	دستمزدها	$\frac{۱}{۲}$ درآمد صاحبان مشاغل آزاد

الف) درآمد ملی این جامعه چند میلیارد ریال است؟

ب) معنا و مفهوم سرانه چیست؟

ج) کدام ردیف جدول به ترتیب، قیمت خدمات سرمایه و اجاره‌بها است؟

د) درآمد سرانه این جامعه چند ریال است؟

قابل توجه: درآمد کارمندان و کارگران موضوع ردیف‌های ۳ و ۶ به تفکیک محاسبه شده است.

۱) الف) $(\frac{۵}{۵۴۰۰})$ ب) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید آن جامعه، ج) ۱ - ۵، د) $(\frac{۲۵}{۵۶,۳۱۰})$

۲) الف) $(\frac{۵}{۴۰۵۰})$ ب) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید یا درآمد آن جامعه، ج) ۵ - ۱، د) $(\frac{۲۵}{۵۶,۳۱۰})$

۳) الف) $(\frac{۵}{۴۰۵۰})$ ب) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید یا درآمد آن جامعه، ج) ۱ - ۵، د) $(\frac{۲۵}{۵۰,۶۳۱})$

۴) الف) $(\frac{۵}{۵۴۰۰})$ ب) سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان درآمد آن جامعه، ج) ۵ - ۱، د) $(\frac{۲۵}{۵۰,۶۳۱})$

۱۲۴- با توجه به مندرجات جدول زیر، با فرض اینکه عمر مفید ماشین‌آلات ۵۰ سال باشد، در این صورت:

الف) میزان هزینه استهلاک، ب) مقدار درآمد خالص سالیانه این بنگاه اقتصادی، چند ریال است؟

۱) الف) $(۵,۲۰۰,۰۰۰)$ ب) $(۷۸,۷۰۰,۰۰۰)$

۲) الف) $(۵,۲۰۰,۰۰۰)$ ب) $(۸۹,۸۰۰,۰۰۰)$

۳) الف) $(۶,۵۰۰,۰۰۰)$ ب) $(۸۸,۵۰۰,۰۰۰)$

۴) الف) $(۶,۵۰۰,۰۰۰)$ ب) $(۸۹,۸۰۰,۰۰۰)$

۱۲۵- کالایی در ۴ مرحله به یک کالای نهایی تبدیل می‌شود. با توجه به جدول زیر:

الف) ارزش محصول در مرحله دوم چند واحد پولی است؟

ب) ارزش افزوده محصول در مرحله اول کدام است؟

ج) قیمت نهایی کالا چند واحد پولی است؟

۱) الف) $(۱,۹۵۰)$ ب) (۷۵۰) ج) (۳۱۳۰)

۲) الف) $(۱,۹۵۰)$ ب) $(۱,۵۰۰)$ ج) (۳۸۸۰)

۳) الف) $(۱,۲۰۰)$ ب) (۷۵۰) ج) (۳۱۳۰)

۴) الف) $(۱,۲۰۰)$ ب) $(۱,۵۰۰)$ ج) (۳۸۸۰)

۱۲۶- نمودار زیر بیانگر مقادیر عرضه و تقاضای یک کالا در قیمت‌های مختلف است. با توجه به آن:

الف) در قیمت ۸۰۰۰ ریال، تفاضل میزان عرضه نسبت به عرضه تعادلی چند کیلو است؟

ب) به ترتیب، در کدام سطح از قیمت و مقدار، دریافتی تولیدکننده به حداکثر می‌رسد و مقدار آن کدام است؟

ج) کدام عامل موجب از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا و هماهنگی رفتار اقتصادی

تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان می‌شود؟

۱) الف) (۲۰۰) ب) (۶۰۰۰) ریال و (۴۰۰) کیلو - $(۲,۴۰۰,۰۰۰)$ ریال، ج) افزایش قیمت از (۴۰۰۰) ریال

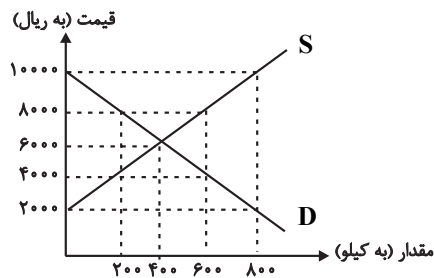
به (۶۰۰۰) ریال

۲) الف) (۴۰۰) ب) (۶۰۰۰) ریال و (۴۰۰) کیلو - $(۲,۴۰۰,۰۰۰)$ ریال، ج) کاهش قیمت از (۸۰۰۰) ریال به (۴۰۰۰) ریال

۳) الف) (۲۰۰) ب) $(۱۰,۰۰۰)$ ریال و (۸۰۰) کیلو - $(۸,۰۰۰,۰۰۰)$ ریال، ج) افزایش قیمت از (۶۰۰۰) ریال به $(۱۰,۰۰۰)$ ریال

۴) الف) (۴۰۰) ب) $(۱۰,۰۰۰)$ ریال و (۴۰۰) کیلو - $(۸,۰۰۰,۰۰۰)$ ریال، ج) کاهش قیمت از (۸۰۰۰) ریال به (۶۰۰۰) ریال

۱	خرید ماشین‌آلات	۲۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	میزان درآمدزایی سالیانه	۹۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱۲۷- کشوری فرضی در شرق آفریقا فقط دو کالای A و B را تولید می‌کند که اطلاعات آماری آن در جدول زیر آمده است. با توجه به این اطلاعات و در نظر گرفتن سال ۲۰۰۵ به عنوان سال پایه:

(الف) تولید در سال ۲۰۰۶ به قیمت ثابت، چند دلار است؟

(ب) میزان افزایش تولید کل ناشی از افزایش تولید در سال ۲۰۰۷ نسبت به سال پایه، چند دلار است؟

(ج) میزان افزایش تولید کل ناشی از افزایش قیمت در سال ۲۰۰۷ نسبت به سال پایه، چند دلار است؟

کالا	سال: ۲۰۰۵		سال: ۲۰۰۶		سال: ۲۰۰۷	
	قیمت هر واحد (به دلار)	مقدار (به کیلو)	قیمت هر واحد (به دلار)	مقدار (به کیلو)	قیمت هر واحد (به دلار)	مقدار (به کیلو)
A	۱۴۰	۸۳۰	۱۸۰	۹۰۰	۲۰۰	۱۰۵۰
B	۶۰۰	۹۷۰	۹۰۰	۱۲۱۰	۱۱۲۵	۱۵۰۰

(۱) الف (۸۳۲,۰۰۰، ب) (۱۲۸,۸۰۰، ج) ۸۵۰,۵۰۰ (۲) الف (۸۵۲,۰۰۰، ب) (۳۴۸,۸۰۰، ج) ۸۵۰,۵۰۰

(۳) الف (۸۵۲,۰۰۰، ب) (۱۲۸,۸۰۰، ج) ۳۲۴,۵۰۰ (۴) الف (۸۳۲,۰۰۰، ب) (۳۴۸,۸۰۰، ج) ۳۲۴,۵۰۰

۱۲۸- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) کدام گزینه در رابطه با مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی، نادرست است؟

(ب) به ترتیب هر یک از عبارات: «بهبود تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه»، «شکل‌گیری دوره‌ سازندگی اقتصادی»، «تشویق مردم به فعالیت هر چه

بیش‌تر در عرصه اقتصاد» و «مجموعه‌ای از خط‌مشی‌های راهبردی» در ارتباط با کدام یک از دوره‌های عمر انقلاب اسلامی است؟

(ج) تأکید «قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» در اصل ۴۸ بر کدام «نکته» است؟

(د) کدام گزینه در خصوص تحریم نادرست است؟

(۱) الف) در اقتصاد دانش‌بنیان که یکی از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی است، علاوه بر تولید دانش‌بنیان، فراگیر شدن دانش در تمام سطوح تولیدی و به‌کارگیری آن توسط تمامی تولیدکنندگان، کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمدهای ملی را به ارمغان می‌آورد. (ب) دهه دوم - دهه سوم - دهه چهارم - دهه سوم، (ج) در بهره‌برداری از منابع طبیعی و استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان‌ها و توزیع فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها و مناطق مختلف کشور، نباید تبعیض در کار باشد به‌طوری که هر منطقه فراخور نیازها و استعداد رشد خود، سرمایه و امکانات لازم را در دسترس داشته باشد. (د) تحریم‌های اقتصادی به دو دسته: تحریم‌های تجاری (مانع‌تراشی در مقابل صادرات و واردات کالا) و مالی (مانع‌تراشی در مقابل مبادلات مالی) تقسیم می‌شوند.

(۲) الف) صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا به کشورهای متعدد در سراسر جهان، با اولویت کشورهای همسایه و شرکای تجاری، به مقاوم‌سازی اقتصاد کشور می‌انجامد. (ب) دهه سوم - دهه دوم - دهه سوم - دهه چهارم، (ج) دولت موظف است ثروت‌های ناشی از ربا، غصب، رشوه و سایر موارد غیرمشروع را گرفته و به صاحب حق رد کند و در صورت معلوم نبودن او به بیت‌المال بدهد. این حکم باید با رسیدگی و تحقیق و ثبوت شرعی به وسیله دولت اجرا شود. (د) متخصصان اقتصاد تحریم با مطالعه بیش از ۱۴۰ نمونه تحریم اقتصادی در یک‌صد سال گذشته معتقدند به‌طور متوسط پس از ۴ سال، کفه هزینه - فایده، تحریم به سمت زیان کشور تحریم شونده چرخیده است.

(۳) الف) با توجه به مؤلفه کاهش اتکای بودجه و تراز تجاری به درآمدهای نفتی به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی، هر چه منابع درآمدی کشور گوناگون‌تر باشد، مقاومت و در پی آن پیشرفت کشور بیشتر تضمین می‌شود. (ب) دهه دوم - دهه سوم - دهه چهارم - دهه سوم، (ج) تأکید بر افزایش تولیدات کشاورزی، دامی و صنعتی که نیازهای عمومی را تأمین کند و کشور را به مرحله خودکفایی برساند و از وابستگی برهاند. (د) تحریم اقتصادی، موجب افزایش هزینه مبادله و سختی واردات و صادرات می‌شود به‌گونه‌ای که کشور تحریم شونده مجبور می‌شود کالای مورد نیاز خود را با قیمتی گران‌تر و از بازار سیاه تهیه کند.

(۴) الف) اقتصاد مقاوم، تنها باید در مقابل موانع بیرونی استحکام لازم را حفظ کند و همچنین قدرت تولیدی و پیشرفت اقتصادی با چگونگی استفاده از منابع خارجی و میزان سرمایه‌گذاری آن‌ها در کشور ارتباط زیادی دارد. (ب) دهه سوم - دهه دوم - دهه سوم - دهه چهارم، (ج) در بهره‌برداری از منابع طبیعی و استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان‌ها و توزیع فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها و مناطق مختلف کشور، نباید تبعیض در کار باشد به‌طوری که هر منطقه فراخور نیازها و استعداد رشد خود، سرمایه و امکانات لازم را در دسترس داشته باشد. (د) در گذشته تحریم‌های مالی بیش‌تر از تحریم‌های تجاری رایج بود.

۱۲۹- مطابق گزارش مرکز آمار ایران، میزان تورم در کشور طی سال‌های ۹۷، ۹۸ و ۹۹ به ترتیب ۳۰، ۴۰ و ۴۵ درصد بوده است. اگر سطح قیمت‌ها در ابتدای سال ۹۷، پنجاه هزار تومان باشد، آنگاه سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال‌های ۹۸ و ۹۹ به ترتیب، چه میزانی خواهد بود؟

(۱) ۹۱,۰۰۰ تومان - ۱۳۱,۹۵۰ تومان

(۲) ۹۳,۰۰۰ تومان - ۱۲۹,۹۵۰ تومان

(۳) ۹۱,۰۰۰ تومان - ۱۲۹,۹۵۰ تومان

(۴) ۹۳,۰۰۰ تومان - ۱۳۱,۹۵۰ تومان

۱۳۰- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، مربوط به یک جامعه فرضی است. با توجه به این مندرجات:

۱	موجودی اسکناس‌ها	۲,۲۰۰ واحد
۲	موجودی سپرده‌های مدت‌دار	$\frac{۳}{۲}$ سپرده‌های پس‌انداز
۳	ارزش مسکوکات مردم	۸۰ درصد سپرده‌های مدت‌دار
۴	موجودی حساب‌های جاری	۴۵۰ واحد
۵	مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری	۱,۵۰۰ واحد
۶	ارزش پولی حساب‌های قرض‌الحسنه	۱,۸۰۰ واحد

الف) میزان سپرده پس‌انداز،

ب) میزان نقدینگی،

ج) میزان شبه پول در این جامعه کدام است؟

(۱) الف) ۴۸۰، ب) ۵۴۲۰، ج) ۱۷۵۰

(۲) الف) ۴۲۰، ب) ۶۰۰۴، ج) ۱۷۵۰

(۳) الف) ۴۸۰، ب) ۵۴۲۰، ج) ۲۸۵۰

(۴) الف) ۴۲۰، ب) ۶۰۰۴، ج) ۲۸۵۰

۱۳۱- دو جدول زیر وضعیت توزیع درآمد در دو کشور فرضی A با جمعیت ۷ میلیون نفر و کشور B با جمعیت ۲۰ میلیون نفر، را در سال ۲۰۱۰ نشان می‌دهد.

کشور B	
سهم دهک اول	۱/۵ درصد
سهم دهک دوم	۳ درصد
سهم دهک سوم	۴ درصد
سهم دهک چهارم	۵/۵ درصد
سهم دهک پنجم	۸ درصد
سهم دهک ششم	۱۱ درصد
سهم دهک هفتم	۱۳ درصد
سهم دهک هشتم	۱۶/۵ درصد
سهم دهک نهم	؟
سهم دهک دهم	۱۹/۵ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

کشور A	
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۳ درصد
سهم دهک سوم	۴ درصد
سهم دهک چهارم	۶ درصد
سهم دهک پنجم	۸ درصد
سهم دهک ششم	۱۰ درصد
سهم دهک هفتم	۱۲ درصد
سهم دهک هشتم	؟
سهم دهک نهم	۱۸ درصد
سهم دهک دهم	۲۲ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) سهم دهک هشتم کشور A و سهم دهک نهم کشور B چند درصد است؟

ب) توزیع درآمد در کدام کشور عادلانه‌تر است؟

ج) اگر درآمد ملی کشور B، ۳۶ میلیارد دلار باشد؛ آنگاه سهم دهک سوم در این کشور از درآمد ملی، چند میلیون دلار است؟

د) جمعیت دهک هشتم در کشور A چند نفر است؟

ه) کدام گزینه در خصوص وضعیت توزیع درآمد در کشور A صحیح است؟

(۱) الف) ۱۶ - ۱۷/۵، ب) B، ج) ۱,۲۲۰، د) ۷۵۰ هزار نفر، ه) ۴۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پر درآمد جامعه تعلق دارد.

(۲) الف) ۱۵ - ۱۸، ب) A، ج) ۱,۴۴۰، د) ۷۵۰ هزار نفر، ه) ۱۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۴۰ درصد پایین جامعه تعلق دارد.

(۳) الف) ۱۵ - ۱۸، ب) A، ج) ۱,۴۴۰، د) ۷۰۰ هزار نفر، ه) ۲۳ درصد از درآمد ملی به ۵۰ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد.

(۴) الف) ۱۶ - ۱۷/۵، ب) B، ج) ۱,۲۲۰، د) ۷۰۰ هزار نفر، ه) ۵۵ درصد از درآمد ملی به ۳۰ درصد بالای جامعه تعلق دارد.

۱۳۲- کدامیک از عبارات زیر درست است؟

- (الف) معیار اندازه‌گیری رفاه مادی در جوامع مختلف «درآمد سرانه» است.
 (ب) تفاوت و شکافی که بین کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته وجود دارد مربوط به «سطح درآمد سرانه» و شاخص‌های رشد آن‌ها است.
 (پ) در تمامی کشورها «سطح رشد» با «سطح توسعه» هماهنگ است.
 (ت) در سال ۲۰۱۵ تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس بیش از ۷۰۵۸۶ دلار و در سودان حدود ۲۱۰ دلار بوده است.

(۱) الف - ت (۲) ب - پ - ت (۳) الف (۴) ت

۱۳۳- با توجه به جدول مالیاتی زیر:

نرخ محاسبه مالیات	بازه درآمدی
با نرخ ۵ درصد	درآمدهای تا ۲ میلیون تومان در ماه
با نرخ ۱۰ درصد	درآمدهای تا ۴ میلیون تومان در ماه
با نرخ ۱۵ درصد	درآمدهای تا ۶ میلیون تومان در ماه
با نرخ ۲۰ درصد	درآمدهای تا ۸ میلیون تومان در ماه
با نرخ ۲۵ درصد	درآمدهای تا و بیشتر از ۱۰ میلیون تومان در ماه

(الف) مالیات سالانه فردی که در ماه ۷ میلیون تومان درآمد دارد، چقدر است؟

(ب) مانده خالص سالانه فردی که در ماه ۱۲ میلیون تومان درآمد دارد، چقدر است؟

(۱) ۱۶/۸ میلیون تومان - ۱۰۸ میلیون تومان

(۲) ۱۴/۸ میلیون تومان - ۱۰۸ میلیون تومان

(۳) ۱۶/۸ میلیون تومان - ۱۰۶ میلیون تومان

(۴) ۱۴/۸ میلیون تومان - ۱۰۶ میلیون تومان

۱۳۴- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) بزرگی مقدار کدامیک از معیارهای کیفی توسعه، نشانگر بهبود نسبی در شاخص‌های توسعه است؟

(ب) اگر قیمت سبد کالایی در ایران برابر با ۳۰,۰۰۰ تومان باشد و همزمان همان سبد کالاها را در آمریکا بتوان به مبلغ ۲ دلار خریداری کرد، بدین معناست که ...

(پ) اگر دو کشور فرضی، درآمد سرانه برابر داشته باشند، رفاه اجتماعی در ... بالاتر است.

(ت) اگر بانک مرکزی با بررسی سطح قیمت‌های کالا و خدمات مصرفی جامعه، خط فقر را درآمد ماهیانه ۱۰ میلیون تومان اعلام کرده باشد، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) (الف) درآمد سرانه، (ب) ریال، قدرت خرید و ارزش خود را از دست داده است. (پ) کشوری که شاخص دهک‌های کوچکتر دارد، (ت) خانوارهایی با درآمد کمتر از ۱۰ میلیون تومان در ماه، فقر مطلق دارند.

(۲) (الف) نرخ باسوادی بزرگسالان، (ب) ۱۵,۰۰۰ تومان برابر است با ۱ دلار رفاهی، (پ) کشوری که شاخص دهک‌های بزرگتر دارد، (ت) خانوارهایی با درآمد ۱۰ میلیون تومان در ماه فقط قادر به رفع نیازهای اولیه خود می‌باشند.

(۳) (الف) امید به زندگی، (ب) ۱۵,۰۰۰ تومان برابر است با ۱ دلار رفاهی، (پ) کشوری که شاخص دهک‌های کوچکتر دارد، (ت) خانوارهایی با درآمد کمتر از ۱۰ میلیون تومان در ماه، فقر مطلق دارند.

(۴) (الف) نرخ مرگ و میر نوزادان، (ب) ریال، قدرت خرید و ارزش خود را از دست داده است. (پ) کشوری که شاخص دهک‌های بزرگتر دارد، (ت) خانوارهایی با درآمد ۱۰ میلیون تومان در ماه فقط قادر به رفع نیازهای اولیه خود می‌باشند.

۱۳۵- کدام گزینه متضمن پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

(الف) در ایران با تکالیفی که دولت برای بانک‌ها وضع می‌کند، گاه بانک‌های تجاری، نقش بانک ... را نیز ایفا می‌کنند. اغلب بانک‌ها در ایران هم‌زمان، بانک ... هم هستند. بانک‌های مشترک مانند بانک ایران و اروپا نیز یک بانک ... به‌شمار می‌روند.

(ب) کدام گزینه از آثار و نتایج تأثیر بورس بر اقتصاد جامعه است؟

(۱) (الف) توسعه‌ای - سرمایه‌گذاری - سرمایه‌گذاری، (ب) جلوگیری از نوسان شدید قیمت‌ها

(۲) (الف) سرمایه‌گذاری - توسعه‌ای - تجاری، (ب) برقراری ارتباط بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه

(۳) (الف) سرمایه‌گذاری - توسعه‌ای - تجاری، (ب) تنظیم معاملات بازار سرمایه

(۴) (الف) توسعه‌ای - سرمایه‌گذاری - سرمایه‌گذاری، (ب) جذب و به کار انداختن سرمایه‌های راکد

۱۳۶- بعد از انقلاب ... و ... از نویسندگانی بودند که به همان روال گذشته و گاهی تحت تأثیر ادبیات جهان، آثار ادبی ارزشمندی تولید کردند.

- (۱) هوشنگ ابتهاج - حسین منزوی
(۲) علی محمد افغانی - محمود دولت‌آبادی
(۳) حمید سبزواری - قیصر امین‌پور
(۴) صادق هدایت - غلام حسین ساعدی

۱۳۷- از نگاه تاریخ ادبیات، چند عبارت از عبارات زیر نادرست است؟

- (الف) ایرج میرزا مضامین وطن‌دوستی و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.
(ب) رمان‌نویسی در ادبیات کلاسیک فارسی سابقه ندارد و این نوع ادبی، محصول یک قرن گذشته است.
(ج) فرخی یزدی در روزنامه «قرن بیستم» به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن پرداخت.
(د) بیت «هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم / جهان و هر چه در او جز به کام خویش ندیدم» سروده نشاط اصفهانی است.
(ه) در دوره بیداری، بعد از پایتخت کشور، رشت از بازار سیاسی و مطبوعاتی پرونقی برخوردار بود.

- (۱) سه (۲) چهار (۳) یک (۴) دو

۱۳۸- هر یک از ویژگی‌های شعری زیر به ترتیب مربوط به شاعران کدام گزینه است؟

- (الف) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره سخن او را برجسته ساخته است.
(ب) وی را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.
(ج) سبک شعر او حد فاصل سبک‌های عراقی و هندی است.
(۱) صائب تبریزی، کلیم کاشانی، بابافغانی شیرازی
(۲) کلیم کاشانی، صائب تبریزی، وحشی بافقی
(۳) صائب تبریزی، بیدل، وحشی بافقی
(۴) کلیم کاشانی، بیدل، بابافغانی شیرازی

۱۳۹- نویسنده چند اثر درست آمده است؟

- «مرزبان‌نامه (سعدالدین وراوینی)، کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار (ابوالفضل میبیدی)، المعجم فی معاییر اشعارالعجم (شمس قیس رازی)، جامع‌التواریخ (خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی)، اخلاق‌الاشراف (عبید زاکانی)، محاکمة‌اللغتين (امیرعلیشیر نوایی)، عین‌الحیات (قاضی نورالله شوشتری)، عباس‌نامه (وحید قزوینی)، شمس و طغرا (حسن مقدم)، تلخ و شیرین (جلال آل احمد)»

- (۱) هشت (۲) هفت (۳) شش (۴) نه

۱۴۰- کدام مورد با ویژگی مقابل آن همخوانی ندارد؟

- (۱) گرایش به خیال‌بندی اثر برخی هنرمندان این دوره را به شعر بیدل و صائب نزدیک می‌کند. (ویژگی ادبی شعر انقلاب)
(۲) داستان‌های این دوره به شدت تحت تأثیر محاوره اقشار اجتماعی ایران است. (ویژگی زبانی نثر معاصر)
(۳) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در این دوره محسوس است. (ویژگی زبانی نثر انقلاب)
(۴) روح حماسه و عرفان در بُعد زمینی و آسمانی، در آثار این دوره آشکار است. (ویژگی فکری شعر انقلاب)

۱۴۱- کدام عبارت در مورد اوضاع ادبیات فارسی در دوره سبک هندی نادرست است؟

- (۱) در شعر صائب و هم‌سبکان او، از مختصات زبانی سبک خراسانی نشانی نیست.
(۲) در این دوره با از بین رفتن سلطه حکومت بغداد، غلبه لغات عربی در زبان فارسی کمتر شد.
(۳) موازنه، قرینه‌پردازی و نیز تمجید از بزرگان، دلایلی بود که کاربرد تتابع اضافات را در نثر سبک هندی توجیه می‌کرد.
(۴) حمایت دولت صفویان از آموزه‌های سنتی عرفانی، شعر عاشقانه و مدحی را در این دوره بی‌بها کرد.

۱۴۲- کدام مورد از ویژگی‌های فکری شعر عراقی در قرن‌های هفتم تا نهم هجری نیست؟

- (۱) تثبیت جایگاه تخلص در انتهای غزل
(۲) یکی شدن معبود با معشوق
(۳) توجه به صفا و پالایش درون
(۴) بازتاب بیشتر علوم مختلف در کلام شاعران

۱۴۳- با توجه به ویژگی‌های فکری، سبک کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) از همه خلق دل من سوی او دارد میل
(۲) ایام سست‌رای و قدر سخت‌گیر گشت
(۳) پیوند دین طلب که مهین دایه تو اوست
(۴) تشنه وصلم مرا آن وعده‌های کز که داد
بیهده نیست پس آن کبر که اندر سر اوست
اوهام کندپای و قدر تیزتاب گشت
روزی که از مشیمه (= رَجم) عالم شوی جدا
کی کند سیری که می دایم سراب است آن همه

۱۴۴- حروف الحاقی قافیه در مقابل همه ابیات کاملاً درست ذکر شده است؛ به جز:

(۱) هم چو قومی که تحری می‌کنند	بر خیال قبله سوی می‌تَنند (ـند)
(۲) هست در این کشتن و خون ریختن	سرزنشی بهر خود انگیختن (ـن)
(۳) جنگ ما و صلح ما در نور عین	نیست از ما هست بین اصبعین (ن)
(۴) ز شوخی و مردم خراشیدنش	فرج دید در سر تراشیدنش (یدنش)

۱۴۵- حروف اصلی قافیه همه ابیات «مصوت + دو صامت» است؛ به جز:

(۱) حیل‌های تیره اندر داوری	پیش بینایان چرا می‌آوری
(۲) در اگرچه خرد و اشکسته شود	توتیای دیده‌خسته شود
(۳) که چل حج پیاده کرده‌ام من	به انصافی بسی خون خورده‌ام من
(۴) مرا با حلقه چرخ دو تا پشت	بباید کوفت هر دم حلقه مشت

۱۴۶- نوع ارکان عروضی کدام بیت متفاوت است؟

(۱) از این سپس که ببینم بخواهمش گفتن	که پرده بر رخت ای یار دلنواز مکش
(۲) با وجود تو دگر هیچ نباید ما را	که هم آسایش رنجوری و هم مرهم ریش
(۳) بروم ز چشم مستش نظری تمام گیرم	که بدان نظر ببینم رخ خوب لاله رنگش
(۴) گرانی می‌کند بر خاطرش یادم نمی‌دانم	که با این ناتوانی چون توانم رفت از یادش

۱۴۷- وزن مقابل همه مصراع‌ها درست است؛ به جز:

(۱) هر شب به جور چرخ بلایی دگر رسید	(مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل)
(۲) چند سوزم وه که داغی می‌نهی بالای داغی	(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
(۳) سر حکمت به ما که گوید باز	(فاعلاتن مفاعلن فعلن)
(۴) تا به کی این جور کشیدن ز یار	(مفتعلن مفتعلن فاعلن)

۱۴۸- مطابق اختیارات شاعری، وزن کدام بیت دارای دسته‌بندی هجایی دوگانه و «بیشترین هجای بلند» است؟

(۱) خواهی نرسی به ناامیدی‌ها	نومی‌د مکن امیدواران را
(۲) گر من بمیرم در غمت خونم بتا در گردنت	فردا بگیرم دامت از من چرا رنجیده‌ای
(۳) تشبیه روی تو نکنم من به آفتاب	کاین مدح آفتاب نه تعظیم شأن توست
(۴) من به دعا کرده‌ام مدعیان را هلاک	زان که خواص دعا دفع بلا کردن است

۱۴۹- وزن بیت زیر کدام است؟

«عاشق صادق ز خان و مان بگریزد»	مرد توانگر ز مال و جاه برآید»
(۱) مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن	(۲) مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع
(۳) مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فع	(۴) مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن

۱۵۰- وزن همه ابیات «دوری» است؛ به جز:

- (الف) ای نظرت ناظر ما ای چو خرد حاضر ما
(ب) تا باز که را سوزد این جادوی تو آخر
(ج) چراغ ماه نتابد به پیش شمع رخ تو
(د) نشوم با تو چو سوسن دو زبان گر تو نباشی

(۱) الف، ج (۲) ب، د (۳) الف، د (۴) ب، ج

۱۵۱- کدام بیت با «آرام دلم بستدی و دست شکبیم» هم وزن است؟

- (۱) حقا که مرا دنیا بی دوست نمی باید
(۲) هر کس که از آن حسن یکی ذره بدید
(۳) محروم نماند کس از این در
(۴) افسوس که بگذشت همه عمر به افسوس

- با تفرقه خاطر دنیا به چه کار آید
بفروخت دل و دیده و مهر تو خرید
ما را به کسی نمی شمارید
بخت آروزی دل به کنارم نرسانید

۱۵۲- کدام بیت فاقد اختیار «حذف همزه» و دارای «تغییر کمیت مصوت‌ها» است؟

- (۱) بود که یار نرنجد ز ما به خلق کریم
(۲) شود چو پرده بیگانگی حجاب تو را
(۳) نه دست با تو درآویختن نه پای گریز
(۴) نه گربه‌ای که روی در جوال و بسته شوی

- که از سؤال ملولیم و از جواب خجل
به هر چه غیر خدا گردی آشنا ای دل
نه احتمال فراق و نه اختیار وصول
که شیر پیش تو بر ریگ می زند دنبال

۱۵۳- در کدام بیت سه نوع اختیار وزنی به کار رفته است؟

- (۱) چه کند بنده حقیر فقیر
(۲) نیکخواها در آتشم بگذار
(۳) کاش با دل هزار جان بودی
(۴) سعیدیا گر به جان خطاب کند

- که نباشد به امر سلطاناش
وین نصیحت مکن که بگذارش
تافدا کردمی به دیدارش
ترک جان گوی و دل به دست آرش

۱۵۴- کدام بیت فاقد استعاره مصرحه است؟

- (۱) تا به دل خورده‌ام از عشق گلی خاری چند
(۲) هم دل خسرو شکست و هم سر فرهاد
(۳) ابر دریای غمش سیل بلا می بارد
(۴) آینه رو نگارا از بی بصر حذر کن

- باز گردیده به رویم در گلزاری چند
عشوۀ شیرین تندخوی شکر لب
یا رب از کشتی ما دور کن این طوفان را
ترسم که تیره‌سازی دل‌های باصفا را

۱۵۵- کدام آرایه بین دو بیت زیر مشترک است؟

- بهار شرح جمال تو داده در یک فصل
- سواد من ز دم تیغ یار شد روشن

- بهبشت ذکر جمیل تو کرده در هر باب
خط شکسته جوهر چو آب می خوانم

(۱) حسن تعلیل (۲) جناس (۳) ایهام تناسب (۴) تناقض

۱۵۶- در همه ابیات هر دو نوع تشبیه گسترده و فشرده دیده می‌شود؛ به‌جز:

۱) منم زان یوسف گل پیرهن نومید افتاده	حزین در گوشه بیت‌ال‌حزن چون پیرکنعانی
۲) جمادی چند اما کوه دانش پیش خود هر یک	نشسته گوش بر آواز چون دزدان تالانی
۳) چو کان در سینه دارم رخنه‌ها از تیغ بدخویی	ز پیکان‌های خون‌آلود او پر لعل پیکانی
۴) عجب نبود که دارد گرگ پلس گله‌اش چون سگ	اگر سگبان درگاهش کند آهنگ سلطانی

۱۵۷- همه ابیات دارای «ایهام تناسب» هستند؛ به‌جز:

۱) به بوی زلف تو از نو جوان شوم هر بار	هزار بار تنم گر ز غصه پیر شود
۲) از ادب پر نور گشته است این فلک	وز ادب معصوم و پاک آمد ملک
۳) سنگ و گوهر هر دو یکسان است در میزان چرخ	آسیا کی دانه را از لانه می‌سازد جدا
۴) تا که در این کعبه جان گام زد	مدتی از سعی در آن گام زد

۱۵۸- ترتیب ابیات زیر به لحاظ آرایه‌های «تلمیح، لف و نشر، حسن تعلیل، جناس و حس آمیزی» کدام است؟

الف) گر طاق دو ابروی تو منظور نبود	مسجود ملایک نشدی قالب آدم
ب) مطرب و می چون به دست افتاد شاهد گو می‌اش	کز فروغ مه زمین و آسمان سیمین بر است
ج) آب حیات در ظلمات ضلالت است	تا کی ز عکس لعل تو یابد هدایتی
د) هرگز به خلاف تو نبندم نگشایم	دستی که تو بگشودی و پایی که تو بستی
ه) چشم بدت مباد که حسن لطیف توست	صد پیرهن ز یوسف مصری غریب تو

- ۱) هـ، د، ج، ب، الف (۲) ج، د، الف، ب، هـ (۳) الف، ب، ج، هـ، د (۴) ب، ج، الف، د، هـ

۱۵۹- کدام بیت فاقد «مجاز» است؟

۱) برخیز که بنشیند فریاد ز هر سویی	زان پیش که برخیزد صد فتنه ز هر کویی
۲) آن موی میان کز مو بر موی کمر بندد	مویی و میان او فرقی نکند مویی
۳) آن سرو خرامانم هر لحظه به چشم آید	انصاف چه خوش باشد سروی به لب جویی
۴) در باغ بتم باید کز پرده برون آید	ور نی به چه کار آید گل بی‌رخ گلرویی

۱۶۰- هر دو آرایه مقابل ابیات درست است؛ به‌جز:

۱) روز محشر به چه امید ز جا برخیزند	هر سری کز دم شمشیر تو افتاده نبود (حسن تعلیل، ایهام تناسب)
۲) مایل گوشه ابروی تو بودم وقتی	که نشان از مه نو بر لب این بام نبود (تشبیه، استعاره)
۳) هر دو عالم قیمت خود گفته‌ای	نرخ بالا کن که ارزانی هنوز (ایهام، مراعات نظیر)
۴) به تیره‌روزی من چشم روزگار گریست	ندانم آن مه تابان چه در نظر دارد (اغراق، حس آمیزی)

۱۶۱- آرایه‌های بیت زیر، در کدام گزینه تماماً درست است؟

«حلقه شد پشت من از بار و من آهن‌دل» همچنان در هوست روی بدین در دارم»

- (۱) تشبیه، مجاز، تشخیص، تضاد
(۲) حسن تعلیل، ایهام، جناس، تشبیه
(۳) استعاره، حسن تعلیل، تکرار، تناقض
(۴) تضاد، جناس تام، ایهام تناسب، استعاره

۱۶۲- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) اگرچه در طلبت هم‌عنان باد شمالم
(۲) تا کی خلی در این دل پیوسته خار هجران
(۳) عمری است که چون خاک جگر تشنه عشقم
(۴) نصیب کام و دهانی نگشت میوه من

۱۶۳- مفهوم ابیات کدام گزینه یکسان است؟

- (الف) گر ز غمت شکست دل، راز تو فاش کی شود
(ب) ز اشک راز دل بی‌قرار من شد فاش
(ج) نشود فاش کسی آنچه میان من و توست
(د) سر پنهان اجل ظاهر نمی‌گردد به کس

- (۱) الف، د (۲) ب، ج (۳) الف، ج (۴) ب، د

۱۶۴- کدام بیت با عبارت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- «پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد.»
(۱) در بدو آفرینش و تخمیر آب و گل
(۲) از خمستان جرعه‌ای بر خاک ریخت
(۳) غلغل صبح ازل از دل عالم برخاست
(۴) آن است مهربان که تنش خاک می‌شود

۱۶۵- مفاهیم «دشواری راه عشق، وفاداری عاشق، استغناى معشوق، ازلی بودن عشق، نیازمندی عاشق» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) در ازل بود که پیمان محبت بستند
(ب) همه مشتاق به دیدار تو چون تشنه به آب
(ج) دست سعدی به جفا نگسلد از دامن دوست
(د) در نعیم سایه مهر رخت آسوده بود
(ه) بی‌نیاز از می بود رخسار شرم‌آلود یار
نشکند مرد اگرش سر برود پیمان را
همه محتاج به گفتار تو چون کشته به غم
ترک لؤلؤ نتوان گفت که دریا خطر است
پیش از آن کارند جان‌ها را به قید آب و گل
نیست حاجت شبنم بیگانه این گلزار را

- (۱) ج، د، ب، الف، ه
(۲) الف، ج، ه، د، ب
(۳) ج، الف، ه، د، ب
(۴) الف، ب، ج، د، ه

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۶۶ - ۱۷۴)

۱۶۶- «إِذَا أَرَدْتُمْ أَنْ تَفْعَلُوا عَمَلًا يُجْمَعُ فِيهِ خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلَا تَكْذِبُوا فَإِنَّ الْكُذْبَ مِفْتَاحُ الشَّرِّ!»:

- ۱) هرگاه خواستید کاری کنید که تمام خیر دنیا و آخرت در آن است پس دروغ نگویید چرا که کلید بدی است!
- ۲) اگر بخواهید کاری انجام دهید که خیر دنیا و آخرت در آن جمع شود پس دروغ نگویید چه دروغ کلید بدی است!
- ۳) هرگاه اراده کنید که عملی را انجام دهید که موجب خیر دنیا و آخرت است پس دروغ نگویید که آن کلید بدی می‌باشد!
- ۴) چنانچه بخواهید کاری انجام دهید که خیر دنیا و آخرت در آن جمع باشد پس نباید دروغ بگویید زیرا دروغ کلید بدتری است!

۱۶۷- «قَدْ يَنْدِمُ الْإِنْسَانُ مِنْ قَوْلِهِ أَوْ فَعَلِهِ خَاسِرًا وَ يَتَمَنَّى: لَيْتَنِي تَأَمَّلْتُ قَبْلَهَا أَكْثَرَ!»:

- ۱) گاهی آدم زیان دیده از گفته یا کردار خود پشیمان است و آرزو می‌کند کاش من بیشتر از قبل بیندیشم!
  - ۲) چه بسا انسان از گفتار یا کردار مضرّ خود پشیمان شود و آرزو کند ای کاش قبلش بیشتر تأمل کرده بودم!
  - ۳) گاه آدمی از سخن یا کار زیانبارش پشیمان است و آرزو می‌کند ای کاش من پیش از آن بیشتر تأمل می‌کردم!
  - ۴) شاید انسان زیان دیده از گفتار یا کردار خویش پشیمان شود و آرزو کند کاش من پیش از آن بیشتر دقت می‌کردم!
- ۱۶۸- «بَدَأَ أَبِي يَتَكَلَّمُ عَنِ الْبَحَارِ وَالْحَيَوَانَاتِ الْبَحْرِيَّةِ لِيُعَرِّفَنَا عَلَى الدَّلْفِينِ، إِنَّهُ حَيَوَانٌ عَجِيبٌ يُنْقِذُ إِنْسَانًا مِنَ الْغَرَقِ وَ يُوصِلُهُ إِلَى الشَّاطِئِ!»:

- ۱) پدرم شروع به صحبت در مورد دریاها و حیوانات دریایی کرد تا به ما دلفین را معرفی نماید، آن حیوان شگفتی است که انسانی را از غرق شدن نجات می‌دهد و او را به ساحل می‌رساند!
- ۲) پدرم صحبت کردن درباره دریاها و جانوران دریایی را آغاز کرد تا ما با دلفین آشنا شویم، همانا آن حیوان عجیبی است که انسانی را از غرق شدن نجات داده و به ساحل دریا رسانده است!
- ۳) پدرم شروع کرد در مورد دریاها و حیوانات دریایی صحبت کند تا به ما دلفین را معرفی کند، آن حیوان عجیبی است که انسانی او را از غرق شدن نجات می‌دهد و او را به ساحل می‌رساند!
- ۴) آغاز سخن پدرم در مورد دریاها و حیوانات آبی بود تا دلفین به ما معرفی شود، او همان حیوان عجیبی است که انسانی را از غرق شدن نجات می‌دهد تا او را به ساحل برساند!

۱۶۹- «السَّعَادَةُ هِيَ أَنْ يَكُونَ لَدَيْكَ عَيْنٌ لَا تَرَى إِلَّا الْجَمَالَ وَ قَلْبٌ يَغْفِرُ سَيِّئَاتِ الْآخِرِينَ وَ رُوحٌ يَمْلَأُهَا الْأَمَلُ!»:

- ۱) سعادت این است که چشمت به جز زیبایی چیزی نبیند و قلبت بدی‌های دیگران را ببخشد و روحت را امید سرشار کرده باشد!
- ۲) خوشبختی آن است که چشمی داشته باشی که تنها زیبایی را ببیند و قلبی که بدی‌های دیگران را ببخشد و روحی که امید آن را پر کند!
- ۳) سعادت آن است که برای تو چشمی باشد که فقط زیبایی را مشاهده کند و قلبی که بدی‌های دیگران را ببخشد و روحی که سرشار از امید باشد!
- ۴) خوشبختی آن است که تو چشمی داشته باشی که زیبایی را با آن ببینی و قلبی که از کارهای بد دیگران درگذرد و روحی که فقط از امید پر شود!

۱۷۰- عین الخطأ:

- ۱) إِنَّ الْعَاقِلَ هُوَ الَّذِي لَا يُكْثِرُ فِي الْكَلَامِ بَلْ يَعْمَلُ بِالصَّمْتِ!: خردمند کسی است که در سخن زیاده‌روی نمی‌کند بلکه با سکوت کار می‌کند!
- ۲) يَطَّلِعُ الْخُبْرَاءُ عَلَى أَعْمَالِ الْإِنْسَانِ الْمُخْرَبَةِ لِلْبَيْئَةِ!: کارشناسان از کارهای ویرانگر انسان برای محیط زیست اطلاع می‌یابند!
- ۳) لِيُحَاوِلَ الْجَمِيعُ لِعُودِ الْبَيْئَةِ إِلَى حَالَتِهَا الطَّبِيعِيَّةِ!: همه باید تلاش کنند تا محیط زیست به حالت طبیعی خود برگردد!
- ۴) إِنَّ تَلَوُّثَ الْهَوَاءِ يُهَدِّدُ نِظَامَ الطَّبِيعَةِ وَ يُسَبِّبُ مَشَاكِلَ كَثِيرَةً!: آلودگی هوا نظام طبیعت را قطعاً تهدید می‌کند و عامل مشکلات فراوان است!

۱۷۱- عین الخطأ:

- ۱) رَبَّنَا وَفَّقْنَا لخدمَةِ الَّذِينَ يَسْتَحِقُّونَ خدمَةً صَادِقَةً!: پروردگارا ما را برای خدمت به کسانی که سزاوار خدمتی صادق اند، موفق بفرما!
- ۲) إِذَا عَصَفَتْ رِيَّاحٌ شَدِيدَةٌ تَحَرَّكَتْ أَغْصَانُ الْأَشْجَارِ فَانْكَسَرَتْ وَ تَسَاقَطَتْ عَلَى الْأَرْضِ!: اگر بادهای شدید بوزد شاخه‌های درختان را حرکت می‌دهد پس شکسته می‌شوند و بر زمین سقوط می‌کنند!
- ۳) لَا لَاعِبَ يَأْخُذُ الْكُرَّةَ بِالْيَدِ حِينَ يَبْدَأُ الْفَرِيقَانِ بِاللَّعْبِ إِلَّا حَارِسَ الْمَرْمَى!: هنگامی که دو تیم بازی را شروع می‌کنند، هیچ بازیکنی به جز دروازه‌بان توپ را با دست نمی‌گیرد!
- ۴) لَعَلَّ السَّائِقِينَ يَلْتَمِزُونَ بِقَوَانِينِ الْمُرُورِ التَّزَامَ يَوْمَ الْإِمْتِحَانِ!: امید است رانندگان قوانین راهنمایی و رانندگی را همچون روز امتحان رعایت کنند!

۱۷۲- «قطعاً با سکوت گوش فرادادن به معلم به دانش‌آموزان در یادگیری بسیار کمک می‌کند»:

- ۱) إِنَّ الْإِنصَاتَ لِلْمُعَلِّمِ يُسَاعِدُ الْمُتَعَلِّمِينَ عَلَى التَّعَلُّمِ كَثِيرًا!
- ۲) إِنَّ الْإِسْتِمَاعَ إِلَى الْمُدْرَسَةِ يُسَاعِدُ تَلْمِيزَاتِهَا فِي تَعَلُّمِ كَثِيرٍ!
- ۳) الْإِنصَاتُ لِلْمُعَلِّمِ يُسَاعِدُ التَّلَامِيزَ عَلَى التَّعَلِيمِ مُسَاعَدَةً كَثِيرَةً!
- ۴) يُسَاعِدُ الْإِسْتِمَاعَ إِلَى الْمُدْرَسِ الْمُتَعَلِّمِينَ فِي التَّعَلِيمِ مُسَاعَدَةً!

۱۷۳- عین الصَّحِيحِ لِلْفَرَاقَاتِ:

«غرس الفلاح العجوز فسيلاً جوز و هو يعلم أنها لا تثمر عادةً إلا بعد عشر سنوات، فقال أحد الرجال: أيها العجوز! أتأمل أن ترى إثمارها؟! فأجاب: بالأمل يعيش الإنسان!»

«کشاورز پیر نهال گردویی کاشت در حالی که ... آن معمولاً فقط بعد از ده سال ... یکی از مردان گفت: ای پیرمرد! آیا امید داری ... آن را ببینی؟! پس پاسخ داد: با امید انسان زندگی می‌کند!»

- ۱) می‌داند / میوه نمی‌دهد / ثمر دادن
- ۲) می‌دانست / میوه می‌دهد / میوه‌دادن
- ۳) می‌داند / میوه نمی‌دهد / ثمرات
- ۴) می‌دانست / میوه می‌دهد / میوه‌ها

۱۷۴- «و إن شكوتُ إلى الطير نحن في الوكنات!»؛ عین الأبعد عن المفهوم:

- ۱) دل ز فراق گشت خون، جان به لب آمد از غمت
  - ۲) مکن ز غصه شکایت که در طریق طلب
  - ۳) کوه اندوه فراق به چه حالت بکشد
  - ۴) در درد بمردیم چو از دست دوا رفت
- زحمتم آید ار کنم از غم تو حکایتی
به راحتی نرسید آن که زحمتی نکشید
حافظ خسته که از ناله تنش چون نالیست
از پای فتادیم چو آمد غم هجران

■ ■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (١٧٥ - ١٧٧)

١٧٥- «يُقَدِّمُ الأبُّ مَوَاعِظَ قِيَمَةٍ لِابْنِهِ لِيَهْتَدِيَ بِهَا كُلُّ الشَّبَابِ!»:

(١) يُقَدِّمُ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل؛ له حرف زائد) - لازم / فعل و فاعله: «الأب»،
والجملة فعلية

(٢) مَوَاعِظُ: جمع تكسير؛ مفرده: على وزن: مَفْعَلَةٌ - اسم مكان - نكرة - معرب / مفعول (أو مفعول به) و
منصوب بالفتحة

(٣) يَهْتَدِي: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب افتعال؛ مصدره: اهْتَدَاءٌ) - معلوم / فعل، و فاعله: كل

(٤) الشَّبَابُ: اسم مبالغة (يدلّ على الصِّفَةِ) - معرب - معرّف بأل / مضاف إليه و مجرور؛ مضافه: كل

١٧٦- «مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ!»:

(١) أَقْوَى: اسم - مفرد - اسم تفضيل (على وزن: فَعْلَى؛ للمؤنث) - معرب / خبر لـ «يكون» (من الأفعال الناقصة) و منصوب

(٢) اللَّهُ: لفظ الجلالة - معرفة بالعلمية - مبني / مجرور بحرف الجرّ (علامته: الكسرة)؛ على الله: جارّ و مجرور

(٣) أَرَادَ: فعل ماضٍ - صيغته للمفرد المذكر الغائب - مجرد ثلاثي (حروفه الأصلية: ر ا د) - معلوم / فعل شرط
(جوابه: ليتوكل)

(٤) يَتَوَكَّلُ: مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (ماضيه: تَوَكَّلَ؛ مصدره: تَوَكَّلَ؛ له حرفان زائدان) / فعل و فاعل؛ و
حرف اللّام يدلّ على الأمر

١٧٧- «هَنَّاكَ لُوحَاتٍ بِاللَّوْنِ الْأَصْفَرِ تُحَدِّرُ الْمُواطِنِينَ مِنْ حَفْرِ الْأَرْضِ!»:

(١) تُحَدِّرُ: فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (من مصدر: إِحْدَارٌ؛ مادّته: ح ذ ر) - متعدّد / فعل و فاعل؛ و
الجملة فعلية

(٢) لُوحَاتٍ: جمع سالم للمؤنث (مفرده: لوحَةٌ) - نكرة - معرب / مبتدأ و مرفوع؛ خبره: «تُحَدِّرُ» (هي جملة فعلية)

(٣) الْأَصْفَرُ: اسم - مفرد مذكر - اسم تفضيل (حروفه الأصلية: ص ف ر؛ دون حرف زائد) - معرب / صفة و
مجرور (موصوفها: اللّون)

(٤) الْمُواطِنِينَ: جمع للمذكر (مفرده: المُواطِنُ) - اسم فاعل (اشتقاقه من مصدر مزيد ثلاثي) - معرّف بأل - معرب
/ مفعول و منصوب

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٧٨ - ١٨٥)

١٧٨- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

(١) كُنَّا قَدْ دَهَبْنَا إِلَى الْمَتَجَرِّ لِنَشْتَرِيَ بَطَارِيَةَ لِجَوَالِ أُمَّنَا!

(٢) إِنَّ اللَّهَ أَمَرَ رَسُولَهُ بِمُدَارَةِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَهُ بِأَدَاءِ الْفَرَائِضِ!

(٣) مَظَاهِرُ التَّقَدُّمِ فِي مِيَادِينِ الْعِلْمِ وَ الصَّنَاعَةِ وَ الْأَدَبِ تُسَمَّى حَضَارَةً!

(٤) وَالِدَا هَيْلَانَ أَرْسَلَهَا إِلَى مُؤَسَّسَةِ اجْتِمَاعِيَّةٍ لِلْمُعَوِّقِينَ فَتَعَلَّمَتْ حُرُوفَ الْهَجَاءِ!

١٧٩- عَيْنٌ غَيْرُ الْمُنَاسِبِ لِلْفِرَاحِ: اليومَ إبتدأت المراسيم في السّاعة الخامسة و الثّلاث، إنّها طالت ساعةً و عشرين دقيقةً؛ فترك جميعُ الحضّار صالة المراسيم بعد إنتهائها في . . . .

- (١) السّاعة السّادسة و أربعين دقيقة
- (٢) السّاعة السّابعة إلّا ربعاً
- (٣) السّاعة السّادسة و النّصف
- (٤) السّاعة السّابعة إلّا عشرين دقيقة

١٨٠- عَيْنَ الصّحیح في صیغة الأفعال:

- (١) إبراهيم و زميلاه يُشاهدانِ نزول المطر من السّماء!
- (٢) هل تُشاهدُ الآنَ نتيجةَ جُهودِ أختك الكبيرة يا بُنيتي!
- (٣) تُشاهدانِ فاطمة و أختها المناظر الخلابة في الطّبيعة!
- (٤) هذه صُورٌ ظواهر رائعة شاهدتها السّائحات في تلك المناطق!

١٨١- عَيْنَ الخِطأ عن فعل «تساقط» و وقوعه:

- (١) كاد دموع الفرح تتساقط من عيون أمي! (وقوعه قريباً)
- (٢) أتذكّر عيونه التي أخذت الدموع تتساقط منها! (قد بدأ)
- (٣) عسى أن تتساقط الأمطار لإحياء الأرض! (لا نرجو وقوعه)
- (٤) تتساقط الدموع من عيوني تساقط الأوراق الخريفية! (قد بينت كيفيته)

١٨٢- عَيْنَ ما لیس فيهِ فعلٌ ماضٍ بمعنى المضارع:

- (١) من عاش خادماً تحت قدم أمّه عاش فوق رؤوس قومه!
- (٢) في القرية الجوّ كان شديد البرودة أثناء فصل الشتاء!
- (٣) إذا أصبحت السيّارة مُعطّلة فانتصل بالمُصلّح!
- (٤) كان موعد إثمار شجرتنا الصّغيرة قريباً!

١٨٣- عَيْنَ ما يَدلّ على نفي الشّيء نفيّاً كاملاً:

- (١) أ في الحديقة أحد؟ لا، ليس هناك أحد!
- (٢) لا بدّ من الدّهاب إلى بيت عمّي!
- (٣) الدّهر يومان، لا سرورٌ دائم فيه و لا حُزن!
- (٤) « لا ييأس من رُوح الله إلّا القوم الكافرون »

١٨٤- عَيْنَ فعلاً قد أُزيلَ منه الشكّ:

- (١) إنّ المؤمن يشكّر ربّه دائماً و يعبده شاكراً!
- (٢) نسعى أن نبتعد عن مواضع التّهم إبتعاداً سريعاً!
- (٣) أنصحكم بقراءة هذا الكتاب نصيحة تُقرّبكم إلى أهدافكم!
- (٤) بعد تحذير الغراب تبتعد الحيوانات الذكيّة إبتعاداً عن منطقة الخطر!

١٨٥- عَيْنَ الصّحیح عن المنادى:

- (١) يا أيتها الإخوة، إن نتعاون معاً فسيُصلح كلّ شيء!
- (٢) أيّها المؤمنة، استقبحي من نفسك ما تستقبحينه لغيرك!
- (٣) يا زميلات، لا أحد يُمكنه أن يصل إلى التّجّاح دون الجُهد!
- (٤) يا الزّميّلة، لا تحزني على ما فاتك فوّتاً فإنّ الدّنيا دار ممرّ!

۱۸۶- کدام مرحله از روش پژوهش تاریخی، شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد؟

- (۱) گزارش یافته‌های پژوهش
(۲) تحلیل و تفسیر اطلاعات
(۳) گردآوری و تنظیم اطلاعات
(۴) تدوین پرسش‌های تحقیق

۱۸۷- مصر باستان اغلب از چه طریقی در معرض هجوم بیرونی قرار داشت؟

- (۱) دریای مدیترانه در شمال
(۲) صحراهای گرم در غرب
(۳) درهٔ پهناور رود نیل در جنوب
(۴) شبه‌جزیرهٔ سینا در شمال شرق

۱۸۸- کدام یک از اقدامات زیر، به دوران پادشاهی مهرداد یکم اشکانی منتسب است؟

- (۱) در زمان پادشاهی او، روابط تجاری میان ایران و چین توسعه پیدا کرد.
(۲) در دوران همین پادشاه بود که اشکانیان با امپراتوری روم همسایه شدند.
(۳) نبرد مشهور حران میان ایران و روم، در زمان پادشاهی او اتفاق افتاد.
(۴) وی با تسلط بر مناطق وسیعی در سرتاسر ایران، قلمرو اشکانیان را افزایش داد.

۱۸۹- در زمان کدام پادشاه ساسانی، جنبش اجتماعی مزدک که پایه‌های نظام طبقاتی ساسانی را به شدت لرزاند، پدید آمد؟

- (۱) شاپور اول
(۲) خسرو انوشیروان
(۳) قباد یکم
(۴) خسرو پرویز

۱۹۰- کدام گزینه از ویژگی‌های معماری دورهٔ اشکانی محسوب می‌شود؟

- (۱) ساخت بناهای گنبدی
(۲) استفاده از موزاییک‌کاری
(۳) طبیعت‌گرایی
(۴) کاربرد وسیع نقش برجسته

۱۹۱- چرا در گذشته مورخانی مانند مسعودی، مکان رویدادها را از نزدیک بررسی می‌کردند؟

- (۱) آشنایی با جغرافیای دقیق مکان‌های تاریخی
(۲) بررسی مطابقت روایات با معیارهای تجربی
(۳) بررسی درستی یا نادرستی گزارش‌های تاریخی
(۴) بررسی فاصلهٔ زمانی و مکانی بین راوی و خبر

۱۹۲- کدام گزینه بیانگر وضعیت اقتصادی دوران خلیفهٔ دوم می‌باشد؟

- (۱) سیاست‌های اقتصادی او موجب اوج گرفتن تعصبات طائفه‌ای شد.
(۲) توزیع عطایا توسط او، بر پایهٔ مساوات و عدالت اسلامی انجام می‌شد.
(۳) در مقابل اقدامات عدالت‌جویانهٔ او، سه جنگ بر جامعهٔ اسلامی تحمیل شد.
(۴) سخت‌گیری وی، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی کارگزاران خلافت جلوگیری کرد.

۱۹۳- حکومت غزنوی به منظور رفع نیاز خود به تشکیلات دیوانی، به چه اقدامی مبادرت کرد؟

- (۱) جذب دیوان‌سالاران ایرانی از دربار خلافت عباسی
(۲) مقابلهٔ گسترده با نیروی سرکش امیران و نظامیان ترک
(۳) تقویت حکومت مرکزی از طریق توسعهٔ نظام اداری
(۴) به خدمت گرفتن دیوان‌سالاران حکومت سامانی و آل‌بویه

۱۹۴- کتاب جامع‌التواریخ، از آثار تاریخی مهم عصر ایلخانی، توسط کدام‌یک از مورخان زیر، تألیف شده است؟

(۱) میرخواند (۲) عطاملک جوینی

(۳) رشیدالدین فضل‌الله همدانی (۴) حمدالله مستوفی

۱۹۵- کدام‌یک از عوامل زیر، تأثیر فراوانی بر رشد شهرها و تجارت اروپا به‌ویژه در مناطق ساحلی آن از سده ۱۱ م. گذاشت؟

(۱) گسترش اندیشه اومانسیم (۲) جنگ‌های صلیبی

(۳) جنبش اصلاح دین (۴) پیدایش طبقه بورژوا

۱۹۶- هدف میرزاحسن رشیدیه از برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران چه بود؟

(۱) آموزش دانشجو در داخل کشور را جایگزین فرستادن آن‌ها به خارج از کشور کند.

(۲) شرایطی برای سوادآموزی فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه فراهم آورد.

(۳) از این طریق بتواند بر محتوا و اساتید و روش‌های تدریس، نظارت بیشتری داشته باشد.

(۴) با آشنایی با پیشرفت‌های ایجاد شده در اروپا، درصدد تغییر روش‌های تعلیم و تربیت در ایران بود.

۱۹۷- اولین جرقة نهضت مشروطه در اعتراض به اقدام نوز بلژیکی در ایران، به رهبری چه کسی به وقوع پیوست؟

(۱) آیت‌الله سیدمحمد طباطبایی (۲) آیت‌الله سیدعبدالله بهبهانی

(۳) آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری (۴) میرزا مصطفی آشتیانی

۱۹۸- چرا فلسطین کانون توجه بسیاری از مردم جهان از جمله یهودیان و مسیحیان قرار گرفته است؟

(۱) این کشور در محل تقاطع و لولای سه قاره آسیا، آفریقا و اروپا قرار دارد.

(۲) این سرزمین مهد ادیان الهی و محل زندگی بسیاری از پیامبران بوده است.

(۳) یکی از مهم‌ترین آبراه‌های جهان از سرزمین فلسطین عبور می‌کند.

(۴) تصرف فلسطین، به منزله تسلط بر اقتصاد کل جهان محسوب می‌شود.

۱۹۹- به دنبال وقوع چه حادثه‌ای، امام خمینی (ره) تقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند؟

(۱) تصویب قانون کاپیتولاسیون (۲) حمله به مدارس فیضیه و طالبیه

(۳) برگزاری همه‌پرسی انقلاب سفید (۴) اجرای همگانی برنامه اصلاحات ارضی

۲۰۰- در کدام‌یک از عملیات‌های زیر، نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، نیروی دریایی صدام را نابود کردند؟

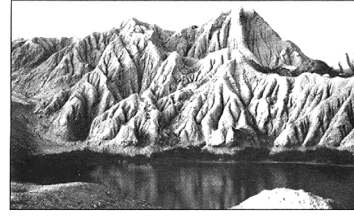
(۱) ثامن‌الائمه (۲) فتح‌المبین (۳) مروارید (۴) مرصاد

۲۰۱- در مطالعه رابطه بین علوم و فنون مختلف جغرافیا، غلبه کدام شاخه بیشتر است و از آن میان چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های

مختلف در کدام شاخه مطالعه می‌گردد؟

- (۱) جغرافیای انسانی - جغرافیای جمعیت
(۲) فنون جغرافیایی - جغرافیای جمعیت
(۳) جغرافیای انسانی - جغرافیای اقتصادی
(۴) فنون جغرافیایی - جغرافیای اقتصادی

۲۰۲- شکل‌های زیر مربوط به کدام منطقه کوهستانی هستند؟

- (۱) منطقه کوهستانی غربی
(۲) منطقه کوهستانی مرکزی
(۳) کوه‌های شرق و جنوب شرقی
(۴) منطقه کوهستانی شمال کشور

۲۰۳- در رابطه با دریاچه‌های کشور ما کدام مورد به‌درستی بیان نشده است؟

- (۱) آب دریاچه واقع بر قلّه سبلان از ذوب برف‌ها تأمین می‌شود.
(۲) همه دریاچه‌های کشور ما دارای آب شور هستند.
(۳) دریاچه‌های مسیله، نیریز و هامون جزو دریاچه‌های فصلی کشور هستند.
(۴) اغلب دریاچه‌های دائمی ایران در نیمه غربی کشور قرار دارند.

۲۰۴- تنوع بالای تولیدات باغی کشور ما حاصل چه چیزی است؟

- (۱) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه نواحی مختلف کشور
(۲) توزیع متناسب جمعیت در مناطق روستایی دارای استعداد کشاورزی
(۳) تنوع میزان آب و خاک در نواحی مختلف کشور
(۴) عوامل انسانی گسترده مانند احداث سد در مناطق مختلف کشور

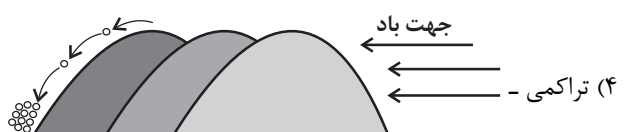
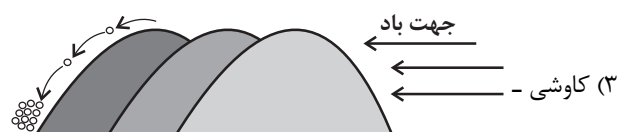
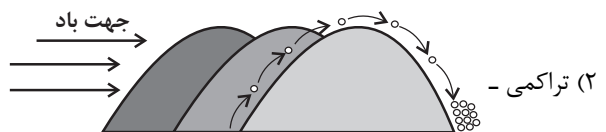
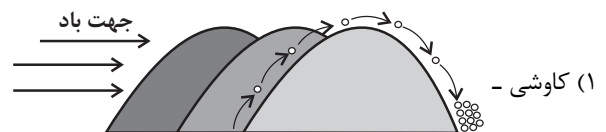
۲۰۵- امکان بهره‌وری از استعداد خوب نواحی دورافتاده در زمینه انواع تولیدات چگونه میسر خواهد شد؟

- (۱) حضور نیروی انسانی و کارآمد و متخصص در بخش‌های مختلف
(۲) در اختیار داشتن راه‌ها و وسایل حمل‌ونقل کافی
(۳) قرار گرفتن در کنار کشاورزی به‌عنوان یک بخش بسیار تعیین‌کننده
(۴) برخورداری از جمعیت متناسب و نیروی کار ارزان

۲۰۶- پدیدآمدن مناطق گرم، معتدل و سرد بر روی سطح زمین حاصل چه چیزی است؟

- (۱) تفاوت وسعت خشکی‌ها در دو نیمکره
(۲) تغییرات مداوم فشار هوا در نواحی مختلف
(۳) عدم حضور عامل صعود در همه نقاط زمین
(۴) دریافت نامساوی انرژی خورشید

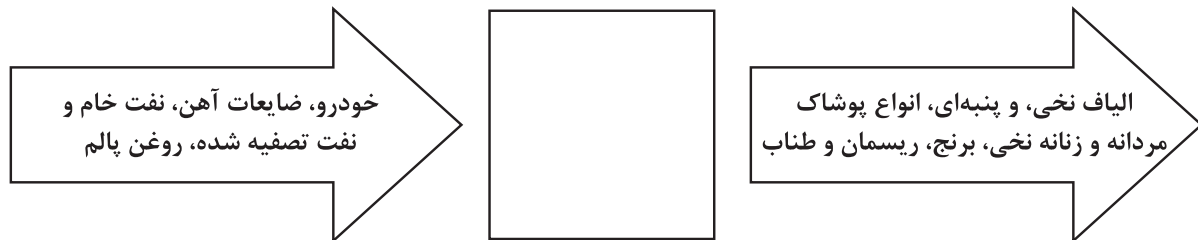
۲۰۷- تلماسه‌ها جزو کدام دسته از اشکال فرسایش در نواحی بیابانی هستند و نحوه حرکت آن‌ها در کدام شکل به‌درستی دیده می‌شود؟

۲۰۸- اثر رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات بر تنوع جغرافیایی زبان‌ها چیست؟

- (۱) غلبه برخی از زبان‌ها در جهان
(۲) رونق یافتن برخی زبان‌های بومی و محلی
(۳) کاستن اهمیت زبان ملی کشورهای مختلف
(۴) افزایش اهمیت زبان‌های کم‌تر شناخته‌شده

۲۰۹- کدام یک از کشورهای آورده‌شده می‌تواند در نمودار زیر قرار گیرد؟

۲۱۰- تقسیم شبه‌جزیره کره به دو کشور کره شمالی و جنوبی در چه زمانی و طی توافق کدام کشورها انجام شد؟

- (۱) پس از پایان جنگ جهانی دوم - ژاپن و اروپای غربی
(۲) با شروع جنگ جهانی اول - ژاپن و اروپای غربی
(۳) پس از پایان جنگ جهانی دوم - آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی
(۴) با شروع جنگ جهانی اول - آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی

۲۱۱- دور شدن از قاعده هرم در رتبه‌بندی سکونتگاه‌ها به چه معنا است؟

- (۱) کاهش یافتن میزان و تنوع خدماتی که سکونتگاه‌ها ارائه می‌دهند.
(۲) تفاوت قابل توجه نوع عملکرد و جمعیت سکونتگاه
(۳) قرار گرفتن سکونتگاه‌هایی با کم‌ترین میزان جمعیت
(۴) تنوع یافتن و بیشتر شدن خدماتی که سکونتگاه‌ها ارائه می‌دهند.

۲۱۲- دسترسی به کانال‌ها، بندرها، تنگه‌ها و آبراهه‌ها، اهمیت کدام مورد را به‌خاطر می‌آورد؟

(۱) اهمیت سیاسی و دفاعی حمل‌ونقل

(۲) اهمیت موقعیت سکونتگاه‌ها در ادامه حیات یا گسترش آن‌ها

(۳) اهمیت دستیابی به میزان بالای تقاضای حمل‌ونقل

(۴) تأثیر بالای ویژگی‌های طبیعی نواحی بر مدیریت حمل‌ونقل

۲۱۳- انحراف خط روزگردان در برخی نقاط به چه دلیلی است و هنگام عبور از آن از غرب به شرق چه تغییری در تقویم اتفاق می‌افتد؟

(۱) جلوگیری از مشکلات روز تقویمی مکان‌های مختلف - کم شدن یک روز از تقویم

(۲) از بین بردن اختلاف زمانی بین مکان‌های مختلف - کم شدن یک روز از تقویم

(۳) جلوگیری از مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف - اضافه شدن یک روز به تقویم

(۴) از بین بردن اختلاف زمانی بین مکان‌های مختلف - اضافه شدن یک روز به تقویم

۲۱۴- چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران، حاصل کدام مورد است؟

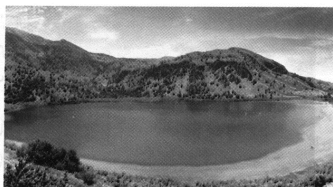
(۱) برخورد پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند

(۲) گسترش پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند

(۳) همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند

(۴) واگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند

۲۱۵- شکل زیر، دریاچه و لشت در منطقه مرزن‌آباد را نشان می‌دهد. این دریاچه از کدام نوع و چگونه ایجاد شده است؟

(۱) سدی است و شکستگی و گسل حاصل از زلزله باعث ایجاد آن شده است.

(۲) سدی است و در اثر انباشت مواد لغزش‌یافته در مسیر رودخانه‌ها ایجاد شده است.

(۳) یخچالی است و در اثر حمل سنگ‌ها و رسوباتی است که طی فرسایش یخچالی جابه‌جا شده‌اند.

(۴) یخچالی است و پس از انباشت مواد لغزش‌یافته در مسیر رودخانه‌ها ایجاد شده است.

۲۱۶- ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق ... تحقق می‌یابند و پدیده‌های ... و ... را ضروری می‌سازند تا از طریق ... و ... ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند.

- ۱) خردترین پدیده اجتماعی - کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری - تشویق و تنبیه - تعلیم و تربیت
  - ۲) عمل به آن‌ها - جامعه‌پذیری - تعلیم و تربیت - کنترل اجتماعی - تشویق و تنبیه
  - ۳) کنش اجتماعی - تعلیم و تربیت - تشویق و تنبیه - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی
  - ۴) پیامدهای کنش اجتماعی - کنش بیرونی - کنش فردی - کنترل اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌ها
- ۲۱۷- درست یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد و ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.
- وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فرهنگی به جهان فردی وارد می‌شود.
- متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌دانند و از نظر آن‌ها جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.
- بر اساس دیدگاه دوم در ارتباط با روابط بین جهان‌ها، جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است.

- ۱) ص - غ - ص - ص
- ۲) غ - غ - ص - ص
- ۳) ص - غ - غ - ص
- ۴) ص - غ - غ - غ

۲۱۸- هر یک از موارد «داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های بشری به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود»، «تفاوت میان جهان‌های اجتماعی همانند تفاوتی است که یک نوع موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند»، «محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی» و «دگرگونی زبان و لهجه مردم و رشد و افول اقتصاد» به ترتیب مربوط به کدام موارد است؟

- ۱) زوال عقلانیت ذاتی - جهان‌های اجتماعی در عرض هم - فرهنگ سکولار - تغییرات درون یک جهان اجتماعی
- ۲) زوال معنا - جهان‌های اجتماعی در طول هم - فرهنگ اساطیری - تغییرات میان جهان‌های اجتماعی مختلف
- ۳) زوال معنا - دیدگاه تک‌خطی به تاریخ بشر - فرهنگ دنیوی - تغییرات درون یک جهان اجتماعی
- ۴) زوال عقلانیت ذاتی - دیدگاه تک‌خطی به تاریخ بشر - فرهنگ اساطیری - تغییرات درون یک جهان اجتماعی

۲۱۹- هر یک از موارد زیر، به ترتیب نتیجه چیست؟

- مشکل در بازتولید جهان اجتماعی
- اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی
- مورد تشویق قرار گرفتن تغییرات هویتی

- ۱) درونی نشدن فرهنگ در افراد - تغییرات هویتی بیرون از مرزهای جهان اجتماعی - تحرک اجتماعی مطابق ارزش‌های دنیوی
- ۲) نداشتن روش‌های مناسب کنترل اجتماعی - تعارض فرهنگی - شکل‌گیری هویت در چارچوب عقاید و ارزش‌های جامعه
- ۳) فقدان فعالیت مناسب برای پذیرش فرهنگ و انطباق افراد با انتظارات جامعه - تزلزل فرهنگی - تحرک اجتماعی افقی
- ۴) عملکرد نامناسب جامعه‌پذیری - عدم بروز هویت دینی و معنوی افراد - تغییر ناشی از نوآوری اعضای جهان اجتماعی

۲۲۰- هر عبارت به ترتیب پیامد، علت و معلول چیست؟

- خرید نفت از کشورهای نفت‌خیز به ارزان‌ترین قیمت توسط کشورهای صنعتی
- ارتباط پدیده‌هایی که بیرون جهان اجتماعی قرار دارند با زندگی اجتماعی انسان
- تحول جهان اجتماعی

- ۱) مفقود بودن بُعد ذهنی نفت در عین وجود داشتن بُعد عینی آن به عنوان یک سرمایه - بسط جهان اجتماعی - تغییرات هنجارها و نمادها که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند و به آسانی حذف نمی‌شوند.
- ۲) بحران اقتصادی در کشورهای صنعتی و اهمیت بسیار بُعد ذهنی پدیده‌ها در جهان اجتماعی - قرار گرفتن در گستره جهان اجتماعی - تغییر لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و بیشتر در معرض تغییراند.
- ۳) مفقود بودن بُعد ذهنی نفت در عین وجود داشتن بُعد عینی آن به عنوان یک سرمایه - قرار گرفتن در گستره جهان اجتماعی - حذف لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی که به آسانی تغییر نمی‌کنند و اگر حذف شوند، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد.
- ۴) بحران اقتصادی در کشورهای صنعتی و اهمیت بسیار بُعد ذهنی پدیده‌ها در جهان اجتماعی - بسط جهان اجتماعی - حذف بخش‌هایی از جهان اجتماعی که به آسانی تغییر می‌کنند و تغییر آن‌ها تحول مهمی در جهان اجتماعی است.

۲۲۱- کدام یک، در رابطه با از خود بیگانگی حقیقی درست و در رابطه با بحران معرفتی در غرب نادرست است؟

- (۱) در جهان‌های اجتماعی که بر اساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند، انسان از حقیقت خود و هستی دور می‌ماند. - در نیمه دوم قرن بیستم در دو بُعد «افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن» و «ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن» آشکار شد.
- (۲) اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خود بیگانگی حقیقی می‌شود. - بعضی متفکران از این بحران با عناوین «افول سکولاریسم» و «پساسکولاریسم» یاد می‌کنند.
- (۳) جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ‌های دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنای از خود بیگانگی گرفتار می‌شوند. - این بحران پیامدهای اجتماعی مختلفی داشت، از جمله مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند.
- (۴) از خود بیگانگی حقیقی دو معنای متفاوت دارد، گاهی به معنای از خود بیگانگی تاریخی است و گاهی به معنای از خود بیگانگی فرهنگی یا فطری. - تردید درباره مبانی علوم تجربی، در حقیقت تردید درباره بنیان‌های هویتی فرهنگ غرب یعنی لایه‌های عمیق یا همان فلسفه روشنگری بود که بحران معرفتی - علمی را در غرب ایجاد کرد.

۲۲۲- هر یک از وقایع زیر مربوط به کدام دوره تاریخی است؟

- (الف) نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است که از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد.
- (ب) کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان
- (ج) هنرمندان با بازگشت به هنر دوران یونان، به ابعاد جسمانی و دنیوی اهمیت می‌دادند.
- (د) اقتصاد آن دوران بر مبنای کشاورزی و روابط ارباب-رعیتی بود.

- (۱) امپریالیسم فرهنگی - استعمار فرانسه - قرون وسطی - قرون وسطی
- (۲) استعمار - استعمار نو - رنسانس - رنسانس
- (۳) استعمار - استعمار نو - رنسانس - قرون وسطی
- (۴) استعمار فرانسه - استعمار نو - قرون وسطی - رنسانس

۲۲۳- هر یک از عبارات زیر با کدام مورد، مرتبط است؟

- (الف) شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند.
- (ب) بر مبنای اندیشه اومانستی است و بر اساس خواسته‌ها و عادت‌ها و تمایلات طبیعی آدمیان شکل می‌گیرد.
- (ج) فرایندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد.

- (۱) سکولاریسم آشکار - حقوق بشر - امپراتوری رسانه
- (۲) سکولاریسم پنهان - حقوق بشر - جهانی شدن
- (۳) سکولاریسم پنهان - سکولاریسم آشکار - استعمار فرانسه
- (۴) اومانیسم - سکولاریسم پنهان - صنعت ارتباطات

۲۲۴- هر عبارت پیامد کدام گزینه است؟

- تبدیل استبداد ایلی و قومی به استبداد استعماری
- آغاز مرحله جدید در گسترش فرهنگ جهانی اسلام
- جهان شمول بودن اصول اعتقادی و ارزش‌های دین اسلام
- گروه‌های مهاجم بیگانه ناگزیر شدند برای بقای خود در ظاهر مفاهیم و ارزش‌های دینی را رعایت کنند.
- (۱) عمل در سایه قدرت و سلطه جهان غرب و تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب - گوشزد کردن خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی توسط متفکران جهان اسلام - اصول و ارزش‌های آن ثابت‌اند و همه انبیا در طول تاریخ برای ترویج و تبلیغ آن مبعوث شده‌اند - قوت و غنای فرهنگ اسلام
- (۲) سازش با دولت‌های غربی و پیوند با قدرت استعمارگران - شکل‌گیری مقاومت‌هایی که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت - مطابق با نظام آفرینش و موافق با فطرت آدمیان‌اند - هضم و جذب گروه‌های مهاجم بیگانه درون فرهنگ اسلام
- (۳) عمل در سایه قدرت و سلطه جهان غرب و تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب - الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به هویت الهی خود، توسط ملت‌ها - به گروه و قوم خاص تعلق ندارند - قوت و غنای فرهنگ اسلام
- (۴) سازش با دولت‌های غربی و پیوند با قدرت استعمارگران - الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت الهی توسط امت اسلامی - مطابق با نظام آفرینش و موافق با فطرت آدمیان‌اند - قوت و غنای فرهنگ اسلام

۲۲۵- به ترتیب مصداق‌های «الف، ب و ج» کدام‌اند؟

دوران تاریخی	جریان / وقایع
الف	شکل‌گیری افق جدید به روی جهان اسلام
بعد از مرگ جمال عبدالناصر	ب
ج	شکل‌گیری دولت‌هایی که به‌طور رسمی گسست خود را از دین اعلام می‌کردند.

(۱) بیداری اسلامی - تبدیل شدن مصر به مظهر ناسیونالیسم عربی - فرو ریختن حاکمیت کلیسا

(۲) جنبش عدالتخانه - قتل انورسادات توسط اسلام‌خواهان مصر - ظهور لیبرالیسم

(۳) انقلاب اسلامی - به رسمیت شناختن اسرائیل توسط مصر - انقلاب فرانسه

(۴) انقلاب مشروطه - امضای قرارداد کمپ دیوید - رنسانس

۲۲۶- کدام گزینه به‌درستی به پاسخ‌های سؤالات زیر اشاره دارد؟

- هدف از تغییر خط عربی به لاتین و انتشار اسکناس با نماد پان‌ترکیسم توسط آتاتورک چه بود؟

- به‌ترتیب جنبش تنباکو و تدوین رساله‌های جهادیه چه نوع فعالیت اجتماعی هستند؟

- اعتراض نسل دوم روشنفکران به نسل اول روشنفکران چه نوع اعتراضی بود؟

(۱) اتکا به قدرت‌های استعماری و جلوگیری از موفقیت بیدارگران اسلامی - فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی و مقاومت منفی - اعتراض نسل دوم روشنفکران

به نسل اول روشنفکران به دلیل گریز آنان از اسلام و اسلام‌ستیزی آنان بود که تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند.

(۲) حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید - فعالیت رقابت‌آمیز اصلاح رفتار حاکمان و مقاومت منفی - از نوع

اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی و نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

(۳) حفظ ساختارهای اجتماعی پیشین و حذف ساختارهای اجتماعی جدید - انقلاب اجتماعی و مقاومت منفی - از نوع اعتراضاتی بود که طی

قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های مارکسیستی و ناسیونالیستی شکل می‌گرفت.

(۴) حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید - اصلاح رفتار حاکمان و همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات

نظامیه - از نوع اعتراضاتی بود که به عملکرد نسل اول روشنفکران به دلیل گریز آنان از اسلام و اسلام‌ستیزی آنان می‌شد و پیامد رویکرد

سکولار آن‌ها بود.

۲۲۷- هر یک از موارد «نابرابری‌های اجتماعی نتیجه نابرابری‌های طبیعی هستند»، «از پیوند دانش و ارزش سخن می‌گوید.» و «کانون ثروت و قدرت

را مورد توجه قرار می‌دهد.» به‌ترتیب، مربوط به کدام است؟

(۱) مدل کمونیستی - دانش انتقادی - فرهنگ صهیونیسم

(۲) مخالفان قشربندی اجتماعی - رویکرد تفهیمی تبیینی - فرهنگ سلطه یا استکبار

(۳) مدل لیبرالی - رویکرد تبیینی - فرهنگ مدرن

(۴) طرفداران قشربندی اجتماعی - دانش انتقادی - فرهنگ سرمایه‌داری

۲۲۸- به‌ترتیب، «کم‌توجهی به ساختارهای اجتماعی»، «نقطه ضعف رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی از دید طرفداران عدالت اجتماعی» و

«فروپاشی مرز دانش علمی و عمومی» مربوط به کدام رویکرد است؟

(۱) جامعه‌شناسی انتقادی - حذف مالکیت خصوصی - رویکرد اول درباره ارتباط دانش علمی و عمومی

(۲) جامعه‌شناسی تفسیری - عادلانه نبودن نقطه شروع رقابت - رویکرد سوم درباره ارتباط دانش علمی و عمومی

(۳) جامعه‌شناسی انتقادی - از بین رفتن آزادی و امکان رقابت - رویکرد سوم درباره ارتباط دانش علمی و عمومی

(۴) جامعه‌شناسی تفسیری - عادلانه نبودن نقطه پایان رقابت - رویکرد دوم درباره ارتباط دانش علمی و عمومی

۲۲۹- به‌ترتیب هریک از عبارتهای زیر به کدام مورد مربوط است؟

الف) الگوی همانندسازی

ب) ناپسند بودن اسراف و تبذیر در جامعه ما

ج) علت وجود نظریات متفاوت درباره هویت

(۱) مدل رایج سیاست‌گذاری در دوران مدرن - بیرون از قلمرو واقعی - امکان وجود خطا و اشتباه در شناخت هویت

(۲) پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌ها - درون قلمرو واقعی - ناآگاهانه بودن بخشی از هویت

(۳) مدل رایج سیاست‌گذاری در دوران پست‌مدرن - آرمان حق - آگاهانه بودن بخشی از هویت

(۴) از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها - آرمان باطل - امکان وجود خطا و اشتباه در شناخت هویت

۲۳۰- رویکردهایی که در پی دستیابی به پاسخ‌های ساده برای چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی‌اند، چه پیامدهایی دارند؟

- ۱) هویت‌زدایی از عوامل اقتصادی - پاسخ‌های قابل پیش‌بینی
- ۲) غفلت از پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی - هویت‌زدایی از عوامل اقتصادی
- ۳) نادیده‌گرفتن پدیده‌های انسانی - پاسخ‌های قابل پیش‌بینی
- ۴) غفلت از عمق پدیده‌های اجتماعی - هویت‌زدایی از پدیده‌های انسانی

۲۳۱- در متن زیر، کدام مفاهیم جامعه‌شناختی به کار رفته است؟

«در جامعه‌ای، چند ماه قبل از انتخابات ریاست‌جمهوری، حکومت با استفاده از پخش گسترده اخبار جنگ در شبکه‌های اجتماعی، منجر به جهت‌دهی آرای عمومی به نفع یکی از نامزدهای انتخاباتی شد. با این حال، در پرسش‌نامه‌های بعد از انتخابات مشخص شد که مردم از انتخاباتشان رضایت داشته و متوجه تبلیغات هدف‌مند نشده‌اند.»

- ۱) قدرت سخت - قدرت نرم - تبعیت با رضایت
- ۲) ابزار هژمونی - هدف هژمونی - ویژگی هژمونی
- ۳) ابزار هژمونی - ویژگی هژمونی - تبعیت با رضایت
- ۴) قدرت نرم - قدرت نرم - قدرت مشروع

۲۳۲- در مورد آرا و عقاید اندیشمندان مسلمان، کدام گزینه درست است؟

- ۱) فارابی: اندیشمند انتقادی، محافظه‌کار، دارای جامعه آرمانی، روش استدلال عقلی
- ۲) ابوعلی مسکویه: اندیشمند تبیینی، نویسنده کتاب تجارب‌الامم، دارای جامعه آرمانی
- ۳) ابوریحان بیرونی: اندیشمند غیرانتقادی، توصیف و ارزیابی فرهنگ‌ها، نویسنده کتاب تحقیق ماللهند، روش تجربی
- ۴) ابن‌خلدون: اندیشمند غیرانتقادی، محافظه‌کار، روش حسی و تجربی

۲۳۳- کدامیک در ارتباط با «چالش‌های درون فرهنگی جامعه جهانی»، «ویژگی‌های کنش» و «دیدگاه دانشمندانی که در اوایل قرن بیستم در جهان غرب پیدا شدند و بر روش علوم تأکید می‌کردند» درست است؟

- ۱) مواجهه فرهنگ غرب با فرهنگ اسلام نمونه‌ای از چالش‌های درون فرهنگی جامعه جهانی است - کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات معنادار است، انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود آن را انجام می‌دهند - آن‌ها نه تنها بر موضوع علوم بلکه بر روش علوم نیز تأکید می‌کردند و تفاوت میان علوم را در موضوعات متفاوت آن‌ها می‌دانستند.
- ۲) فرهنگ سلطه جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند کشورهای مرکز را به پیرامون وابسته می‌سازد و زمینه چالش و ستیز را میان کشورهای مرکز ایجاد می‌کند - تا آگاهی نباشد کنشی صورت نمی‌گیرد، کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد - علوم فلسفه، اخلاق و علوم دینی را به دلیل استفاده از روش تجربی و حسی نیز علم محسوب می‌کردند.
- ۳) تعاملات و گفت‌وگوها و برخوردهای فرهنگی تمدنی در جامعه جهانی براساس قدرت تأثیرگذاری فرهنگ‌های مختلف، حالت‌های متفاوتی به خود می‌گیرد - فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر کنش محسوب نمی‌شوند، زیرا ارادی نیستند - روش تجربی را تنها روش کسب علم می‌دانستند و گفتند همه علوم باید از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند.
- ۴) فرهنگ سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند، کشورهای پیرامون را به مرکز وابسته می‌سازد و زمینه ستیز و چالش میان آن‌ها را ایجاد می‌کند - پرسش چرا چنین کاری کردی را می‌توان از هر کنشگری پرسید زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود، اگرچه ممکن است همیشه به آن نرسد - علوم انسانی و علوم اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند.

۲۳۴- هر یک از عبارات زیر متعلق به کدام گزینه می‌باشد؟

- هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست.
- با توجه به واقعیت‌های اجتماعی ایران با استفاده از فقه، نظام مشروطه را تبیین کرد.
- با شناخت تفاوت پدیده‌های اعتباری و پدیده‌های تکوینی علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند.
- واقعیت‌های اجتماعی را پدیده‌هایی می‌داند که با آگاهی و اراده انسان‌ها ایجاد می‌شوند.

- ۱) تاریخ‌نگاران غربی - علامه طباطبایی - متفکران مسلمان - فارابی
- ۲) مستشرقان - میرزای نائینی - اندیشمندان مسلمان - فارابی
- ۳) تاریخ‌نگاران غربی - علامه طباطبایی - امام خمینی (ره) - علامه طباطبایی
- ۴) مستشرقان - میرزای نائینی - امام خمینی (ره) - علامه طباطبایی

۲۳۵- در متن زیر، مفاهیم جامعه‌شناسی به کار گرفته شده را به ترتیب مشخص نمایید:

«در کشوری فرضی، گروهی از افراد هویت خود را بر اساس جنسیت تعریف می‌کنند. یکی از این هویت‌ها، هویت جنسیتی سیال است که طبق آن، فرد گاهی خود را مؤنث و گاهی مذکر تعریف می‌کند. در این کشور، بخشی از کابینه دولت طرفدار به رسمیت شناختن انواع متعدد هویت‌های جنسیتی و برخی منکر وجود هویت‌های متعددند.»

- ۱) مطلوبیت تغییرات مداوم هویت‌ها در دوره پسامدرن - مدل تکثرگرا - مدل همانندسازی
- ۲) مدل تکثرگرا - سیاست هویت - پیامد دوره پسامدرن
- ۳) شناخت متقابل هویت‌ها - الگوی تعارف هویت‌ها - مدل همانندسازی
- ۴) کثرت هویت‌ها - مدل تکثرگرا - پیامد دوره پسامدرن

۲۳۶- کدام عبارت دربارهٔ تعریف کردن صحیح است؟

- ۱) در زمان استفاده از آن همواره نسبت به عمل خود آگاهیم.
- ۲) در حالت دارای شرایط منطقی حتماً نیازمند تعلیم است.
- ۳) گاهی فارغ از آگاهی و بدون اراده در زندگی رخ می‌دهد.
- ۴) به طور جدی فقط در دانش منطق یا فلسفه کاربرد دارد.

۲۳۷- در کدام گزینه نوع مغالطه احتمالی به کار رفته به درستی ذکر نشده است؟

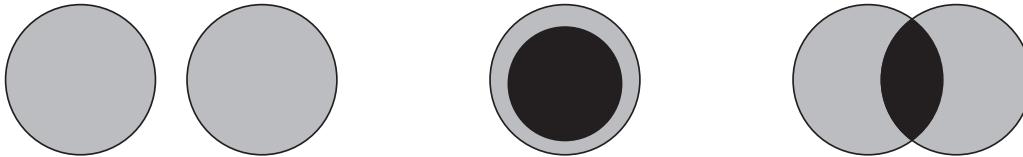
- ۱) هندوانه‌ها و خربزه‌های ما همه‌شان ببر و ببر است. (اشتراک لفظ)
- ۲) کارمند اخراجی اداره تهدید کرد: در این اداره را گل می‌گیرم! و شب روی در اداره گل مالید. (توسل به معنای ظاهری)
- ۳) این خلق از خلق خوش من سوءاستفاده می‌کنند. (شیوه نگارشی کلمات)
- ۴) دوستم گفت که برندهٔ قرعه‌کشی شده‌ام. (ابهام در مرجع ضمیر)

۲۳۸- نسبت‌های میان مفاهیم کدام گزینه به ترتیب همانند نسبت‌های میان مفاهیم «مفهوم کلی و مفهوم بدون مصداق»، «قیاس استثنایی و قضیه

شرطی» و «ممکن بالذات و واجب بالغير» است؟

- ۱) اسم خاص و مفهوم جزئی - مغالطه و تمثیل ناروا - ممتنع بالذات و واجب بالذات
- ۲) مفهوم جزئی و مفهوم بدون مصداق - تمثیل و استقراء - ممتنع بالغير و واجب بالغير
- ۳) اسم خاص و مفهوم کلی - مغالطه و استقراء تعمیمی - ممکن بالذات و ممتنع بالغير
- ۴) مفهوم جزئی و مفهوم دارای یک مصداق - قیاس و استقراء - ممکن بالذات و ممتنع بالغير

۲۳۹- دو شکل زیر (از راست به چپ) به ترتیب با تعریف‌های مطرح‌شده در کدام گزینه مرتبط است و شکل آخر چه نوع تعریفی را نشان می‌دهد؟

- ۱) روی: عنصری شیمیایی با علامت اختصاری Zn - مدرسه: محیطی برای کسب علم و دانش - نه خاص نه عام
- ۲) انسان: حیوان شکارکننده - ماهی: مهره‌داری که در آب زندگی می‌کند. - هم خاص هم عام
- ۳) خفاش: مرغ زاینده - بخش: واحدی کوچک‌تر از شهرستان و بزرگ‌تر از دهستان - هم خاص هم عام
- ۴) استقراء تمثیلی: استدلال فاقد نتیجهٔ یقینی - حیوان: جسم نامی حساس - نه خاص نه عام

۲۴۰- در کدام گزینه استدلال تمثیلی، منجر به مغالطهٔ تمثیل ناروا شده است؟

- ۱) علائم بیماری من مانند بیماری کرونا است پس بهتر است داروهای کرونا را مصرف کنم.
- ۲) چون با خودکار به راحتی می‌نویسم پس می‌توانم با خودنویس هم به راحتی بنویسم.
- ۳) نمک و گچ هر دو سفید هستند پس گچ نیز مانند نمک شور است.
- ۴) تهران مانند یک بیمار است، لذا هر چند وقت یک بار به خود می‌لرزد.

۲۴۱- نسبت میان موضوع و محمول در قضایای صادق «موجب کلی» و «سالبه کلی» و «سالبه جزئی» کدام یک از نسبت‌های چهارگانه می‌تواند

باشد؟

- ۱) تساوی - عموم و خصوص مطلق - تباین
- ۲) عموم و خصوص مطلق - تباین - عموم و خصوص من وجه
- ۳) تساوی - عموم و خصوص من وجه - تباین
- ۴) عموم و خصوص من وجه - تباین - عموم و خصوص مطلق

۲۴۲- اگر دو قضیه «هر الف ب است» و «بعضی ج د نیست» کاذب باشند، با توجه به آن‌ها کدام گزینه درست است؟

- ۱) هیچ ب الف نیست. (کاذب)
- ۲) هیچ ج د نیست. (صادق)
- ۳) بعضی د ج است. (صادق)
- ۴) بعضی ب الف نیست. (کاذب)

۲۴۳- کدام گزینه، یک قیاس معتبر نیست؟

- ۱) برخی از فوتبالیست‌ها چپ پا هستند. همهٔ فوتبالیست‌ها ماهرند. پس برخی از چپ پاها ماهرند.
- ۲) برخی از فیلسوفان تجربه‌گرایند. هیچ مقلدی فیلسوف نیست. پس برخی از تجربه‌گرایان مقلد نیستند.
- ۳) بعضی مهندسان کاربرد هستند. تمامی کاربردها زحمتکش‌اند. پس بعضی مهندسان زحمتکش‌اند.
- ۴) هیچ‌یک از مربیان بی‌مدرک نیستند. برخی مربیان سختگیراند. پس برخی بی‌مدرکان سختگیر نیستند.

۲۴۴- کدام گزینه مغالطه موجود در عبارات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

«تنها کسانی که هیچ مطالعه و آگاهی در زمینه کنکور ندارند آزمون‌های این مؤسسه را استاندارد و مشابه کنکور تلقی می‌کنند.»
«تمام کسانی که در انتخابات ریاست جمهوری شرکت کنند به فاصله کمتر از یک ماه واکسن رایگان دریافت خواهند کرد.»

- (۱) مسموم کردن چاه - توسل به احساسات
(۲) تلگذاری - توسل به احساسات
(۳) مسموم کردن چاه - تلگذاری
(۴) توسل به احساسات - مسموم کردن چاه

۲۴۵- کدام یک از گزینه‌های زیر بار فلسفی ندارد؟

- (۱) ما ز آغاز و ز انجام جهان بی‌خبریم
(۲) آن برگ رزان بین که بر آن شاخ رزانت
(۳) از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود
(۴) این جهان زندان و ما زندانیان
اول و آخر این کهنه کتاب افتادست
گویی به مثل پیرهن رنگ‌رزانت
به کجا می‌روم آخر نمایی وطنم
حفره‌کن زندان و خود را و رهان

۲۴۶- کدام گزاره بیانگر دیدگاه اصالت فرد است؟

- (۱) جامعه از گرد هم آمدن افراد تشکیل می‌شود.
(۲) این تصمیمات افراد است که سرنوشت اجتماع را رقم می‌زند.
(۳) جامعه مجموعه‌ای از افراد است که در کنار هم زندگی می‌کنند.
(۴) نمی‌توان فرد را در سراسر لحظات عمرش بدون جایگاه اجتماعی در نظر آورد.

۲۴۷- مبنای اعتقاد تالس به این که آب عنصر اولیه چیزهاست چه بود؟

- (۱) قابلیت تبدیل آب به حالات گوناگون
(۲) شروع حیات و زندگی از زیست محیط آب
(۳) ضرورت آب برای صورت گرفتن همه واکنش‌های طبیعی
(۴) حرکت و جنبش دائمی و مستمر ذرات آب

۲۴۸- کدام گزینه درباره آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی درست است؟

- (۱) تنها فیلسوفان می‌توانند درباره مسائل بنیادین فلسفی فکر و اظهار نظر کنند.
(۲) تنها کمک منطق به فلسفه تشخیص مغالطات در باورهاست.
(۳) فیلسوفان واقعی هر سخنی را که استدلال محور باشد، می‌پذیرند.
(۴) هر عادت‌ی ما را از آزاداندیشی دور نمی‌کند.

۲۴۹- کدام گزینه راز پیام سروش معبد دلفی را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) هیچ‌گاه نباید گمان ببریم که چیزی می‌دانیم.
(۲) نادانی از دانایی بهتر است.
(۳) داناترین آدمیان کسی است که هیچ نمی‌داند.
(۴) آگاهی به نادانی سرآغاز راه کسب معرفت است.

۲۵۰- کدام عبارت درباره امکان معرفت صحیح نیست؟

- (۱) گاهی سوفسطائیان مطلقاً آن را از انسان سلب می‌کردند.
(۲) انکار آن منحصر به زمان گذشته نبوده است.
(۳) شک در اصل امکان آن لزوماً غیرطبیعی تلقی نمی‌شود.
(۴) درست مانند معنای معرفت یک امر بدیهی محسوب می‌شود.

۲۵۱- کدام گزینه درباره نظرات معرفت‌شناسانه فلاسفه پیش از سقراط نادرست است؟

- (۱) آن‌ها به واقعیت مستقل از ذهن و ضرورت انطباق شناخت با آن قائل بودند.
(۲) بیشتر به شناخت حسی اهمیت می‌دادند و به شناخت عقلی توجه کمتری داشتند.
(۳) پارمنیدس شناخت حسی را به دلیل خطاهایی که در آن رخ می‌دهد معتبر نمی‌دانست.
(۴) به نظر هراکلیتوس حرکت تنها توسط شناخت حسی دریافت می‌شود و شناخت عقلی اعتبار ندارد.

۲۵۲- با توجه به نظرات فلاسفه مختلف در باب چیستی انسان چه تعداد از عبارات زیر صحیح هستند؟
الف) وجود وجدان اخلاقی در انسان در مقدمات استدلال کانت مفروض گرفته شده است.
ب) طبق نظریات مارکس پیدایش نیازهای مادی به تبع نیاز به قانون و اخلاق بوده است.
پ) از نظر دکارت انسان ماشین پیچیده‌ای است که فعالیتش به طور خودکار صورت می‌گیرد.
ت) از نظر افلاطون نتیجه مراقبت از حقیقت برتر غیر قابل رؤیت، آراستگی به فضایل است.

۱) چهار (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۲۵۳- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) کسی که وجود و ماهیت را دو موجود نداند، به مغایرت آن‌ها معتقد است.
- ۲) عین وجود بودن ماهیت موجب می‌شود ماهیت هم حیث مشترک موجودات شود.
- ۳) جزء وجود بودن ماهیت، موجب می‌شود دو تصور همزمان از یک شیء متناقض شوند.
- ۴) همه اشیا حقیقتی دوگانه در خارج از ذهن دارند.

۲۵۴- کدام گزینه درباره رابطه علیت صحیح نیست؟

- ۱) وجود معلول متوقف بر علت است و نه برعکس.
- ۲) اگر علت نباشد معلول هم نیست و برعکس.
- ۳) علیت رابطه‌ای است که بین دو وجود برقرار می‌شود.
- ۴) یک طرف رابطه علیت خود رابطه است.

۲۵۵- دیدگاه موجود در کدام گزینه با فیلسوف مقابل آن مطابقت ندارد؟

- ۱) عقل نمی‌تواند خدای نامتناهی را درک کند. (هیوم)
- ۲) سعادت و اخلاقیات مشروط به وجود خداوند است. (کانت)
- ۳) ایمان و معنابخشی به زندگی، نشان‌دهنده وجود خداوند است. (کرکگور)
- ۴) اصل سنخیت می‌تواند ثابت کند که خداوند موجودی نامتناهی است. (دکارت)

۲۵۶- عبارت موجود در کدام گزینه تعریف مناسب‌تری از «لوگوس» را در نظام فکری هراکلیتوس بیان می‌کند؟

- ۱) لوگوس عقل کل و علت‌العلل نظام آفرینش است.
- ۲) لوگوس به معنای صحبت کردن و سخن گفتن (نطق) است.
- ۳) لوگوس نشانه‌ها و عنایات عقل برتر است که در جهان کائنات یافت می‌شود.
- ۴) لوگوس قانون پنهان در هستی است که وحدت‌بخش دگرگونی‌های آن است.

۲۵۷- فلاسفه مسلمان همه ابزارهای معرفت را معتبر ...

- ۱) می‌دانستند اما لزوماً از همه این ابزارها در فلسفه خود بهره نبردند.
- ۲) نمی‌دانستند ولی از همه این ابزارها در جای خود استفاده می‌کردند.
- ۳) می‌دانستند و از همه این ابزارها نیز در فلسفه بهره می‌بردند.
- ۴) نمی‌دانستند و فقط بعضی از این ابزارها را در فلسفه خود به کار می‌بردند.

۲۵۸- در بیت «خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان / کی کند اینجا مقام مرغ کز آن بحر خاست؟» با توجه به اندیشه‌های سهروردی، «مرغابی»،

«دریای جان» و «اینجا» به ترتیب کنایه از چیستند؟

- ۱) فرشتگان مقرب، مغرب وسطی، عالم ماده
- ۲) نفس انسان، مشرق جهان، مغرب کامل
- ۳) نفس انسان، مشرق جهان، مغرب وسطی
- ۴) نفس انسان، مغرب وسطی، مشرق جهان

۲۵۹- بیت زیر مرتبط با کدام اصل فلسفی است؟

«که جهان نیست جز تجلی دوست این من و ما همان اضافت اوست»

- ۱) مغایرت وجود و ماهیت
- ۲) وحدت حقیقی وجود
- ۳) وجود واقعیت مستقل از ذهن
- ۴) اصل تشکیک وجود

۲۶۰- با توجه به اصول حکمت متعالیه کدام گزینه درست است؟

- ۱) وجود اصیل است و این وجودهای خارجی میان‌بند و هیچ وجه اشتراکی با هم ندارند.
- ۲) در رویارویی با اشیا خارجی تنها یک مفهوم یعنی وجود را به‌دست می‌آوریم.
- ۳) واقعیت خارجی یا یک امر واحد است و یا ذومراتب و نه هر دو نه هیچ‌کدام.
- ۴) می‌توانیم بگوییم مابه‌الاشتراک موجودات جهان عین مابه‌الختلاف آنان است.

۲۶۱- کدام یک از ویژگی‌های شناختی زیر در دوره نوجوانی شکل نمی‌گیرد؟

- (۱) تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه
(۲) تفکر فرضیه‌سازی
(۳) رمزگردانی، اندوزش و بازیابی اطلاعات
(۴) ظرفیت‌سازی حافظه

۲۶۲- دلیل اصلی آنکه مسائل پیچیده، به راحتی قابل تعریف نیستند، کدام است؟

- (۱) عدم شناسایی موقعیت اولیه
(۲) عدم امکان تضمین دستیابی به هدف
(۳) داشتن علل متعدد
(۴) روشن نبودن هدف

۲۶۳- کدام یک از عبارات زیر فرضیه محسوب می‌شود؟

- (۱) از نظر روان‌شناسان مکتب گشتالت، کل بیشتر از مجموع اجزا است.
(۲) چرا مطالعه با فاصله زمانی، بهتر از مطالعه بدون فاصله زمانی است؟
(۳) شاید بهترین شیوه کنترل اثر گذشت زمان، مرور اطلاعات در زمان مناسب باشد.
(۴) تداخل اطلاعات از جمله عواملی است که باعث تضعیف حافظه می‌شود.

۲۶۴- آمادگی برای گرفتن توپ بسکتبال، تسلط یک فارسی‌زبان بر زبان انگلیسی و جمله‌سازی در دوسالگی، به ترتیب مربوط به کدام فرایند رشد

هستند؟

- (۱) رسش - یادگیری - یادگیری
(۲) یادگیری - رسش - یادگیری
(۳) یادگیری - یادگیری - رسش
(۴) رسش - یادگیری - رسش

۲۶۵- هر یک از موارد زیر احتمالاً به کدام رده سنی اشاره دارد؟ (به ترتیب)

الف) سارا هر بار پیش از بیرون رفتن از خانه، ساعت‌ها وقتش را به انتخاب لباس مناسب می‌گذارد.

ب) هستی با وجود اینکه همیشه به پدر و مادرش احترام می‌گذارد، به علت اختلاف نظر با پدرش، به شدت عصبانی شده و سر او فریاد می‌کشد.

ج) لاله تاکنون به علت رفتارهای ناپسند خود احساس پشیمانی نکرده است.

- (۱) ۱۱ سالگی - ۱۵ سالگی - ۱۶ سالگی
(۲) ۱۷ سالگی - ۵ سالگی - ۴ سالگی
(۳) ۷ سالگی - ۱۰ سالگی - ۱۳ سالگی
(۴) ۱۳ سالگی - ۱۷ سالگی - ۴ سالگی

۲۶۶- به مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع چه می‌گویند؟

- (۱) فرضیه
(۲) نظریه
(۳) مسئله
(۴) توصیف

۲۶۷- یک روان‌شناس می‌خواهد «رفتار سگ‌ها را در هنگام خطر در محیط زندگی‌شان» مورد بررسی قرار دهد. او بهتر است از چه روشی برای تحقیق

خود استفاده کند؟

- (۱) مشاهده طبیعی
(۲) مصاحبه با صاحبان آنها
(۳) آزمون‌های روان‌شناختی
(۴) ارائه پرسش‌نامه به صاحبان آنها

۲۶۸- هر یک از موارد زیر به ترتیب به احساس مرتبط هستند یا ادراک؟

«تشخیص روشن شدن محیط - تشخیص درشت بودن دانه‌های برف - بازشناسی اشیاء پیرامون - سرد بودن هوا»

(۱) احساس - ادراک - احساس - ادراک

(۲) ادراک - ادراک - احساس - احساس

(۳) احساس - ادراک - ادراک - احساس

(۴) ادراک - احساس - ادراک - احساس

۲۶۹- این موضوع که علی سفارشات جزئی کوچک مادرش را کلافه‌کننده می‌داند و به راحتی فراموش می‌کند، اما دروس خود را در رشته مورد علاقه‌اش یعنی پزشکی با وجود دشوارترین اصطلاحات، به راحتی می‌آموزد و به ندرت فراموش می‌کند، به کدام یک از مفاهیم زیر اشاره دارد؟

(۱) عدم رمزگردانی (۲) نشانه‌های بازیابی (۳) عوامل عاطفی (۴) تداخل اطلاعات

۲۷۰- پرخاشگری به دنبال کدام یک از پیامدهای زیر بروز می‌یابد؟

(۱) ناکامی (۲) ناهماهنگی شناختی (۳) تعارض (۴) افسردگی

۲۷۱- در متن زیر به کدام یک از فنون بهسازی حافظه اشاره نشده است؟

«دانش آموزی برای یادگیری بهتر مطالب درسی، قبل از تدریس، پیش مطالعه می‌کند و سعی کرده مطالب را دسته‌بندی کند و با مثال مناسب به خاطر بسپارد.»

(۱) پس‌خبا (۲) بسط معنایی (۳) ساماندهی مطالب (۴) مطالعه چند حسی

۲۷۲- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر پیرامون روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

(الف) در مراحل پایانی پژوهش و به دلیل امکان‌پذیر نبودن بررسی آزمایشگاهی، از راه مشاهده برای تبیین موضوع استفاده می‌گردد.

(ب) در روش پرسش‌نامه، فرایند باید با ثبت دقیق و به دور از پیش‌داوری‌ها انجام شود و از نتایج آن باید با احتیاط بهره برد.

(ج) مصاحبه ساختاریافته شباهت زیادی به پرسش‌نامه دارد، اما بر آن ارجحیت دارد.

(د) آزمون‌ها باید دقیقاً همان چیزی را اندازه بگیرند که برای آن ساخته شده‌اند و کار آن‌ها کیفی ساختن ویژگی‌های روان‌شناختی است.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - ص - غ - ص (۴) ص - غ - ص - غ

۲۷۳- کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) ساده‌ترین نوع تعارض، تعارض گرایش - گرایش است که ناشی از ناتوانی در انتخاب دو موضوع جذاب و خواستنی است.

(۲) تعارض از دو عمل، تمایل یا هدفی که به طور هم‌زمان مخالف یکدیگرند، ناشی می‌شود.

(۳) در تعارض گرایش - اجتناب فرد با حالت درهم آمیختن احساسات مثبت و منفی مواجه می‌شود.

(۴) جذاب بودن چتربازی برای یک نوجوان و در عین حال امکان سقوط، باعث ایجاد تعارض اجتناب - اجتناب می‌شود.

۲۷۴- اولویت‌های یک تصمیم‌گیری می‌تواند شامل همه گزینه‌های احتمالی باشد، یعنی ...

(۱) یعنی تصمیم‌گیرنده باید اولویت منتهی به حل مسئله خود را انتخاب کند.

(۲) فرد تصمیم‌گیرنده باید راه‌حل‌های مسئله را خودش بازآفرینی کند.

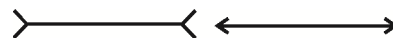
(۳) یعنی راه‌حل‌های مختلفی وجود دارد، ولی فقط یک اولویت است که ما را به مقصد می‌رساند.

(۴) هر اولویتی فرد تصمیم‌گیرنده را به مقصد می‌رساند، ولی ممکن است اولویت مطلوب نباشد.

۲۷۵- به ترتیب هر یک از موارد «الف» و «ب» با کدام مفاهیم زیر ارتباط دارند؟

(ب)

(الف)

(۲) الف) پونزو (ب) شکل و زمینه

(۴) الف) پونزو (ب) مجاورت

(۱) الف) مولر - لایر (ب) مجاورت

(۳) الف) مولر - لایر (ب) شکل و زمینه

۲۷۶- در کدام گزینه انگیزه برای جبران شکست قابل ملاحظه است؟

- (۱) آقای امیدی رد شدن چند باره در آزمون شهری رانندگی را به بی‌استعدادی ذاتی خود در راندن ماشین نسبت می‌دهد.
- (۲) خانم شکوهی شکست در پرونده وکالت خود را به پیچیده بودن پرونده نسبت می‌دهد.
- (۳) آقای محسنی علت نمره پایین پایان‌نامه‌اش را سخت‌گیری بیش از حد استاد می‌داند.
- (۴) خانم مرشدی مقام نیاوردن در مسابقات کاراته را حاصل کم‌کاری خودش می‌داند.

۲۷۷- معلمی از دانش‌آموزان خود خواست فهرستی از رویدادهای فشارآور زندگی خود را تهیه کرده و بااهمیت‌ترین و کم‌اهمیت‌ترین آن را مشخص

کنند، اما پاسخ هیچ‌یک از دانش‌آموزان مشابه نبود. دلیل این امر کدام گزینه است؟

- (۱) فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست.
- (۲) فشار روانی صرفاً بستگی به نگرش ما نسبت به محیط دارد.
- (۳) توانایی کنترل عوامل تهدیدساز باعث سازگاری بیشتر با محیط می‌گردد.
- (۴) فشار روانی پاسخ شخص به عوامل تهدیدکننده که توان کنار آمدن را محدود می‌کند، است.

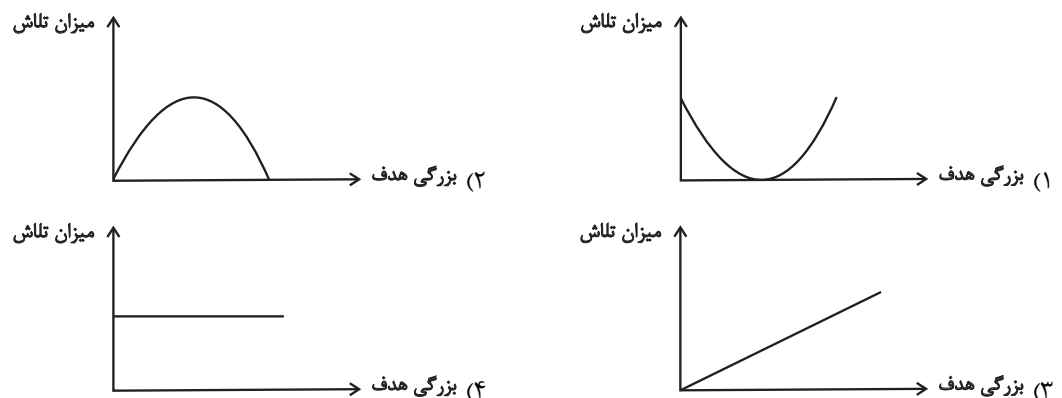
۲۷۸- جمله زیر بیان‌کننده کدام مفهوم است؟

«رضا اضافه وزن دارد و نمی‌تواند به خوبی با هم کلاسی‌هایش فوتبال بازی کند. ناتوانی در ورزش کردن، او را بسیار دلسرد و ناامید کرده و حتی

انگیزه‌های برای درس خواندن نیز ندارد.»

- (۱) متغیرهای روانی به عنوان عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی
- (۲) متغیرهای روانی به عنوان پیامد بیماری‌های جسمانی
- (۳) تجربه حالت درماندگی آموخته شده
- (۴) قرارگیری در قسمت ناتوانی کامل پیوستار سلامتی

۲۷۹- رابطه میزان بزرگی هدف و میزان تلاش فرد در کدام نمودار به درستی به نمایش گذاشته شده است؟

۲۸۰- در مثال زیر به ترتیب به چند روش سازگارانه کوتاه‌مدت و بلندمدت برای مقابله با استرس اشاره شده است؟

«خانم سفری پس از بحث با همسرش در حالی که به شدت عصبانی شده بود و همسرش نیز طلبکارانه منتظر شنیدن پاسخ او بود، چند نفس

عمیق کشید، یک لیوان آب نوشید و به اتاق خود رفت، او بعد از این جریان در باشگاه یوگا ثبت‌نام کرد و در موارد مشابه از روش‌های حل

مسئله بهره برد.»

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۹ خرداد ۱۴۰۰

جامع سوم

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان

نام درس	نام طراحان
زبان و ادبیات فارسی	محسن اصغری، حنیف افخمی ستوده، احسان برزگر، محسن فدایی، کاظم کاطمی، سعید گنج‌بخش‌زمانی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، حسن وسکری، سید محمد هاشمی
زبان عربی	روح‌اله اصغری، امیر رضائی رنجبر، اسماعیل علی‌پور، کاظم غلامی، مرتضی کاظم‌شیرودی، علی محسن‌زاده
فرهنگ و معارف اسلامی	محمد آقاصالح، محبوبه ابتسام، حسین ابراهیمی، امین اسدیان‌پور، علیرضا ذوالفقاری‌زحل، محمد رضایی‌بفا، محمدرضا فرهنگیان، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی‌کبیر، فیروز نژادنجف، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	حسن روحی، محمدحسین شکوری، محمد طاهری، ساسان عزیزی‌نژاد، عقیل محمدی‌روش، محدثه مرآتی، نوید میلیغی، عمران نوری

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زراندوز، حمیدرضا سجودی، نسترن صمدی، علیرضا عبدی
اقتصاد	نسرین جعفری، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان، علیرضا رضایی
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	حمید محدثی، سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، فرهاد علی‌نژاد، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، اعظم نوری‌نیا
زبان عربی (اختصاصی)	نوید امساک، ولی برجی، حسین رضایی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه
تاریخ	علی‌محمد کریمی، علیرضا رضایی، میلاد هوشیار، جواد میربلوکی، میلاد باغ‌شیخی
جغرافیا	فاطمه سخایی
علوم اجتماعی	آریتا بیدقی، الهام رضایی، الهه خضری، مبیناسادات تاجیک، علیرضا حیدری، ارغوان عبدالملکی
فلسفه و منطق	نیما جواهری، فرهاد قاسمی‌نژاد، مجید پیرحسینلو، کیمیا طهماسی، الهه فاضلی
روان‌شناسی	مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، کوثر دستورانی، مبیناسادات تاجیک، محمدابراهیم مازنی، نسرین حق‌پرست، مریم احمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
زبان و ادبیات فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مریم شمیرانی
زبان عربی (عمومی)	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، اسماعیل علی‌پور
فرهنگ و معارف اسلامی	محمد رضایی‌بفا، احمد منصوری	محمد رضایی‌بفا	علیرضا ذوالفقاری‌زحل، سکینه گلشنی، فاطمه صفری
زبان انگلیسی	سپیده عرب	محدثه مرآتی	سعید آقچه‌لو، رحمت‌اله استیری
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمانی، علی ارجمند
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه فهیمیان	فاطمه صفری
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	وحید رضازاده، سیدعلیرضا احمدی، رضا نوروزبیگی
زبان عربی (اختصاصی)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار، مریم بوستان
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	زهرا دامیار، مریم بوستان
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	آریتا بیدقی، محمدابراهیم مازنی
فلسفه و منطق	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه ۳»

(مسن و سگری - ساری)

بهرام: سیارهٔ مریخ / کام: مراد، آرزو، قصد، نیت/ دمان: خروشنده، غرّنده، مهیب، هولناک/ پدram: آراسته، نیکو، شاد/ جوقلی: پشمینه‌پوش، درویش/ ستوه: خسته، درمانده، رنجور

(فارسی ۱، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه ۳»

(مسن فرایی - شیراز)

غنا: بی‌نیازی، توانگری، (غنا: سرود، نغمه، آوازخوانی، دستگاه موسیقی)/ درای: زنگ کاروان / خنیده: مشهور، معروف، نامدار / خطوات: گام‌ها، قدم‌ها

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه ۲»

(سعید کنج‌بش‌زمانی)

مورد (الف): فایق: برگزیده، برتر / قسم: صاحب‌جمال

مورد (ج): شرزه: خشمگین، غضبناک

مورد (د): معهود: عهدشده، شناخته‌شده، معمول

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۴- گزینه ۴»

(اسان بزرگر - رامسر)

املای درست واژه: درماندگی

توجه: (ه) که به‌صورت مصوت کوتاه تلفظ می‌شود. هنگام ختم به (ی) مصدری حذف می‌شود و صامت میانجی جایگزین آن می‌شود.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۵- گزینه ۴»

(سعید کنج‌بش‌زمانی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «عیا ← ایا

گزینه ۲: «ذی ← زی

گزینه ۳: «سلاح ← صلاح

(فارسی، املا، ترکیبی)

۶- گزینه ۴»

(مسن اصغری)

غلط املایی و شکل درست آن:

... از قصه، روزگار ← از غصه، روزگار

(روزگار از این قصه، از غصه، اشک غم ریخت)

(فارسی، املا، ترکیبی)

۷- گزینه ۳»

(مسن و سگری - ساری)

آثاری که نادرست معرفی شده است:

۱- پیرمرد چشم ما بود: جلال آل‌احمد / ۲- سیاست‌نامه: خواجه نظام‌الملک توسی /

۳- اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی

(فارسی ۱، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸- گزینه ۳»

(مسن فرایی - شیراز)

واژه‌های «مهر» و «تار» ایهام تناسب دارند / «روز» مجاز از روزگار / «روز و شب» «تضاد» ایجاد کرده است / «چه لعبت است»، «ماه رخسار» و «چو تار» تشبیه دارند.

توجه: «لعبت» استعاره نیست، زیرا فعل اسنادی است [او] چه لعبت است که «او» مشبه است و «لعبت» مشبه‌به است.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۹- گزینه ۲»

(شفی افخمی‌ستوده)

حسن تعلیل: باد صبا خوش‌بو است. چون از کوی یار گذر کرده است.

تشبیه: تو مثل صبا

تشخیص و استعاره: صبا دمش را به سبب گذر از کوی یار خوش کرده است.

تناسب: دم و صبا

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۰- گزینه ۴»

(مسن و سگری - ساری)

در بیت گزینه ۴، «پارادوکس به کار نرفته است. تشخیص: اشک باریدن چراغ

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «دل‌نشین ایهام دارد: ۱- تیری که در دل می‌نشیند. ۲- جذاب و دوست‌داشتنی/ جناس: کمان، کمین

گزینه ۲: «جناس تام: تاب، (اضطراب)، تاب (پیچ و شکن) / اغراق: آهو از زلف یار در تاب شود.

گزینه ۳: «تشبیه: دلجویی طفلان به سنگ راه تشبیه شده است. / «سنگ راه شدن» کنایه از «مانع شدن»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۱- گزینه ۴»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تشبیه: بیت (ج): ترجیح قد و قامت معشوق بر سرو (تشبیه تفضیل)

استعاره: بیت (ب): «آتش» استعاره از عشق

پارادوکس: بیت (ه): تقریب جدایی

ایهام: بیت (د): عشاق: ۱- عاشقان ۲- اصطلاح موسیقی

مجاز: بیت (الف): «خشک» مجاز از «خالی»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۲- گزینه ۲»

(کلاطم کاظمی)

در بیت گزینه ۲، واژه «زمین» در نقش «نهاد» به کار رفته است: ای [کسی که] زمین ....

تشریح گزینه‌های دیگر

حرف «را» در بیت گزینه ۱ و مصراع اول بیت گزینه ۳، نشانهٔ فک اضافه یا بدل از کسره است.

واژه‌های «تا» و «همچون» در بیت گزینه ۴ حرف اضافه و نشانهٔ متمم است.

(فارسی ۱۳، دستور، ترکیبی)

۱۳- گزینه ۱

(سیرممر هاشمی - مشور)

در این بیت، صفت مضاف‌الیه وجود ندارد و «نامهربان» و «مهر گسل» دو صفت برای هسته به شمار می‌رود.
در مصراع دوم این بیت نیز صفتی وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «آن» در هر دو مصراع صفت مضاف‌الیه می‌باشد. «فتان» و «پرشان» نیز صفت مضاف‌الیه هستند.
گزینه ۳: «دلگشا» صفت مضاف‌الیه است.
گزینه ۴: «صاف» صفت مضاف‌الیه است.

(فارسی (۳)، دستور، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

۱۴- گزینه ۴

(مسن اصغری)

الف) معطوف دارد: لاله و گل
د) بدل دارد: «بند» بدل نهاد (من) است.
توجه: حرف «و» در ابیات «ب، ج» پیوند هم‌پایه‌ساز است و «واو» در هر دو بیت، بین دو جمله آمده است.

(فارسی (۲)، دستور، صفحه ۷۲)

۱۵- گزینه ۳

(نرگس موسوی - ساری)

مصراع‌های «ب، ج، ه» جملات اسنادی دارند:
مصراع (ب) از سه جمله اسنادی تشکیل شده است:
۱- نهاد محذوف) خاک می‌شوم.
۲- آن، بهتر است (حذف فعل اسنادی)
۳- نهاد محذوف) و فعل «نباشد» اسنادی است. در معنی «شد» اسنادی است.
مصراع (ج)، «دل» نهاد، «خون» مسند، «شد» فعل اسنادی
مصراع (ه) نیز از دو جمله اسنادی تشکیل شده است:
۱- او سخت زیبا دلبر است.
۲- چشم بد از رخس دور [باشد] (حذف فعل) صورت گرفته است.

(فارسی (۳)، دستور، ترکیبی)

۱۶- گزینه ۴

(مرتضی منشاری - اربیل)

کوهساران: «سار» پسوند مکان است و «ان» نشانه جمع.
چمان: (= خرامان و چمنده) نشانه صفت فاعلی است.
جانان: نشانه نسبت است.
نوبهاران: (= هنگام نوبهار) نشانه زمان است.

(فارسی (۳)، دستور، صفحه ۱۵۲)

۱۷- گزینه ۲

(مسن و سکری - ساری)

مفهوم ابیات مرتبط و نیز بیت صورت سؤال تأکید بر «قناعت» و «ترک تعلقات دنیایی» دارند. در بیت گزینه ۲ «شکایت از «بخت و اقبال نامناسب» است.

نکته مهم درسی

گزینه ۱: از وقتی که دل از تعلقات دنیایی پاک کرده‌ام، بیماری من درمان پیدا کرد.
گزینه ۳: لذتی که با زیر پا گذاشتن مناعت طبع و تن دادن به خواسته‌های ناروای دیگران به دست آید، تلخی و پشیمانی به بار می‌آورد.
گزینه ۴: هرکس از تعلقات رسته باشد، این آزادی او اندازه شاهی حضرت سلیمان می‌آورد.

(فارسی (۲)، مقوم، مشابه صفحه ۱۲۵)

۱۸- گزینه ۳

(مرتضی منشاری - اربیل)

در بیت صورت سؤال آمده است که شرط ارزش یافتن در عشق، سوختن و رنج و سختی کشیدن در راه عشق است که از گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ نیز همین مفهوم دریافت می‌شود.

در گزینه ۳ می‌گوید که وقت دوستان با بوی معطر عود خوش است، اما از رنج و سوزی که در جان آتشدان وجود دارد، بی‌خبر هستند.

(فارسی (۱)، مقوم، صفحه ۱۴۵)

۱۹- گزینه ۲

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات: بیان ناپایداری عمر و غفلت آدمی از گذر آن
مفهوم بیت گزینه ۲: نکوهش بی‌تحرکی و به دنبال آسودگی بودن (ستایش پویایی و تحرک داشتن)

(فارسی (۱)، مقوم، صفحه ۱۳۹)

۲۰- گزینه ۳

(نرگس موسوی - ساری)

مفهوم مشترک عبارت سؤال و ابیات: باطن هر کس از کلام و ظاهرش پیداست.
مفهوم گزینه ۳: از عشق نمی‌توان سخن گفت؛ زیرا اسرار عشق پنهان است و نشانه‌ها ظاهر.

(فارسی (۱)، مقوم، صفحه ۱۱۹)

۲۱- گزینه ۲

(مرتضی منشاری - اربیل)

در بیت سؤال، مولانا می‌گوید که درد من مرگ نیست و من غم و دردی به جز مردن دارم که آن «درد عشق» است و هیچ درمانی ندارد و نمی‌توانم بگویم که این درد عشق را درمان کن. از گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. در گزینه ۲ می‌گوید که عاشقان زنده‌دل، قدر عشق را می‌دانند و در نظر صاحب درد، دارو و درمان عزیز است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «عشق، درمان‌ناپذیر است.

گزینه ۳: با دارو نمی‌توان درد عشق را درمان کرد.

گزینه ۴: «عشق، علاج و درمانی ندارد.

(فارسی (۲)، مقوم، صفحه ۷۱)

۲۲- گزینه ۲

(نرگس موسوی - ساری)

ابیات «ب» و «د» به بی‌خبری فرشته از عشق دلالت دارند.
مفهوم سایر ابیات:

بیت (الف): عاشق آسایش ندارد.

بیت (ج): ویرانگری عشق

(فارسی (۳)، مقوم، ترکیبی)

۲۳- گزینه ۴

(نرگس موسوی - ساری)

توصیه به نرم سخنی و مهربانی با ستمگران را مطرح می‌کند.

(فارسی (۳)، مقوم، صفحه ۱۱۹)

۲۴- گزینه ۱

(شفی افشمنی‌ستوده)

گزینه ۱: «مانند سایر ابیات معنای ظاهرینی نمی‌دهد بلکه می‌گوید خدا هم ظاهر و هم باطن زیبا را خلق کرده است.

۲۵- گزینه ۱

(شیف افقمی ستوره)

شعر صورت سؤال همه‌اش امیدواری است و این که انسان نباید اندوه و غصه را به خود راه دهد، اما بیت گزینه «۱»، می‌گوید که روزی تو غصه است و فقط غصه بخور. (فارسی (۳)، مفهوم، صفحه ۸۶)

زبان عربی

۲۶- گزینه ۳

(مرتضی کاظم شیروری)

«قد + ماضی» (معنای تأکید دارد): به راستی، قطعاً / «أفلح»: رستگار شده‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «المؤمنون»: مؤمنان (رد گزینه ۱) / «الذین»: همانان که، کسانی که / «فی صلاتهم»: در نمازشان (رد گزینه ۴) / «خاشعون»: فروتن‌اند (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

(ترجمه)

۲۷- گزینه ۳

(اسماعیل علی پور)

«هذه أسماك»: این‌ها ماهی‌هایی هستند که (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تُنیر»: روشن می‌کنند، نورانی می‌کنند / «أعماق المحيط»: اعماق اقیانوس (رد گزینه ۲) / «إنارة»: روشن کردن / «تستطیع»: می‌توانیم / «فی ضیاءها»: در روشنائی آن (رد گزینه ۲) / «إلتقاط الصَّور»: عکس گرفتن

توضیح نکات درسی:

«إنارة» در این جمله مفعول مطلق نوعی و موصوف است (چون بعد از آن جمله وصفیه آمده است) پس می‌توان آن را به صورت قید و با کلماتی مانند «به طوری که، به گونه‌ای که» ترجمه کرد.

وقتی یک مصدر بعد از فعل‌هایی مانند یستطیع، یرید، یحبّ و ... بیاید، می‌توان آن را به صورت مضارع التزامی ترجمه کرد. «تستطیع إلتقاط الصَّور»: می‌توانیم عکس بگیریم، می‌توانیم عکس برداری کنیم.

(ترجمه)

۲۸- گزینه ۴

(علی مسمن زاده)

«هناك أنوفٌ حادةٌ للذلافين»: دلفین‌ها بینی‌های تیزی دارند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أنوفٌ»: بینی‌ها (رد گزینه ۲) / «لا نظیر لها»: هیچ نظیری (همانندی) ندارد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تساعدُ مُساعدةً الصَّديقِ»: مانند (همانند) دوست یاری می‌کنند (می‌رسانند) (رد گزینه‌های ۱ و ۲) (جمله «تساعدُ مُساعدةً الصَّديقِ» مفعول مطلق نوعی دارد که پس از آن مضاف‌الیه آمده و در ترجمه آن از الفاظ «مانند، همانند و ...» استفاده می‌شود، کلمه قطعاً در گزینه «۲» اضافه است) / «قد تنقذُ»: گاهی نجات می‌دهند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «إنسان»: انسان (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۲۹- گزینه ۱

(روح الله اصغری)

«خیر أصدقاك و زملائك»: بهترین دوستان و همکارانت (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «مَنْ لا یرضی»: کسی است که راضی نباشد (رد گزینه ۲) / «أن یكون فیک عیب»: در تو عیبی باشد / «یهدی»: هدیه می‌دهد، ارزانی می‌دارد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «عیوبك»: عیب‌هایت (رد گزینه ۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «بهتر از دوستان» نادرست است: «خیر أصدقاك: بهترین دوستان تو» و ...! دقت کنید «بالتی هی أحسن» یعنی «با روشی که بهتر است» نه «با شیوه‌ای بهتر». «هی أحسن» باید به صورت جمله ترجمه شود، نه یک صفت اسمی. «چون» معادلی ندارد.

گزینه «۳»: «آن» اضافی است. «یهدی» مضارع «أهدی» یعنی «هدیه می‌کند، ارزانی می‌دارد» نه «راهنمایی می‌کند»!

گزینه «۴»: «عیوب» جمع است: عیب‌ها. «أما» معادلی ندارد. «یهدی»: هدیه می‌کند، تقدیم می‌کند» نه «رهنمون می‌سازد».

(ترجمه)

۳۰- گزینه ۳

(کاظم غلامی)

«كبرت خیانة»: خیانت بزرگی است (رد سایر گزینه‌ها) / «أن تفشی»: که آشکار کنی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «ما ... من الأسرار»: رازهایی که (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «حاول»: تلاش کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أن یضمّر»: که پنهان کند (رد سایر گزینه‌ها) / «لا تفتد»: شمرده نمی‌شوی / «صديقاً مُخلصاً»: دوستی با اخلاص (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۳۱- گزینه ۳

(اسماعیل علی پور)

«حصل علی»: دست یافتند، به دست آوردند / «هؤلاء الطّلاب»: این دانش‌آموزان / «عددٍ من الشهاداتِ الدّراسيّة»: تعدادی از مدارک تحصیلی، چندین مدرک تحصیلی / «تخرّجوا»: دانش‌آموخته، فارغ‌التحصیل شدند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «من المدرسة»: از مدرسه / «معوّقین»: معلول

«معوّقین» در این جمله نقش حال دارد، پس به صورت «در حالی که معلول بودند» ترجمه می‌شود (رد سایر گزینه‌ها).

«واو» موجود در این عبارت حالیه نیست، زیرا بعد از آن جمله اسمیه نیامده است، پس به صورت «در حالی که» ترجمه نمی‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۳۲- گزینه ۳

(روح الله اصغری)

«مَنْ عَوَّدَ نَفْسَهُ»: کسی که خود را عادت داده باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «یدخُلُ»: داخل می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «یقومُ یبُ»: انجام می‌دهد (رد گزینه ۴) / «إنّما»: فقط، تنها (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۳۳- گزینه ۴

(اسماعیل علی پور)

«این کیست که گیاهان تر و تازه را از زمین بیرون می‌آورد؟» یا «کیست آن که گیاهان تر و تازه را از زمین بیرون می‌آورد؟»

(ترجمه)

۳۴- گزینه ۳

(کاظم غلامی)

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مگر (ترجمه صحیحی برای «حتی» نیست) - به بار می‌آورد (ترجمه دقیق برای «یجلب»: می‌آورد» نیست).

گزینه «۲»: درحالی که «لکنک» یعنی «ولی تو» - آن (اضافی است).

گزینه «۴»: می‌گذرند («تقضیها» یعنی «آن‌ها را می‌گذرانی»)

(ترجمه)

۳۵- گزینه ۱

(مرتضی کاظم شیروری)

«در زمان تحصیلم»: فی زمن دراستی، خلال دراستی (رد گزینه ۴) / «با دوستان خوب»: مع الأصدقاء الجیدین (رد گزینه ۳) / «اعتماد به نفس می‌یافتیم» ماضی استمراری است که از (کان + مضارع) ساخته می‌شود (رد گزینه ۳) / «تنها» به معنای «فقط» است که معنای حصر را می‌رساند، که در این صورت می‌توانیم عبارت را مثبت ترجمه کنیم (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

(ترجمه)

ترجمه متن:

از عواملی که باعث می‌شود به اهدافمان نرسیم، این است که از خود بیشتر از آنچه می‌توانیم، توقع داریم. دانش آموز ما می‌خواهد به مرتبه‌ای برسد که به اندازه کافی برای تلاش نکرده است، تاجر ما بیشتر از تلاش و سرمایه‌اش توقع سود دارد، و همین‌گونه همه گروه‌ها در جامعه، باید بدانیم که این روش اضطراب را در زندگی تشدید می‌کند و هنگامی که چیزی را که توقع داریم به دست نمی‌آوریم، باعث ناامیدی می‌شود. از این رو بسیاری از اندیشمندان به تعادل در این زمینه قطعاً تأکید می‌کنند. زیاده‌روی در تعیین اهداف و شوق به آن‌ها ممکن است ما را سرد کند و کم‌کاری در توقع از خود ممکن است به تنبلی و سستی بینجامد. آری، اعتماد به نفس انسان را برای رویارویی با سختی‌ها آماده می‌کند و امید شرایط دشوار را برایش آسان می‌گرداند اما این دو با واقع‌نگری در زندگی تعارضی ندارند، پس عاقل کسی است که اندازه خودش را دقیق بشناسد!

٣٦- **گزینه ٣** (امیر رضائی رهبر)

«واقعیت لزوماً کمتر از تصور ما از خودمان نیست، بلکه برای هر فردی فرق می‌کند!» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ١: «انسان عاقل نباید از خودش چیزی توقع داشته باشد!» (نادرست)
گزینه ٢: «هیچ چیزی نمی‌تواند شرایط سخت را آسان کند اگرچه ما این‌گونه گمان کنیم!» (نادرست)
گزینه ٣: «شناخت خود، اعتماد به نفس را افزایش می‌دهد همان‌طور که ما را از اضطراب و ناراحتی دور می‌کند!» (نادرست)

(درک مطلب)

٣٧- **گزینه ١**

(امیر رضائی رهبر)

گزینه نادرست در مورد مفهوم عبارت، خواسته شده است... روزگار سرمای ناامیدی را برای کسی که بدان بسیار مشتاق شده است، قرار می‌دهد! (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ٢: «ناامیدی در انتظار کسی است که آرزوهایی دارد که با او تناسب ندارد!» (نادرست)
گزینه ٣: «کسی که مقصدهای خود را به درستی نمی‌شناسد، حسرت جایگاه او است!» (نادرست)
گزینه ٤: «انسان متکبر سرانجام ناامید می‌شود، زیرا به آنچه که می‌خواهد، دست نمی‌یابد!» (نادرست)

(درک مطلب)

٣٨- **گزینه ٤**

(امیر رضائی رهبر)

متن دلالت می‌کند بر: ... «توجه و بینش نسبت به خود آن‌طور که شایسته‌اش است!»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ١: «تعادل در تلاش و استراحت برای دانش‌آموزان!» (نادرست)
گزینه ٢: «چگونگی خرید و فروش و افزایش سود در آن‌ها!» (نادرست)
گزینه ٣: «ساده کردن شرایط سخت با امیدواری و فعالیت!» (نادرست)

(درک مطلب)

٣٩- **گزینه ٤**

(امیر رضائی رهبر)

عبارت گزینه ٤: «اعتماد به نفس و امید، دو موضوعی هستند که برای موفقیت لازم‌اند!» برای عنوان متن فوق، مناسب نیست. دقت کنید عنوان متن، باید عبارتی باشد که مفهوم و نتیجه کلی متن را دربر بگیرد. (درک مطلب)

٤٠- **گزینه ٣**

(امیر رضائی رهبر)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ١: «فاعل «تاجر» نادرست است. فاعل قبل از فعل نمی‌آید.
گزینه ٢: «حروفه الأصلية: ت ق ع» نادرست است. حروف اصلی آن «و ق ع» است.
گزینه ٣: «مجهول، فاعله محذوف» نادرست است. فعل «یتوقع» فعلی معلوم است، نه مجهول.

(تحلیل صرفی و ممل اعرابی)

٤١- **گزینه ٤**

(امیر رضائی رهبر)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ١: «لیس له مفعول» نادرست است. ضمیر «نا» متصل به انتهای فعل، مفعول است.
گزینه ٢: «ماضیه: تبرّد؛ مصدره: تبرّد، فاعله: ضمیر «نا»، یُعادل الماضی الاستمراری فی المعنی» نادرست است.
گزینه ٣: «اسم فاعله: بارد» نادرست است. اسم فاعل افعال ثلاثی مزید بر وزن «فاعل» نمی‌آید.

(تحلیل صرفی و ممل اعرابی)

٤٢- **گزینه ٢**

(امیر رضائی رهبر)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ١: «جَارٌ و مجرور» نادرست است. «من المُفکرین» با هم جار و مجرور است.
گزینه ٣: «مصدره: فکر؛ فاعله: دون حرف زائد» نادرست است. «المُفکرین» اسم فاعل از فعل ثلاثی مزید است. هم‌چنین «من المُفکرین» خبر نیست.
گزینه ٤: «من مصدر «تفکر»...» نادرست است. «المُفکرین» اسم فاعل از باب «تفعیل» است، نه تفعّل.

(تحلیل صرفی و ممل اعرابی)

٤٣- **گزینه ٤**

(علی مسسن زاده)

در گزینه ٤ «حرکت فعل «یواجهون» نادرست است و باید به شکل «یواجهون» نوشته شود (فعل مضارع از باب «مفاعلة» بر وزن «یُفاعِلُ» می‌باشد). هم‌چنین «مشاکل» با حرکت کسره «ک» صحیح است.

(ضبط حرکات)

٤٤- **گزینه ٣**

(کاظم غلامی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ١: «التحویل» (دگرگونی) ← برگرداندن چیزی به صاحبش یا دادن آن به شخص دیگری!
گزینه ٢: «الرّیف» (روستا) ← منطقه‌ای که در آن تعداد کمی از مردم زندگی می‌کنند و آن بزرگتر از شهر است!
گزینه ٣: «البجینة» (پنیر) ← ماده‌ای غذایی که از شیر گاو گرفته می‌شود و انواع و رنگ‌های مختلفی دارد!
گزینه ٤: «الحیة» (مار) ← حیوانی که پا ندارد و روی شکم خود حرکت می‌کند و همه انواع آن سم‌کشنده‌ای دارند!

(واژگان)

۴۵- گزینه «۴»

(اسماعیل علی پور)

ترجمه عبارت: شیماء در مسابقه پایانی (فینال) پیروز نشد و به جایزه تفره ..... پس او برنده ..... است!

با توجه به مفهوم جمله، لغت مناسب برای جای خالی اول «حصلت» و برای جای خالی دوم کلمه «دوم» که عدد ترتیبی است می باشد و چون موصوف آن (الفائزۃ) مؤنث است، عدد مورد نظر باید مؤنث (الثانیة) باشد؛ پس پاسخ صحیح گزینه «۴» است.

(مفهوم)

۴۶- گزینه «۳»

(علی مسن زاده)

ترجمه گزینه «۳»: «۳» تعداد همه هم کلاسی ها ۳۴ (هم کلاسی) در کلاس است و ۲۶ (هم کلاسی) وارد مدرسه شدند و ۸ (هم کلاسی) در خانه باقی ماندند.

در گزینه «۳»، «أربعة و ثلاثون زمیلاً» و «ستة و عشرون زمیلاً» معدود آن ها به شکل مفرد و منصوب آمده که درست است، و «ثمانیة زملاء» نیز معدود در آن به شکل جمع و مجرور آمده و صحیح است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «ثانین زمیلان» اشتباه است و شکل صحیح آن «زمیلان اثنان» می باشد، در اعداد یک و دو ابتدا معدود و سپس عدد می آید.

گزینه «۲»: «ثلاثة عشر زملاء» و «اثنی عشر زملاء» صحیح نمی باشد، معدود عددهای ۱۱ تا ۹۹ مفرد و منصوب است.

گزینه «۴»: عملیات حسابی در این گزینه اشتباه است، ترجمه این گزینه: تعداد همه هم کلاسی ها در کلاس ۴۵ (هم کلاسی) است و ۱۷ (هم کلاسی) وارد مدرسه شدند و ۳۷ (هم کلاسی) در خانه باقی ماندند.

(قواعد اسم)

۴۷- گزینه «۴»

(روح الله اصغری)

در گزینه «۴»، «رآنی: مرا دید» نون وقایه و ضمیر یاء متکلم دارد؛ یکی از هم کلاسی های قدیمی ام مرا در خیابان دید و خوشحال با هم روبوسی کردیم!

در گزینه «۱»، «لا تحزنی» مضارع، صیغه للمخاطبه است و نون لام الفعل است و ضمیر «ی» ضمیر للمخاطبه است؛ ای زن؛ مادامی که به خداوند ایمان داری، اندوهگین مشو!

در گزینه «۲»، «عونی: یاور من»، «عون» اسم است و نون جزء حرف اصلی آن است. ضمناً ترکیب «فعل + ضمیر یاء متکلم» نیست و نیازی به نون وقایه ندارد؛ اگر در زندگی یاور من نیستی، پس باری بر من مباش!

در گزینه «۳»، نیز اصلاً نون وقایه نداریم؛ بارالها؛ ما را در سختی های روزگار که حتماً با ما روبه رو خواهند شد، یاری کن!

(قواعد فعل)

۴۸- گزینه «۲»

(مرتضی کاظم شیروری)

«غنیاً» مفعول و موصوف برای فعل «افتقر» است و به عبارتی دیگر، فعل «افتقر» توصیف نکره است. ترجمه عبارت: اگر رحم کنی ثروتمندی را که فقیر شد، پس شما دارای مکارم اخلاقی هستید که خدا آن را دوست دارد.

توجه: در گزینه «۱»، «جمیلاً» صفت برای «سنبابا» است، اما صفت جمله نیست، همچنین در گزینه «۴»، «ناجحین» و «قیمه» صفت جمله نیستند.

(قواعد اسم)

۴۹- گزینه «۱»

(کاظم غلامی)

«کأن» در گزینه «۱» مفهوم «حدس و گمان» را در خود دارد: «دانش آموز اخلاکگر گویی آگاه شده و از کارش پشیمان شده است.» اما در بقیه عبارات مفهوم تشبیه را می رساند:

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: کسانی که در راه خداوند می جنگند، مانند ساختمان استوارند!

گزینه «۳»: دانش مانند نوری است که خداوند آن را در قلب هرکسی که دوستش بدارد، می اندازد.

گزینه «۴»: چشم مؤمن مانند چشمه ای است که آبش جریان دارد و قلب او را پاک می کند.

(انواع جملات)

۵۰- گزینه «۳»

(اسماعیل علی پور)

حال، کلمه یا جمله ای است که حالت یک اسم را هنگام وقوع فعل نشان می دهد و با این تعریف فقط «خائباً» در گزینه «۳» حال می باشد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «دوؤباً» خبر فعل ناقص «کن» می باشد.

گزینه «۲»: «تفتیشاً» مفعول مطلق تأکیدی است.

گزینه «۴»: «سائلاً» مفعول است برای فعل «رأیت».

ترجمه گزینه ها:

گزینه «۱»: ای دانش آموز، در انجام تکالیف با پشتکار باش!

گزینه «۲»: پلیس کیف های مسافران را قطعاً جست و جو کرده است!

گزینه «۳»: هیچ کس با خواسته ای نزد پیامبر خدا نیامد که او را ناامید بر گردانده باشد!

گزینه «۴»: به مغازه دوستم رفتم و در آن جا نیازمندی را دیدم!

(حال)

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱- گزینه «۱»

(مهمر رضایی بقا)

توکل کردن فقط به معنای گفتن جمله «خدا یا، بر تو توکل می کنم» نیست؛ بلکه انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند و واقعاً او را تکیه گاه خود ببیند. اگر این گونه باشیم، خداوند کارهای ما را به بهترین وجه چاره خواهد کرد و آن چیزی را که حقیقتاً به نفع ما است پیش خواهد آورد.

دلیل نادرستی گزینه های (۲ و ۳): برگزیدن بهترین راه ممکن پس از مشورت و اندیشه، وظیفه انسان است، نه حمایت خدا.

(دین و زندگی (۱)، صفحه های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۵۲- گزینه «۴»

(سیدامان هنری)

انسان معتقد به معاد دارای شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار در زندگی است. زیرا می داند هیچ یک از کارهای نیک او در آن جهان بی پاداش نمی ماند.

(دین و زندگی (۱)، صفحه ۴۰)

۵۳- گزینه «۴»

(امین اسیران پور)

- گرامی داشته شدن در باغ‌های بهشتی، مربوط به این است که چگونه در دنیا زندگی کنیم.

- مسخره و بازی گرفتن نماز خواندن مردم توسط کسانی هست که تعقل نمی‌کنند. و کسانی که خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید و در قیامت به آن‌ها نمی‌نگرد، مرتبط با عاقبت پیمان شکنی با خداوند است.

(دین و زندگی (۱)، صفحه‌های ۱۹، ۸۴ و ۹۸)

۵۴- گزینه «۳»

(غیروز نژادنیف)

یکی دیگر از انحرافات قبل از اسلام که امروزه هم در برخی جوامع رایج شده، ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع است.

(دین و زندگی (۲ و ۳)، ترکیبی)

۵۵- گزینه «۴»

(ممد رضا فرهنگیان)

یکی از آثار عزم قوی، استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف است که لقمان در این باره به فرزندش می‌گوید: «وَ اصْبِرْ عَلٰی مَا اَصَابَكَ: بر آنچه (در این مسیر) به تو می‌رسد، صبر کن.» امام کاظم (ع) در مورد عزم و تصمیم قوی می‌فرماید: «خدایا می‌دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.»

(دین و زندگی (۱)، صفحه‌های ۹۳ و ۹۷)

۵۶- گزینه «۲»

(ممد آقا صالح)

قرآن کریم در مورد دوست داشتن غیر خدا می‌فرماید: «و من الناس من يتخذ من دون الله اندادا یحیونهم کحب الله»

نشانه صداقت در دوستی با خدا، تبعیت از دستورات خداست که نتیجه آن در عبارت قرآنی «فاتبعونی یحببکم الله و یغفر لکم ذنوبکم» آمده است.

(دین و زندگی (۱)، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۰)

۵۷- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

روژه مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است، کسی که یک ماه گرسنگی روزانه را تحمل کند، کسی که یک ماه چشم خود را از گناه حفظ کند ... چنین کسی، پس از یک ماه، به تسلطی بر خود می‌رسد که قبل از ماه رمضان آن تسلط را نداشته است و اگر هر سال یک ماه این عمل را تکرار کند، سال به سال باتقواتر می‌شود، چنین فردی کم‌کم به جایی می‌رسد که احساس می‌کند که هر کاری را که خداوند دستور داده است، می‌تواند به آسانی انجام دهد و احساس سختی نمی‌کند.

(دین و زندگی (۱)، صفحه ۱۳۵)

۵۸- گزینه «۱»

(مرتضی مفسنی کبیر)

- در آیه ۲۶ سوره یونس می‌خوانیم: «للذین احسنوا الحُسنى و زیادة و لایرهبق وجوههم قتر و لادلة: برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فزون تر است و بر چهره آنان غبار خوری و ذلت نمی‌نشیند.»

- در آیه ۷ سوره بینه آمده است: «الذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریة: کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، اینان بهترین مخلوقات‌اند.»

- در آیات سوره اعراف، می‌خوانیم: «و الذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم من حیث لا یعلمون و املی لهم ...» که در این آیه، گرفتاری تدریجی عذاب، مختص کسانی است که آیات خداوند را انکار کردند.

(دین و زندگی (۲) و (۳)، ترکیبی)

۵۹- گزینه «۳»

(مبیر فرهنگیان)

امام علی (ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آن‌ها فرمود: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید و ...» آن‌گاه امیرمؤمنان (ع) راه حل نهایی را بیان می‌کند و می‌فرماید: «پس همه این‌ها را از اهلش طلب کنید. آنانند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده دانش آن‌هاست ...»

(دین و زندگی (۲)، صفحه ۱۲۳)

۶۰- گزینه «۳»

(ممد رضایی بقا)

کوچک‌ترین حادثه‌ای که پیرامون ما رخ دهد، امتحانی برای ماست تا روشن شود که ما نسبت به آن حادثه چه تصمیمی می‌گیریم و چگونه عمل می‌کنیم. عمل درست، رشد و کمال و عمل غلط، عقب‌ماندگی و خسران ما را به دنبال دارد. مفهوم اخیر در آیه «وَ من النَّاسِ من یَعْبُدُ اللهَ، عَلٰی حَرْفِ فٰنِ اَصَابَهُ خَیْرٌ اَطْمٰنٌ بِهِ وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ اِنْقَلَبَ عَلٰی وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْیَا وَاٰخِرَةَ ذٰلِکَ هُوَ الْخُسْرٰنُ الْمُبِیْنُ: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌های عبادت و بندگی می‌کند، پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا روی‌گردان می‌شود. او در دنیا و آخرت [هر دو] زیان می‌بیند. این همان زیان آشکار است.» مطرح گردیده است.

(دین و زندگی (۳)، صفحه‌های ۳۴ و ۶۷)

۶۱- گزینه «۱»

(غیروز نژادنیف)

برترین عبادت تفکر در (صفات و نعمات) خداست. نه ذات. تفکر در ذات ممنوع است. اندیشه (اعتقاد ذهنی)، بهار جوانی را پرطراوت و زیبا می‌سازد، استعدادها را شکوفا می‌کند و امید به آینده‌ای زیبایی را نوید می‌بخشد.

(دین و زندگی (۳)، صفحه‌های ۲ و ۱۳)

۶۲- گزینه «۱»

(مصوبه ایتام)

توحید در مالکیت ریشه در توحید در خالقیت دارد.

(دین و زندگی (۳)، صفحه ۱۹)

۶۳- گزینه «۲»

(مسین ابراهیمی)

عبارت «وَ قَدْ کَفَرُوا بِمَا جَاءَهُمْ مِنَ الْحَقِّ» و «يٰۤاَيُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا» به ترتیب علت و شرط عدم اتخاذ دوستی با دشمنان خداست.

(دین و زندگی (۳)، صفحه ۳۵)

۶۴- گزینه «۲»

(ممد رضا فرهنگیان)

وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست، به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. سلسله علت‌ها در این حالت در یک ردیف و مستقل نیست، بلکه نسبت به هم در مرتبه‌های مختلف قرار دارند و علت مرتبه پایین وابسته به علت مرتبه بالایی است، یعنی از نوع وابستگی به عامل بالاتر است.

(دین و زندگی (۳)، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۶۵- گزینه «۱»

(فیروز نژادنیف)

تشریح موارد نادرست:

وعدۀ گناه کن بعد توبه کن ← ناامید کردن از رحمت الهی از حیلۀهای شیطان
خروج گناهان از قلب و شستشوی آن ← تخلیه

(درین و زندگی (۳)، صفحہهای ۹۶ تا ۹۹)

۶۶- گزینه «۳»

(مهمبر رضایی بقا)

از آنجا که خداوند به بندگان خود محبت دارد، با همه آنان، چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار می‌کند. یعنی حتی آنجا که خداوند بر کسی سخت می‌گیرد، باز هم از دریچۀ لطف و رحمت است. این توصیف، بیانگر سنت سبقت رحمت بر غضب است. در سورۀ هود، خداوند سنت امداد عام الهی را این‌گونه توصیف نموده است: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می‌دهیم ... اما اینان در آخرت جز آتش دوزخ ندارند.» سنت املاء و استدراج به این صورت است که خداوند به آنان که با حق دشمنی و لجابت ورزند، فرصت می‌دهد و آن‌ها این فرصت‌ها و نعمت‌ها را وسیلۀ غوطه‌ور شدن در گناهان قرار می‌دهند.

(درین و زندگی (۳)، صفحہهای ۷۲ تا ۷۴)

۶۷- گزینه «۴»

(علیرضا ذوالفقاری زمل)

در آیه ۶۰ سورۀ مبارکۀ یس می‌خوانیم: «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ وَ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ: ای فرزندان آدم، آیا از شما پیمان نگرفته بودم که شیطان را نپرستید که او دشمن آشکار شماست؟» بنابراین عہدی که خداوند از انسان‌ها گرفته است، پرستش نکردن شیطان به دلیل دشمنی آشکار او با بشر است.

(درین و زندگی (۳)، صفحہ ۴۳)

۶۸- گزینه «۲»

(مهمبر رضایی بقا)

منظور از خود حقیقی انسان، بُعد روحانی اوست که تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد و حتی بعد از مرگ، آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد؛ البته بُعد روحانی، تغییرپذیر است و حالات گوناگون دارد. (نادرستی گزینه‌های ۱ و ۴)
قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد بر پایه پذیرش «من» ثابت بنا شده‌اند.

(درین و زندگی (۱)، صفحہهای ۳۱، ۳۲ و ۳۴)

۶۹- گزینه «۱»

(امین اسریان پور)

این که خداوند، در آیات سوم و چهارم سورۀ قیامت می‌فرماید: «نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول درمی‌آوریم ...» مربوط به مرحلۀ دوم قیامت است و تحقق این موضوع پاسخی است در خطاب به انکارکنندگان وقوع و امکان معاد.

(درین و زندگی (۱)، صفحہهای ۵۳ و ۷۳)

۷۰- گزینه «۳»

(مهمبر آقاصالح)

برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان ضروری است. ما باید بتوانیم به گونه‌ای عمل کنیم که بیشترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های تفرقه‌افکنانۀ آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را بینیم. ناراحتی دشمنان از عمل ما یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما می‌تواند یکی از معیارهای درستی و نادرستی عملکرد ما باشد. ائمه (ع) نیز با مخفی نگه داشتن اقدامات خود (اصل تقیه) در عین ضربه به دشمن، کمتر ضربه می‌خوردند.

(درین و زندگی (۲)، صفحہهای ۱۳۷ و ۱۸۶)

۷۱- گزینه «۲»

(علیرضا ذوالفقاری زمل)

آیه ۵ سورۀ قصص: «وَرُبُّدٌ أَنْ نُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلُهُمْ أُتْمَةً وَ نَجْعَلُهُمُ الْوَارِثِينَ: ما می‌خواهیم بر مستضعفان زمین، منت نهیم و آنان را پیشوایان [مردم] قرار دهیم و آنان را وارثان [زمین] قرار دهیم» خداوند مستضعفان واقعی را در نهایت، وارثان زمین و پیشوایان مردم قرار خواهد داد.

در آیه ۹۷ سورۀ نساء بیان شده است: «فرشتگان به کسانی که روح آنان را دریافت می‌کنند در حالی که به خود ظلم کرده‌اند، می‌گویند: شما در [دنیا] چگونه بودید؟ گفتند: ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم. فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟» فرشتگان الهی با اشاره به وسعت زمین، بهانه مستضعف بودن را رد می‌کنند.

(درین و زندگی (۱ و ۲)، ترکیبی)

۷۲- گزینه «۴»

(مهمبر رضایی بقا)

مطابق آیه ۶۰ سورۀ نساء: «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَ مَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا: آیا ندیده‌ای کسانی را که گمان می‌برند به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل شده، ایمان دارند، در حالی که می‌خواهند حکم طاغوت را بپذیرند، با آن که به آنان دستور داده شده که به طاغوت کفر ورزند و شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی دور و درازی بکشاند.» خطای ایمان پنداران، مراجعه به طاغوت است و عاقبت آنان گمراهی است.

(درین و زندگی (۲)، صفحہ ۵۹)

۷۳- گزینه «۲»

(مهمبر رضایی بقا)

انسان به چیزی حرص می‌ورزد که نسبت به آن تحریک شود.
احکام الهی انسان را از توجه به امیال مادی منع نمی‌کند؛ بلکه توصیه به استفاده متعادل از آن‌ها می‌نماید.

(درین و زندگی (۳)، صفحہ ۸۵)

۷۴- گزینه ۲»

(سیرهای هاشمی)

راه‌های تقویت عزت نفس عبارتند از: ۱- شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک ۲- توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او یکی از نشانه‌های ارزشمندی انسان نزد خداوند این است که جایگاهی نیکو به او اعطا شده و در میان تمامی مخلوقات گرامی داشته شده است پس نباید خودش را به کم بفروشد و طبق حدیث «أَنْتُمْ لَيْسَ لَأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا: همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید.» خودش را به کم نفروشد.

کسی که عظمت و بزرگی خداوند را درک کند، هیچ‌گاه جز او را اطاعت و بندگی نخواهد کرد.

(دین و زندگی (۲)، صفحه‌های ۱۹۹ و ۲۰۰)

۷۵- گزینه ۲»

(میوه ایشام)

قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان بخشد. به هیچ‌وجه در پی رابطه غیرشرعی، چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف نباشند، که زیان آن تا قیامت دامن‌گیر آنان خواهد شد و در نسل‌های بعدی آنان تاثیر بدی خواهد گذاشت.

(دین و زندگی (۲)، صفحه ۲۱۳)

زبان انگلیسی

۷۶- گزینه ۲»

(مهم‌ترین سکوری)

ترجمه جمله: «شب گذشته، یک بمب قطاری را که سربازان دشمن با آن سفر می‌کردند، منفجر کرد.»

نکته مهم درسی

در این سؤال، قطار را توصیف می‌کنیم، بنابراین ضمیر موصولی مورد نیاز می‌تواند کلمات "which/that" باشد، ولی در این‌جا فعل «سفر کردن» نیاز به حرف اضافه "by" دارد. می‌توانیم حرف اضافه را فقط قبل از ضمیر موصولی "which" بیابیم. بنابراین گزینه ۲ درست است. قبل از "that" حرف اضافه به‌کار نمی‌رود (رد گزینه ۴).

(گرامر)

۷۷- گزینه ۳»

(عقیل ممدی، روش)

ترجمه جمله: «کیت و پاول یکدیگر را از زمان کودکی می‌شناسند و آن‌ها رابطه بسیار نزدیکی دارند.»

نکته مهم درسی

"Since" از نشانه‌های زمان حال کامل (have/has + p.p.) است.

(گرامر)

۷۸- گزینه ۲»

(عقیل ممدی، روش)

ترجمه جمله: «او نمی‌تواند هیچ زبان خارجی‌ای را صحبت کند. اگر حداقل قادر بود انگلیسی صحبت کند، می‌توانست شغل بهتری پیدا کند.»

نکته مهم درسی

"Could" (گذشته "can") در جمله شرط نشان می‌دهد که جمله شرطی نوع دوم است؛ به همین دلیل، در جواب شرط باید از "would/could" به‌علاوه فعل ساده استفاده کنیم.

(گرامر)

۷۹- گزینه ۳»

(ساسان عزیز نژاد)

ترجمه جمله: «در سال ۱۹۲۳، محقق آمریکایی روی چپمن اندروز و تیم او اولین افرادی بودند که تخم‌های دایناسور را در صحرای گوبی در مغولستان یافتند.»

نکته مهم درسی

بعد از اعداد ترتیبی (... the first, the second, ...)، از شکل مصدر با "to" فعل استفاده می‌کنیم. گزینه‌های دیگر به شکل "who/that found" صحیح می‌بودند.

(گرامر)

۸۰- گزینه ۲»

(مهره مرآتی)

ترجمه جمله: «ویلیام شکسپیر به‌عنوان یکی از بزرگترین چهره‌های ادبی در زبان انگلیسی و بزرگترین نمایشنامه‌نویس جهان تلقی می‌شود.»

۱) اطلاع دادن	۲) تلقی کردن، در نظر گرفتن
۳) از بر خواندن	۴) گردآوری کردن

(واژگان)

۸۱- گزینه ۲»

(مهره مرآتی)

ترجمه جمله: «نقاشی‌های او به‌قدری بی‌نظیر بودند که برای شناسایی به هیچ امضایی نیاز نداشتند.»

۱) احساسی	۲) بی‌نظیر، منحصر به فرد
۳) تزئینی	۴) نامرئی

(واژگان)

۸۲- گزینه ۱»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «جایگزین کردن آن بازیکن فوتبال وقتی تیم را ترک کند، دشوار خواهد بود، زیرا تعداد بازیکن‌های بازی‌ساز ایرانی بسیار اندک است و تیم‌های ایرانی اجازه ندارند در لیگ حرفه‌ای با بازیکنان خارجی قرارداد ببندند.»

۱) جایگزین کردن	۲) تبدیل کردن
۳) توصیه کردن	۴) تقاضا کردن

(واژگان)

۸۳- گزینه ۲»

(مهم‌ترین سکوری)

ترجمه جمله: «بعد از فرار کردن از زندان و خروج از کشور به‌صورت غیرقانونی، او الان با هویت جعلی در کانادا زندگی می‌کند.»

۱) اعتماد به نفس	۲) هویت
۳) محافظت	۴) وضعیت، موقعیت

(واژگان)

۸۴- گزینه ۴»

(مهره مرآتی)

ترجمه جمله: «از کارمندان انتظار می‌رود که مسئولیت‌های خود را جدی بگیرند و آن‌ها را به‌دقت انجام دهند.»

نکته مهم درسی

به عبارت "take s/th seriously" به‌معنی «چیزی را جدی گرفتن و مهم دانستن» دقت کنید.

(واژگان)

۸۵- گزینه ۳»

(مدرسین شکوری)

ترجمه جمله: «موضوعی که او درباره اش بحث می کرد آن قدر پیچیده بود که بعد از چند جمله اول، من گیج شدم و نتوانستم بفهمم او چه می گوید.»

- (۱) اختصاصی، متعهد
(۲) قابل فهم
(۳) پیچیده، دشوار
(۴) قابل تشخیص

(واژگان)

۸۶- گزینه ۱»

(عقیل ممدی، روش)

ترجمه جمله: «در بسیاری از کشورهای فقیر، خدمات بهداشت روانی کافی برای برآورده کردن نیازهای بیماران وجود ندارد.»

- (۱) نیاز
(۲) آسیب، جراحت
(۳) وسیله
(۴) وظیفه

نکته مهم درسی

عبارت "meet a need" به معنای «برطرف کردن نیاز» است.

(واژگان)

۸۷- گزینه ۲»

(عقیل ممدی، روش)

ترجمه جمله: «از دولت می خواهیم که به آن چه فکر می کنیم باید برای تکسیرستان انجام دهد، توجه کند.»

- (۱) توجه
(۲) توجه، اعلان
(۳) عادت
(۴) یادداشت

نکته مهم درسی

عبارت "take notice of" به معنای «توجه کردن به» است.

(واژگان)

۸۹- گزینه ۲»

(نوبه مبلغی)

نکته مهم درسی

در این جمله، به صفت عالی (برترین) نیاز داریم. صفت "long" یک بخشی است و شکل عالی آن به صورت "the longest" می باشد (رد گزینه ۱). در گزینه ۴، اسم باید به صورت جمع می آمد (railway lines). با توجه به عبارت "it is" قبل از جای خالی، باید "line" به صورت مفرد به کار برود (رد گزینه ۳).

(کلوزتست)

۹۰- گزینه ۳»

(نوبه مبلغی)

نکته مهم درسی

در هنگام استفاده از حروف ربط هم پایه ساز مانند "and, but, or"، باید قبل و بعد از این حروف ربط از ساختارهای همسان استفاده شود. در این جمله، با توجه به "taking" در قبل از جای خالی، باید از اسم مصدر فعل "arrive" استفاده کنیم.

(کلوزتست)

۹۱- گزینه ۴»

(نوبه مبلغی)

- (۱) ارتباط
(۲) تولید، نسل
(۳) موقعیت مکانی
(۴) تصور، تخیل

نکته مهم درسی

به عبارت "catch/capture sb's imagination" به معنای «به وجود آوردن کسی» توجه کنید.

(کلوزتست)

۹۲- گزینه ۳»

(نوبه مبلغی)

- (۱) احترام گذاشتن
(۲) تخریب کردن
(۳) گسترش دادن
(۴) تأسیس کردن

(کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

اگر خیلی گرمتان شود، بدن شما عرق می کند تا خنک شود. اگر خیلی سردتان شود، بدن شما می لرزد تا گرم شود. اگر میکروبها وارد بدن شما شوند، تب می کنید [که] دمای بالا و غیرعادی بدن است. تعریق، لرزیدن و تب داشتن ممکن است چیزهای بدی به نظر برسند، اما همه واکنش های سالم [بدن] هستند. آن ها نشان می دهند که بدن شما به خوبی کار می کند. و همه آن واکنش ها در قسمت کوچکی از مغزتان شروع می شوند.

هیپوتالاموس فقط به اندازه یک بادام است، اما کارهای بسیار مهمی انجام می دهد. یکی از کارهای آن، کنترل دمای بدن است. بدن شما معمولاً در درجه معینی باقی می ماند، اما این دما گاهی اوقات ممکن است تغییر کند. برای مثال، در طول بازی سریع فوتبال، دمای بدن شما افزایش می یابد. هیپوتالاموس به سرعت سیگنال هایی را به غدد عرق شما ارسال می کند. وقتی غدد عرق، عرق تولید می کنند، بدن شما شروع به خنک شدن می کند. خیلی زود به دمای طبیعی برمی گردد. هیپوتالاموس در هنگام بیماری نیز وارد عمل می شود. وقتی میکروب های مضر به بدن شما حمله می کنند، گلبول های سفید خون را تولید می کند. این ها به هیپوتالاموس علامت می دهند تا دمای بدن شما را افزایش دهد.

اکنون تب دارید. ممکن است پوستتان برفروخته به نظر برسد و با لمس آن، گرما احساس شود. بدن شما آب از دست می دهد. افزایش دمای بدن به از بین بردن میکروبها کمک می کند. تب همچنین روش بدن شما است تا به شما بگوید که بیمار هستید و باید از خود مراقبت کنید. هیپوتالاموس شما بسیار سخت کوش است!

ترجمه متن کلوزتست:

برخی از مردم راه آهن ترانس سبیری را به یاد ماندنی ترین سفر روی زمین توصیف کرده اند. این خط با طول تقریبی ۹۳۰۰ کیلومتر طولانی ترین خط ریلی در جهان است و طی کردن مسیر آن تقریباً یک هفته به طول می انجامد. این یک سفر باورنکردنی با قطار از میدان سرخ به دیوار بزرگ است و گذر از سبیری، مغولستان، صحرای گوبی و رسیدن به شهر بزرگ پکن را در بر می گیرد. این سفر از زمان آغاز احداث مسیر آن در سال ۱۸۹۱، مسافران را در همه جا هیجان زده کرده است. اگرچه مقامات از سال ۱۸۹۱ این خط را می سازند، اما امروز همچنان در حال گسترش است. راه آهن اصلی ترانس سبیری از مسکو به ولادی وستوک به دستور تزار الکساندر سوم ساخته شد.

۸۸- گزینه ۱»

(نوبه مبلغی)

نکته مهم درسی

با توجه به این که جمله فقط به یک فعل نیاز دارد و فعل دیگری در جمله نداریم، نیازی به ضمیر موصولی نیست (رد گزینه های ۲ و ۳). همچنین، جمله دارای ساختار مجهول است، زیرا فعل "describe" متعدی است و مفعول قبل از فعل آمده است و بعد از جای خالی، ساختار "by + agent" وجود دارد (رد گزینه ۴).

(کلوزتست)

۹۳- گزینه ۳»

(مسن روضی)

ترجمه جمله: «دلیل اصلی نویسنده برای نوشتن این متن چیست؟»
«تا شرح دهد هیپوتالاموس چه کار می‌کند.»

(درک مطلب)

۹۴- گزینه ۲»

(مسن روضی)

ترجمه جمله: «وقتی علت تب از بین برود، احتمالاً چه اتفاقی می‌افتد؟»
«بدن به دمای طبیعی بر می‌گردد.»

(درک مطلب)

۹۵- گزینه ۴»

(مسن روضی)

ترجمه جمله: «بر اساس این متن، احتمالاً پزشک چه توصیه‌ای به فردی که تب دارد، می‌کند؟»
«مقدار زیادی آب بنوشد.»

(درک مطلب)

۹۶- گزینه ۴»

(مسن روضی)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر در متن تعریف شده است؟»
«Fever» (تب)

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

اشتراکات استادی در بنگلادش با یک گاوچران در کانادا، وکیلی در لندن و یک مغازه‌دار در سووتو [شهری در آفریقای جنوبی] چیست؟ شاید نه زیاد، اما در بعضی موارد مشترک هستند: اولاً، همه آن‌ها احتمالاً می‌توانند به یک زبان یعنی انگلیسی صحبت کنند حتی اگر آن‌ها به زبان دیگری نیز صحبت کنند. ثانیاً، همه آن‌ها شهروندان اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع هستند.

اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع در سال ۱۹۳۱، زمانی به‌وجود می‌آمد که انگلیس به چهار مستعمره از مهم‌ترین مستعمره‌های خود، یعنی کانادا، آفریقای جنوبی، استرالیا و نیوزیلند (زلاند نو) استقلال داد. این پنج کشور به این نتیجه رسیدند که اگرچه هر کدام کشور مستقلی هستند، اما وجه اشتراک زیادی دارند، به‌ویژه میراث فرهنگی مشترک و آن‌ها همچنان در بسیاری از زمینه‌ها به [داشتن] روابط نزدیک ادامه می‌دهند. آن‌ها همچنین توافق کردند که پادشاه یا ملکه انگلیس، رئیس نمادین دولت باشد، حتی اگر هر کشوری آزادانه بتواند خود را به‌روشی که می‌خواهد اداره کند.

از بسیاری جهات، اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع مانند نسخه کوچکتر سازمان ملل متحد است که از اکثر کشورهای انگلیسی‌زبان جهان به استثنای ایالات متحده آمریکا تشکیل شده است. پس از سازمان ملل متحد، مهم‌ترین سازمان در جهان است که در آن کشورهای ثروتمند توسعه‌یافته (مانند بریتانیا، کانادا و استرالیا) می‌توانند در مورد موضوعات فرهنگی و اقتصادی با کشورهای در حال توسعه بحث کنند.

برخلاف سازمان ملل متحد، مجمع دائمی ندارد. رؤسای دولت‌ها از همه کشورهای مشترک‌المنافع هر دو سال یک‌بار با هم دیدار می‌کنند. با این وجود، کنفرانس‌های منطقه‌ای کشورهای مشترک‌المنافع نیز وجود دارد که در آن کشورهایی از تمام قاره‌های جهان گرد هم می‌آیند و در مورد مشکلات قاره یا منطقه خود بحث می‌کنند.

۹۷- گزینه ۲»

(ممنر ظاهری)

ترجمه جمله: «طبق متن، مهم‌ترین عاملی که باعث شد بریتانیا و مستعمره‌های قبلی‌اش اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع را تأسیس کنند، داشتن میراث فرهنگی مشترک بود.»

(درک مطلب)

۹۸- گزینه ۲»

(ممنر ظاهری)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر درباره اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع صحیح است؟»
«کشورهای عضو آن از همه قاره‌های دنیا هستند.»

(درک مطلب)

۹۹- گزینه ۱»

(ممنر ظاهری)

ترجمه جمله: «کلمه "They" در پاراگراف «۲» به ... اشاره می‌کند.»
«آن پنج کشور»

(درک مطلب)

۱۰۰- گزینه ۴»

(ممنر ظاهری)

ترجمه جمله: «در متن، اطلاعات کافی برای پاسخ دادن به کدام‌یک از سؤالات زیر وجود دارد؟»
«برخی تشابهات و تفاوت‌های اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع و سازمان ملل متحد در چیست؟»

(درک مطلب)

ریاضی

۱۰۱- گزینه «۳»

(ممد رضا سپهری)

می‌دانیم طبق اتحاد مزدوج:

$$(x^2 - 1) = (x-1)(x+1)$$

در نتیجه:

$$\begin{aligned} 2x(x-1)(x+1) - 6x^2(x-1) &= (x-1)(2x(x+1) - 6x^2) \\ &= (x-1)(2x^2 + 2x - 6x^2) = (x-1)(\underbrace{2x - 4x^2}_{\text{فاکتور از } 2x}) \\ &= 2x(x-1)(1-2x) \end{aligned}$$

بنابراین از بین چهار گزینه داده شده، فقط عامل $1-2x$ در تجزیه وجود دارد.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پیروی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۰۲- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

ابتدا با تشکیل معادله گفته‌شده داریم:

$$\begin{aligned} (15-x) &= \frac{1}{4}(x+25) \Rightarrow 15-x = \frac{1}{4}x + \frac{25}{4} \\ \Rightarrow \frac{1}{4}x + x &= 15 - \frac{25}{4} \\ \Rightarrow \frac{1}{4}x + \frac{4}{4}x &= \frac{60}{4} - \frac{25}{4} = \frac{35}{4} \\ \Rightarrow \frac{5}{4}x &= \frac{35}{4} \Rightarrow x = 7 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۴)

۱۰۳- گزینه «۳»

(کوروش داودی)

با جای‌گذاری $1-\sqrt{5}$ در x داریم:

$$\begin{aligned} f(1-\sqrt{5}) &= (1-\sqrt{5})^2 + 2|1-\sqrt{5}| \\ &= 1+5-2\sqrt{5} + 2(-1+\sqrt{5}) = 6-2\sqrt{5}-2+2\sqrt{5} = 4 \end{aligned}$$

یک عدد منفی است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۱)

۱۰۴- گزینه «۳»

(نسترن صمدی)

چون دهانه سهمی رو به پایین است، پس ضریب x^2 باید منفی باشد. پس گزینه «۱» رد می‌شود.

چون سهمی محور y ها را در نقطه‌ای با عرض منفی قطع کرده است. پس گزینه «۲» رد می‌شود.

رأس سهمی گزینه‌های «۳» و «۴» را به‌دست می‌آوریم:

$$y = -x^2 + 2x - 1 = -(x^2 - 2x + 1) = -(x-1)^2$$

رأس سهمی: (۱، ۰)

$$y = -x^2 + 4x - 1 = -(x^2 - 4x + 4) + 3 = -(x-2)^2 + 3$$

رأس سهمی: (۲، ۳)

چون عرض رأس سهمی در شکل صفر است، پس گزینه «۳» جواب است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۶)

۱۰۵- گزینه «۳»

(امیر زراندوز)

در گزینه «۳» تنها جامعه یا نمونه آماری معرفی شده است و موضوع مورد بررسی مشخص نیست، ولی در بقیه گزینه‌ها کاملاً معلوم است که چه متغیری را می‌خواهیم بررسی کنیم.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۸ تا ۱۰۰)

۱۰۶- گزینه «۴»

(نسترن صمدی)

ابتدا مقدار x را به‌دست می‌آوریم:

$$\text{میانگین موزون} = \frac{2+8+3+4x+15}{2+4+1+x+3} = 3/2$$

$$\Rightarrow \frac{28+4x}{10+x} = 3/2 \Rightarrow 28+4x = 32+3/2x$$

$$\Rightarrow 0/8x = 4 \Rightarrow x = \frac{4}{0/8} = 5$$

تعداد داده‌ها ۱۵ تاست، پس داده ۸ أم یعنی ۴ میانه است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۴)

۱۰۷- گزینه «۳»

(امیر زراندوز)

ابتدا داده‌ها را مرتب کرده و چارک اول، دوم و سوم را به‌دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} \text{داده‌های مرتب‌شده} &\rightarrow 1, 2, \underbrace{2, 3}, \underbrace{7, 8, 10, 12}, \underbrace{13, 14}, 18, 19 \\ Q_1 &= 2/5 \quad Q_2 = 9 \quad Q_3 = 13/5 \end{aligned}$$

$$\text{داده‌های داخل و روی جعبه} \rightarrow 3, 7, 8, 10, 12, 13$$

$$\Rightarrow \alpha = \frac{f}{N} \times 360^\circ = \frac{6}{12} \times 360^\circ$$

$$= \frac{1}{2} \times 360^\circ = 180^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۰۸- گزینه «۱»

(ممد پیریایی)

گزاره گزینه «۱»، گزاره‌ای شرطی است که گزاره مقدم « $x^2 + 1 = 0$ » دارای جواب حقیقی است. نادرست است، پس گزاره شرطی به انتهای مقدم همواره درست است.

$$\text{گزینه «۲»}: p \wedge p \equiv F$$

$$\text{گزینه «۳»}: p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$$

گزینه «۴»: در گزاره دو شرطی اگر دو گزاره ارزش یکسان داشته باشند، آن‌گاه گزاره دوشروطی همواره درست است.

$$\begin{cases} p \equiv T \\ q \equiv T \end{cases} \Rightarrow \sim p \Leftrightarrow \sim q \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(علیرضا عبیدی)

۱۱۴- گزینه «۱»

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{10}{2} \times \binom{5}{2}}{\binom{15}{4}} = \frac{45 \times 10}{15 \times 7 \times 13} = \frac{30}{91}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(امیر زراندوز)

۱۱۵- گزینه «۱»

با توجه به اعداد زیر داریم:

{۱,۳,۵,۷,۸}	{۰,۱,۳,۵,۷,۸}	{۰,۱,۳,۵,۷,۸}	{۰,۵}
↑	↑	↑	↑
۵	۶	۶	۲
هزارگان	صدگان	دهگان	یکان

$$\xrightarrow{\text{طبق اصل ضرب}} 5 \times 6 \times 6 \times 2 = 360$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(نسترن صمدی)

۱۱۶- گزینه «۱»

$$\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{2}{9}, \frac{4}{27}, \dots$$

دنباله فوق دنباله هندسی است. بنابراین ضابطه بازگشتی آن به صورت زیر

است:

$$r = \frac{1}{3} \div \frac{1}{2} = \frac{2}{3}$$

$$\begin{cases} a_1 = \frac{1}{2} \\ a_{n+1} = \frac{2}{3} a_n \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

(علیرضا عبیدی)

۱۱۷- گزینه «۲»

با توجه به مجموع جملات داده شده داریم:

$$\underbrace{a_1 + a_2 + a_3 + a_4}_{81} + \underbrace{a_5 + a_6}_{?} + \underbrace{a_7 + a_8}_{16} = ?$$

$$a_3 + a_4 = a_1 r^2 + a_1 r^3 = a_1 r^2 (1+r)$$

$$a_1 + a_2 = a_1 (1+r)$$

$$a_5 + a_6 = a_1 r^4 (1+r)$$

$$\Rightarrow (a_3 + a_4)^2 = (a_1 + a_2)(a_5 + a_6) = 81 \times 16$$

$$\Rightarrow a_3 + a_4 = \sqrt{81 \times 16} = \sqrt{81} \times \sqrt{16} = 9 \times 4$$

$$\Rightarrow a_3 + a_4 = 36$$

$$\Rightarrow a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 + a_6 = 81 + 36 + 16 = 133$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

(مهمرب بگیری)

۱۰۹- گزینه «۴»

با توجه به تابع همانی f ، مقادیر a ، b و c را به دست می‌آوریم:

$$f \Rightarrow f(x) = x \Rightarrow \begin{cases} a = 5 \\ b + 1 = a - 1 \\ c = b \end{cases}$$

$$\xrightarrow{a=5} b + 1 = 5 - 1 \Rightarrow b = 3$$

$$\xrightarrow{c=b} c = 3 \Rightarrow f(b) = f(3) = 3$$

$$g(x) = c \Rightarrow g(x) = 3 \Rightarrow g(10) = 3$$

$$\Rightarrow f(b) + g(10) = 3 + 3 = 6$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(مهمرب بگیری)

۱۱۰- گزینه «۳»

با توجه به ریشه داخل قدرمطلق داریم:

$$f(x) = -|x+1| - 2 = \begin{cases} -(x+1) - 2, & x+1 \geq 0 \\ (x+1) - 2, & x+1 < 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} -x-1-2, & x+1 \geq 0 \\ x+1-2, & x+1 < 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} -x-3, & x \geq -1 \\ x-1, & x < -1 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

(امیر زراندوز)

۱۱۱- گزینه «۴»

ابتدا $f+g$ و سپس $\frac{g}{f}$ را در دامنه‌شان به دست می‌آوریم:

$$f+g = \{(1, 0+12), (4, 9-1)\} = \{(1, 12), (4, 8)\}$$

$$\frac{g}{f} = \{(4, \frac{-1}{9})\}$$

در نهایت داریم:

$$(f+g) \times \frac{g}{f} = \{(4, 8 \times (\frac{-1}{9}))\} = \{(4, \frac{-8}{9})\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

(مهمرب بگیری)

۱۱۲- گزینه «۲»

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

$$2, 4, \underbrace{5, 7}, 8, 11$$

$$\text{میانگین} = \frac{5+7}{2} = 6$$

$$\Rightarrow \text{میلیون تومان} = \frac{6}{2} = 3$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

(علیرضا عبیدی)

۱۱۳- گزینه «۱»

چون $\frac{16}{5}$ دقیقاً بین ۱۶ و ۱۷ و میانگین این دو عدد است، پس می‌توانیم از خروجی این دو عدد (y ها) میانگین بگیریم تا درون‌یابی خطی $\frac{16}{5}$ را بیابیم.

$$\frac{80+60}{2} = \frac{140}{2} = 70$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۱۱۸- گزینه «۴»

(امیر زرانروز)

در دنباله حسابی داده شده داریم:

$$d = 5 - 2 = 3$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 218 = -1 + (n-1)(3)$$

$$\Rightarrow 218 = -1 + 3n - 3 \Rightarrow 3n = 222 \Rightarrow n = \frac{222}{3} = 74$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۱)

۱۱۹- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

با ساده کردن هر عبارت داریم:

$$A = \sqrt[3]{2^2} \times 2^{\frac{1}{2}} \times (2^3)^{10} \times \left(\frac{1}{2^4}\right)^{-\frac{1}{4}}$$

$$= 2^{\frac{2}{3}} \times 2^{\frac{1}{2}} \times 2^{30} \times 2^{\frac{1}{4}} = 2^{\left(\frac{2}{3} + \frac{1}{2} + 30 + \frac{1}{4}\right)} = 2^{32}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۱۲۰- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

با تشکیل ضابطه داده شده داریم:

$$y = \frac{g}{f} = \frac{3^x}{4^x} = \left(\frac{3}{4}\right)^x$$

تابع نمایی، کاهشی و همواره مثبت است. دقت کنید که $\frac{3}{4}$ کوچکتر از یک است.

(ریاضی و آمار (۲) و (۳)، تابع و الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴ و ۹۵ تا ۱۰۲)

اقتصاد

۱۲۱- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

(الف)

تومان $700 \times 100,000 = 70,000,000 = 70$ سود سالانه حاصل از تولید کود

= ۷۰ میلیون تومان

تومان $200 \times 520,000 = 104,000,000 = 104$ سود سالانه حاصل از تولید سم

= ۱۰۴ میلیون تومان

این فرد به تولید سم برای مزارع خواهد پرداخت و مقدار سود حاصل از تولید کود (۷۰ میلیون تومان) که شرکت از آن صرف نظر کرده است، هزینه فرصت تولید سم خواهد بود.

(ب) پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، موجب توقف و یا انحطاط انسان می‌شود.

(ج) ممکن است انسان در تشخیص دقیق منافع و هزینه‌ها اشتباه کرده و انتخاب نادرستی داشته باشد، اما در مورد روش انتخاب (هزینه - فایده) هیچ‌گاه اشتباه نمی‌کند.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته؟، صفحه‌های ۹، ۱۱ و ۱۲)

۱۲۲- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

ریال $3,200 \times 210,000 = 672,000,000$ ارزش ماشین آلات

= ۶۷۲ میلیون ریال

ریال $3,500 \times 130,000 = 455,000,000$ ارزش پوشاک

= ۴۵۵ میلیون ریال

میلیون ریال ۱۵ = ریال $250 \times 60,000 = 15,000,000$ ارزش مواد غذایی

میلیون ریال $\frac{2}{3} \times 672 = 448$ هزینه استهلاک

میلیون ریال $\frac{20}{100} \times 455 = 91$ ارزش خدمات ارائه شده

میلیون ریال $2 \times 15 = 30$ تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند

میلیون ریال $\frac{1}{5} \times 30 = 6$ تولید خارجیان مقیم کشور

میلیون ریال $672 + 455 + 15 + 91 + 6 = 1,239$ تولید ناخالص داخلی

میلیون ریال $1,239 - 448 = 791$ تولید خالص داخلی

تولید خالص داخلی = تولید خالص سرانه جمعیت کشور

$$= \frac{791}{8} = 98.875$$

- تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی (GNP)

تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند + تولید خارجیان مقیم کشور

میلیون ریال $1,239 - 6 + 30 = 1,263$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

۱۲۳- گزینه «۳»

(فاطمه فهمیدان)

(الف)

میلیارد ریال $\frac{2}{5} \times (960 + 745) = 682$ درآمد صاحبان مشاغل آزاد

میلیارد ریال $\frac{80}{100} \times (960) = 768$ درآمد حقوق‌بگیران

میلیارد ریال $\frac{1}{2} \times (682) = 341$ دستمزدها

میلیارد ریال $\frac{50}{100} \times (768 + 341) = 554.5$ سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها

درآمد ملی $960 + 682 + 768 + 554.5 + 745 + 341$

= ۴۰۵۰/۵ میلیارد ریال

(ب) درآمد سرانه عبارت است از سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید یا درآمد آن جامعه.

(ج) ردیف ۱ (درآمد صاحبان سرمایه) همان قیمت خدمات سرمایه است و ردیف ۵ (درآمد صاحبان املاک و مستغلات) همان اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره است.

(د)

$$\text{ریال } 50,631.25 = \frac{4,050,500}{80} = \text{درآمد ملی} / \text{جمعیت کل} = \text{درآمد سرانه}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۲۴- گزینه «۲»

(فاطمه فهیمیان)

$$\text{میزان هزینه استهلاک} = \frac{\text{بهای ماشین آلات}}{\text{عمر مفید}} = \frac{۲۶۰,۰۰۰,۰۰۰}{۵۰} = ۵,۲۰۰,۰۰۰ \text{ ریال}$$

هزینه استهلاک سالیانه - درآمدزایی سالیانه = درآمد خالص سالیانه
ریال $۸۹,۸۰۰,۰۰۰ = ۹۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۵,۲۰۰,۰۰۰$ = درآمد خالص سالیانه
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۲۵- گزینه «۲»

(فاطمه فهیمیان)

(الف)

= ارزش محصول در مرحله دوم

ارزش افزوده محصول در مرحله دوم + ارزش محصول در مرحله اول
واحد پولی $۱۹۵۰ = ۱۵۰۰ + ۴۵۰$ = ارزش محصول در مرحله دوم $\Rightarrow$

(ب)

ارزش افزوده محصول در مرحله اول = ارزش محصول در مرحله اول
واحد پولی ۱۵۰۰ =

(ج)

مجموع ارزش افزوده همه مراحل = قیمت نهایی کالا
واحد پولی $۳۸۸۰ = ۱۱۰۰ + ۸۳۰ + ۴۵۰ + ۱۵۰۰$ = قیمت نهایی کالا
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۴۵)

۱۲۶- گزینه «۱»

(فاطمه فهیمیان)

(الف)

میزان عرضه تعادلی - میزان عرضه در قیمت ۸۰۰۰ ریال
کیلو $۲۰۰ = ۴۰۰ - ۶۰۰$ =

(ب) در سطح قیمت تعادلی (۶۰۰۰ ریال) و مقدار تعادلی (۴۰۰ کیلو)
دریافتی تولیدکننده به حداکثر می‌رسد.

$$۶۰۰۰ \times ۴۰۰ = ۲,۴۰۰,۰۰۰$$

(ج) تنها در سطح قیمت تعادلی فاصله بین عرضه و تقاضا از بین می‌رود و رفتار تولیدکننده و مصرف‌کننده هماهنگ می‌شود و اگر قیمت بالاتر از قیمت تعادلی باشد باید کاهش یابد و اگر پایین‌تر باشد باید افزایش یابد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۳۴ تا ۳۳۷)

۱۲۷- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

(الف)

$$(۹۰۰ \times ۱۴۰) + (۱۲۱۰ \times ۶۰۰) = \text{تولید کل در سال } ۲۰۰۶ \text{ به قیمت ثابت}$$

$$\text{دلار } ۸۵۲,۰۰۰ = ۷۲۶,۰۰۰ + ۱۲۶,۰۰۰ =$$

(ب)

$$(۸۲۰ \times ۱۴۰) + (۹۷۰ \times ۶۰۰) = \text{تولید کل در سال } ۲۰۰۵ \text{ (سال پایه)}$$

$$\text{دلار } ۶۹۸,۲۰۰ = ۵۸۲,۰۰۰ + ۱۱۶,۲۰۰ =$$

$$(۱۵۰۰ \times ۶۰۰) + (۱۰۵۰ \times ۱۴۰) = \text{تولید کل در سال } ۲۰۰۷ \text{ به قیمت ثابت}$$

$$\text{دلار } ۱,۰۴۷,۰۰۰ = ۹۰۰,۰۰۰ + ۱۴۷,۰۰۰ =$$

افزایش تولید کل ناشی از افزایش تولید در سال ۲۰۰۷
تولید در سال پایه - تولید در سال ۲۰۰۷ به قیمت ثابت =
دلار $۳۴۸,۸۰۰ = ۱,۰۴۷,۰۰۰ - ۶۹۸,۲۰۰$

(ج)

$$\text{تولید کل در سال } ۲۰۰۷ \text{ به قیمت جاری} = (۱۰۵۰ \times ۲۰۰) + (۱۵۰۰ \times ۱۱۲۵)$$

$$\text{دلار } ۱,۸۹۷,۵۰۰ = ۲۱۰,۰۰۰ + ۱,۶۸۷,۵۰۰ =$$

= افزایش تولید کل ناشی از افزایش قیمت در سال ۲۰۰۷

$$\text{تولید کل در سال } ۲۰۰۷ \text{ به قیمت ثابت} - \text{تولید کل در سال } ۲۰۰۷ \text{ به قیمت جاری}$$

$$\text{دلار } ۸۵۰,۵۰۰ = ۱,۸۹۷,۵۰۰ - ۱,۰۴۷,۰۰۰ =$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۱۲۸- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

(الف) مدیریت مصرف و بهره‌وری حداکثری: اقتصاد مقاوم همچنان که در مقابل موانع بیرونی استحکام لازم را حفظ می‌کند، باید به برطرف کردن ضعف‌های درونی نیز بپردازد. قدرت تولیدی و پیشرفت اقتصادی با چگونگی استفاده از منابع و میزان بهره‌وری ارتباط زیادی دارد. بهینه بودن نوع، میزان و زمان مصرف و همچنین بهره‌برداری حداکثری از منابع به تولید کمک شایانی می‌نماید.

(ب) تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه در دهه سوم انقلاب بهبود بخشید.

دوره سازندگی اقتصادی در دهه دوم شکل گرفت و در دهه سوم هم ادامه داشت. تشویق مردم به فعالیت هرچه بیشتر در عرصه اقتصاد از سیاست‌های دولت در دهه سوم بود.

دهه چهارم انقلاب با عنوان دهه عدالت و پیشرفت و با مجموعه‌ای از خط‌مشی‌های راهبردی آغاز شد.

(ج) اصل ۴۸ (عدالت منطقه‌ای و استانی): در بهره‌برداری از منابع طبیعی و استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان‌ها و توزیع فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها و مناطق مختلف کشور، نباید تبعیض در کار باشد به طوری که هر منطقه فراخور نیازها و استعداد رشد خود، سرمایه و امکانات لازم را در دسترس داشته باشد.

(د) بررسی قسمت «د» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: نادرست است. متخصصان اقتصاد تحریم با مطالعه بیش از ۱۴۰ نمونه تحریم اقتصادی در یک‌صد سال گذشته معتقدند به‌طور متوسط پس از ۴ سال، کفه هزینه - فایده، تحریم به سمت فایده و منافع کشور تحریم شونده چرخیده است.

گزینه «۳»: درست است.

گزینه «۴»: نادرست است. در گذشته تحریم‌های تجاری بیش‌تر از تحریم‌های مالی رایج بود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۲۱، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۴۱، ۱۴۲ و ۱۴۳)

۱۲۹- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

= تورم در سال ۹۷

$$100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۹۷} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۷}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۹۷}}$$

$$\Rightarrow 30 = \frac{100 \times (50,000 - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۷})}{50,000}$$

$$\Rightarrow \frac{30 \times 50,000}{100} = \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۷}$$

= تورم در سال ۹۷ = ۶۵,۰۰۰ تومان

سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۹۸ = سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۷

= تورم در سال ۹۸

$$100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۹۸} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۸}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۹۸}}$$

$$\Rightarrow 40 = \frac{100 \times (65,000 - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۸})}{65,000}$$

$$\Rightarrow \frac{40 \times 65,000}{100} = \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۸}$$

= تورم در سال ۹۸ = ۹۱,۰۰۰ تومان

سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۹۹ = سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۸

= تورم در سال ۹۹

$$100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۹۹} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۹}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۹۹}}$$

$$\Rightarrow 45 = \frac{100 \times (91,000 - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۹})}{91,000}$$

$$\Rightarrow \frac{45 \times 91,000}{100} = \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۹۹}$$

= تورم در سال ۹۹ = ۱۳۱,۹۵۰ تومان

(اقتصاد، پول، صفت ۶۰)

۱۳۰- گزینه «۴»

(فاطمه فویمیان)

= مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری

سپرده دیداری (موجودی حساب‌های جاری) + سپرده‌های غیردیداری

$$1,500 = 450 + \text{سپرده‌های غیردیداری}$$

$$\Rightarrow \text{واحد} = 1,050 = 1,500 - 450 = \text{سپرده‌های غیردیداری}$$

سپرده مدت‌دار + سپرده پس‌انداز = سپرده‌های غیردیداری

$$\text{سپرده‌های پس‌انداز} = \frac{3}{4} = \text{سپرده‌های مدت‌دار}$$

$$\Rightarrow 1,050 = \text{سپرده پس‌انداز} + \frac{3}{4} \times \text{سپرده پس‌انداز}$$

$$\Rightarrow 1,050 = \frac{5}{4} \times \text{سپرده پس‌انداز}$$

$$\Rightarrow \text{واحد} = 420 = \frac{1,050 \times 4}{5} = \text{سپرده پس‌انداز}$$

(ب) واحد $630 = \frac{3}{4} \times 420 =$ سپرده مدت‌دار

واحد $504 = \frac{80}{100} \times 630 =$ ارزش مسکوکات مردم

سپرده دیداری + سپرده غیردیداری + اسکناس + مسکوکات + قرض الحسنه = نقدینگی
واحد $6,004 = 1,800 + 504 + 2,200 + 1,500 =$

سپرده غیردیداری + ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض الحسنه = شبه پول
واحد $2,850 = 1,800 + 1,050 =$

(اقتصاد، ترکیبی، صفت‌های ۶۰ و ۶۵)

۱۳۱- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

الف) در کشور A داریم:

مجموع کل سهم دهک‌ها به جز سهم دهک هشتم = ۱۰۰ - سهم دهک هشتم

$$\Rightarrow \text{سهم دهک هشتم} =$$

$$100 - (2 + 3 + 4 + 6 + 8 + 10 + 12 + 18 + 22)$$

$$\Rightarrow \text{درصد} = 15 = 100 - 85 = \text{سهم دهک هشتم}$$

در کشور B داریم:

مجموع کل سهم دهک‌ها به جز سهم دهک نهم = ۱۰۰ - سهم دهک نهم

$$\Rightarrow \text{سهم دهک نهم} =$$

$$100 - (1/5 + 3 + 4 + 5/5 + 8 + 11 + 13 + 16/5 + 19/5)$$

$$\Rightarrow \text{درصد} = 18 = 100 - 82 = \text{سهم دهک نهم}$$

(ب)

$$11 = \frac{22}{2} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص توزیع درآمد در کشور A}$$

$$13 = \frac{19/5}{1/5} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص توزیع درآمد در کشور B}$$

وضعیت توزیع درآمد در کشوری عادلانه‌تر است که شاخص دهک‌هایش، کوچک‌تر باشد. پس توزیع درآمد در کشور A نسبت به کشور B عادلانه‌تر است.

(ج) میلیارد دلار $1/44 = \frac{4}{100} \times 36 =$ سهم دهک سوم از درآمد ملی

$$= 1,440 \text{ میلیون دلار}$$

(د) در توزیع درآمد به روش شاخص دهک‌ها مردم کشور به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌شوند در نتیجه اگر جمعیت کل کشور ۷ میلیون نفر باشد، خواهیم داشت:

$$\text{هزار نفر} = 700 = \text{میلیون نفر} \times \frac{0.7}{1} = \text{جمعیت دهک هشتم}$$

ه) در کشور A داریم:

۴۰ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پر درآمد جامعه تعلق دارد.

۱۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۴۰ درصد پایین جامعه تعلق دارد.

۲۳ درصد از درآمد ملی به ۵۰ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد.

۵۵ درصد از درآمد ملی به ۳۰ درصد بالای جامعه تعلق دارد.

اطلاعات ذکر شده در مورد وضعیت توزیع درآمد کشور A در همه گزینه‌ها به جز گزینه «۱» صحیح است.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفت‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۳۲- گزینه «۳»

(نسرین معفری)

الف) درست است.

ب) نادرست است. تفاوت و شکاف عمیق بین کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته به هیچ وجه به سطح درآمد سرانه محدود نمی شود و تقریباً در تمامی شاخص های توسعه (البته با درجات متفاوت) وجود دارد.

پ) نادرست است. در مورد بیش تر جوامع می توان از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه استفاده کرد به جز دو گروه از کشورها؛ ۱- گروهی از کشورهای در حال توسعه که با داشتن یک ماده گران بهای معدنی و صادرات مقادیر زیادی از آن، امکان دستیابی به درآمد سرانه بالا را دارند و ۲- گروهی از کشورهای در حال توسعه که با پیش بینی و اجرای برنامه های بلندمدت توانسته اند در وضعیت شاخص های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند.

ت) نادرست است. در سال ۲۰۱۵ تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس بیش از ۸۰۶۷۵ دلار و در سودان حدود ۲۲۱ دلار بوده است.

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه های ۷۹، ۸۱ و ۸۲)

۱۳۳- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

الف) میلیون تومان $1/4 = 7 \times \frac{20}{100}$ = مالیات ماهانه پرداختی فرد

میلیون تومان $16/8 = 12 \times 1/4$ = مالیات سالانه پرداختی فرد

ب) میلیون تومان $3 = 12 \times \frac{25}{100}$ = مالیات ماهانه پرداختی فرد

مالیات ماهانه پرداختی فرد - درآمد ماهانه فرد = مانده خالص ماهانه فرد

میلیون تومان $9 = 12 - 3$ = مانده خالص ماهانه فرد

میلیون تومان $108 = 9 \times 12$ = مانده خالص سالانه فرد $\Rightarrow$

(اقتصاد، بوزیه و امور مالی دولت، صفحه های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۳۴- گزینه «۳»

(نسرین معفری)

الف) نرخ باسواد بزرگسالان و امید به زندگی شاخص های کیفی هستند و بزرگ بودن این دو شاخص، نشان دهنده بهبود شاخص توسعه است.

ب) برای محاسبه دلار رفاهی:

یک سبد کالایی یکسان سالانه در کشور ایران قیمت گذاری می شود.

هم زمان همان سبد کالایی در کشور آمریکا تعیین قیمت می شود.

تقسیم این دو قیمت بر هم، قدرت خرید دلار را در ایران نشان می دهد. در نتیجه خواهیم داشت:

$$\frac{30,000}{2} = 15,000 \Rightarrow 15,000 = 1 \text{ تومان}$$

پ) اگر دو کشور فرضی، درآمد سرانه برابر داشته باشند، رفاه اجتماعی در کشوری که شاخص دهک های کوچک تر دارد، بالاتر است.

ت) خانوارهایی با درآمد ماهیانه ۱۰ میلیون تومان فقط قادر به رفع نیازهای اولیه خود می باشند و خانوارهایی با درآمد کمتر از ۱۰ میلیون تومان زیر خط فقر و دارای فقر مطلق هستند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۷۹، ۸۰، ۸۵، ۸۶ و ۸۷)

۱۳۵- گزینه «۱»

(نسرین معفری)

الف) در ایران با تکالیفی که دولت برای بانک ها وضع می کند، گاه بانک های تجاری، نقش بانک توسعه ای را نیز ایفا می کنند. اغلب بانک ها در ایران هم زمان، بانک سرمایه گذاری هم هستند. بانک های مشترک مانند بانک ایران و اروپا نیز یک بانک سرمایه گذاری به شمار می روند.

ب) آثار بورس بر اقتصاد جامعه:

۱) بالابردن حجم سرمایه گذاری، از طریق جذب و به کار انداختن سرمایه های راکد

۲) تنظیم معاملات بازار سرمایه، از طریق برقراری ارتباط بین عرضه کنندگان و تقاضا کنندگان سرمایه

۳) جلوگیری از نوسان شدید قیمت ها، از طریق بررسی و شفاف سازی اطلاعات مالی شرکت ها و قیمت گذاری سهام و اوراق بهادار

۴) مؤثر بودن در کاهش نرخ تورم، از طریق تشویق مردم به پس انداز و به کارگیری پس اندازها در فعالیت های مفید اقتصادی

۵) فراهم سازی سرمایه های لازم جهت اجرای پروژه های بزرگ دولتی و خصوصی

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۶۵، ۷۴ و ۷۵)

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

۱۳۶- گزینه «۲»

(فرهار علی نژاد)

از نویسندگان و شاعرانی که آثارشان ویژگی مذکور در صورت سؤال را دارند، می توان به هوشنگ ابتهاج و حسین منزوی (از شاعران) و علی محمد افغانی و محمود دولت آبادی (از نویسندگان) اشاره کرد.

حمید سبزواری و قیصر امین پور از شاعران ادبیات انقلاب بودند که کار خود را قبل از انقلاب آغاز کردند و بعد از انقلاب در قالب جریانی کمال یافته و پیش کسوت شناخته شدند.

صادق هدایت از نویسندگان نسل اول داستان معاصر و غلام حسین سعادی به نسل بعدی نویسندگان تعلق دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه های ۷۰، ۷۳ و ۷۶)

۱۳۷- گزینه «۱»

(عارف سادات طباطبایی نژاد)

الف) توضیح ارائه شده مربوط به عارف قزوینی است.

ج) روزنامه قرن بیستم را میرزاده عشقی به چاپ می رساند.

ه) بعد از تهران، بازار سیاسی و مطبوعاتی در تبریز داغ بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک شناسی، صفحه های ۱۴، ۱۵ و ۱۷ تا ۱۹)

۱۳۸- گزینه «۲»

(اعظم نوری نیا)

الف) ضرب المثل ها و الفاظ محاوره، سخن کلیم کاشانی را برجسته ساخته است.

ب) صائب را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته اند.

ج) شعر وحشی بافقی از لحاظ سبکی حد فاصل سبک عراقی و هندی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک شناسی، صفحه های ۶۰ و ۶۱)

۱۳۹- گزینه «۲»

(اعظم نوری نیا)

عین‌الهیات (علی بن حسین واعظ کاشفی)
شمس و طغرا (محمدباقر میرزا خسروی)
تلخ و شیرین (محمدعلی جمالزاده)

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴۰- گزینه «۳»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

ویژگی زبانی ذکر شده در گزینه «۳» مربوط به شعر دوره انقلاب است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

۱۴۱- گزینه «۴»

(فرهار علی نژاد)

صفویان به شعر مدحی، درباری و عاشقانه بهایی نمی‌دادند و از سوی دیگر رویکرد آن‌ها با آموزه‌های سنتی عرفانی هم در تضاد بود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۰، ۸۱ و ۸۵)

۱۴۲- گزینه «۱»

(فرهار علی نژاد)

تثبیت جایگاه تخلص در انتهای غزل در سبک عراقی، از ویژگی‌های ادبی شعر است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۴۳- گزینه «۱»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

در بیت نخست، عشق زمینی دیده می‌شود که از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

ویژگی‌های سبک عراقی در سایر ابیات:

گزینه «۲»: شکایت از روزگار

گزینه «۳»: گرایش به دین

گزینه «۴»: معشوق غیرقابل دسترس، هجران

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۳ و ۸۵)

۱۴۴- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

قافیه این بیت «بن» و مطابق قاعده (۲) قافیه است. «ن» جزو حروف اصلی قافیه این بیت است، نه حرف الحاقی.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۹۱)

۱۴۵- گزینه «۱»

(همید مهرئی)

قافیه مطابق قاعده (۲) و حروف اصلی قافیه «ر» می‌باشد. حرف «ی» الحاقی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: حروف اصلی قافیه: «ت»، «ه» حرف الحاقی است.

گزینه «۳»: حروف اصلی قافیه: «ر» و «د»، «ه» و «ام» حروف الحاقی هستند.

گزینه «۴»: حروف قافیه: «ت»

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۴۶- گزینه «۱»

(همید مهرئی)

وزن این بیت «مفاعیلن فعاتلتن مفاعیلن فععلن» بوده که از اوزان ناهمساز است. سایر ابیات در اوزان همسان سروده شده‌اند.

وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «مفاعیلن فعاتلتن فعاتلتن فععلن»: همسان تک پایه‌ای

گزینه «۳»: «مفاعیلن فعاتلتن فعاتلتن فععلن»: همسان دولختی

گزینه «۴»: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن»: همسان تک پایه‌ای

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۴۷- گزینه «۲»

(همید مهرئی)

وزن صحیح این مصراع «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۴۸- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

وزن بیت «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» (مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل) بوده و دارای ۱۳ هجای بلند است (هجای کشیده را به حساب نمی‌آوریم)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت «مفعول مفاعیل مفاعیلن» (مستفعلن فاعلات مفعولن) و دارای ۱۲ هجای بلند است.

گزینه «۲»: وزن بیت «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است.

گزینه «۴»: وزن بیت «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۴۹- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

مفتعلن (عاشقِ صبا)، فاعلات (دق ز خان)، مفتعلن (مارا/ پد گری) فَع (د)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۴)

۱۵۰- گزینه «۳»

(همید مهرئی)

وزن بیت «الف»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

وزن بیت «ب»: مفعول مفاعیلن / مفعول مفاعیلن (مستفعلن مفعولن / مستفعلن مفعولن)

وزن بیت «ج»: مفاعیلن فعاتلتن / مفاعیلن فعاتلتن

وزن بیت «د»: فعاتلتن فعاتلتن فعاتلتن فعاتلتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۱۵۱- گزینه «۴»

(همید مهرئی)

وزن این بیت و مصراع صورت سؤال، هر دو «مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن» (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفعول مفاعیلن / مفعول مفاعیلن (مستفعلن مفعولن / مستفعلن مفعولن)

گزینه «۲»: مفعول مفاعیل مفاعیل فعل (مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع)

گزینه «۳»: مفعول مفاعیلن فاعلن (مستفعلن فاعلات فع لن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

۱۵۲- گزینه «۲»

(ممبر مهرئی)

در هجای نهم مصراع دوم یعنی در واژه «گردی»، اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند رخ داده است. بیت فاقد اختیار حذف همزه است، زیرا حذف یا عدم حذف همزه در «گردی آشنا» تأثیری در وزن شعر نخواهد داشت.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۴»: فاقد حذف همزه و تغییر کمیت مصوت‌ها
گزینه «۳»: حذف همزه در «درآویختن» / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هشتم مصراع دوم

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۴)

۱۵۳- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا اهرمی)

بلند بودن هجای پایان مصراع (ذار)، آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در هر دو مصراع، ابدال در رکن پایانی هر دو مصراع

انتخابات وزنی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بلند بودن هجای پایان مصراع (قیر)، ابدال در رکن پایانی مصراع دوم

گزینه «۳»: آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در هر دو مصراع، ابدال در رکن پایانی هر دو مصراع

گزینه «۴»: آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در هر دو مصراع، ابدال در رکن پایانی مصراع دوم

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۳ تا ۸۶)

۱۵۴- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا اهرمی)

در این بیت استعاره مصرحه دیده نمی‌شود.

استعاره مصرحه در سایر ابیات:

گزینه «۱»: گل استعاره از معشوق و خار استعاره از سختی‌های راه عشق است.

گزینه «۳»: کشتی استعاره از وجود عاشق

گزینه «۴»: نگار استعاره از معشوق

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۳)

۱۵۵- گزینه «۳»

(ممبر مهرئی)

در بیت نخست واژه «فصل» ایهام تناسب دارد: ۱- بخشی از سال (سه ماه از سال) ۲- قسمتی از کتاب که در این معنا با «باب» تناسب دارد. هم‌چنین «باب» نیز ایهام تناسب دارد: ۱- دروازه (ابواب بهشتی) ۲- بخشی از کتاب که در این معنا با «فصل» تناسب دارد.

در بیت دوم نیز واژه «سواد» ایهام تناسب دارد: ۱- سیاهی و تاریکی ۲- دانش که در این معنا با «خط شکسته»، «جوهر» و «می‌خوانم» تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۵۶- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا اهرمی)

گرگ مانند سگ گله، پاسداری کند (تشبیه گسترده)

تشبیه در سایر ابیات:

گزینه «۱»: گل پیرهن (تشبیه فشرده)، مانند پیر کنعان حزین باشد (تشبیه گسترده)

گزینه «۲»: کوه دانش (تشبیه فشرده)، چون دزدان تالانی گوش بر آواز نشسته‌اند (تشبیه گسترده)

گزینه «۳»: مانند کان (معدن) در سینه رخنه دارم (تشبیه گسترده)، تیغ بدخویی (تشبیه فشرده)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۵۷- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا اهرمی)

کلمه «بو» در دو معنای احتمالی «آرزو» و «رایحه» فقط ایهام دارد و نه ایهام تناسب.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «فلک» در معنای مجازی دنیا به کار برده شده و معنای ثانویه آن (روشی خشونت‌بار برای تأدیب) با واژه ادب تناسب دارد.

گزینه «۳»: «چرخ»، مجازاً در معنای روزگار آمده است و معنای ثانویه آن (وسیله‌ای مدور) با آسیا (ابزاری دایره شکل برای آرد کردن غلات) تناسب دارد.

گزینه «۴»: «سعی» در معنای تلاش استفاده شده است و معنای ثانویه آن (منسک و عبادتی از عبادات حج) با کعبه تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۵۸- گزینه «۲»

(ممبر مهرئی)

بیت «ج»: تلمیح: آب حیات

بیت «د»: لف و نشر: لف ۱: نیندم، لف ۲: نگشایم، نشر ۱: دستی که تو بگشودی، نشر ۲: پایی که تو بستی

بیت «الف»: حسن تعلیل: شاعر علت سجده ملایک بر انسان را لزوم سجده آن‌ها بر طاق ابروی معشوق می‌داند که دلیلی خیالی و شاعرانه است.

بیت «ب»: جناس: «دست» و «راست»

بیت «ه»: حس آمیزی: حسن لطیف

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، بدیع، ترکیبی)

۱۵۹- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا اهرمی)

در بیت گزینه «۴» مجاز دیده نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صد: مجاز از مقدار زیاد

گزینه «۲»: «مو» آخر: مجاز از مقدار کم

گزینه «۳»: چشم: مجاز از نگاه و نظر

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

زبان عربی (اختصاصی)

۱۶۶- گزینه «۲» (الله مسیح فواهد)
«إِذَا»: اگر، هرگاه / «أردتم»: بخواهید / «أَنْ تَفْعَلُوا»: انجام دهید / «عملاً»: کاری / «يُجمع فيه»: (فعل مضارع مجهول) در آن جمع شود (رد سایر گزینه‌ها) / «خير الدنيا والآخرة»: خیر دنیا و آخرت / «فلا تكذبوا»: پس دروغ نگویید (رد گزینه ۴) / «الكذب»: دروغ (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مفتاح الشَّرِّ»: کلید بدی (رد گزینه ۴)
(عربی (I) و (۲)، ترجمه)

۱۶۷- گزینه «۴» (هسین رضایی)
«قد يندم»: شاید پشیمان شود، گاهی پشیمان می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الإنسان»: انسان / «من قوله أو فعله»: از گفتار یا خویش / «خاسراً»: (حال) زیان دیده (رد سایر گزینه‌ها) / «يتمنى»: آرزو کند / «ليتني»: کاش من / «تأملت»: دقت می‌کردم، دقت کرده بودم (رد گزینه ۱) / «قبلها»: پیش از آن (رد گزینه ۱) / «أكثر»: بیشتر
(عربی (۳)، ترجمه)

۱۶۸- گزینه «۱» (سید ممدعلی مرتضوی)
«بدأ أبی يتكلم»: پدرم شروع به صحبت کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «عن البحار والحيوانات البحرية»: در مورد دریاها و حیوانات دریایی (رد گزینه ۴) / «لِيعْرِفْنَا عَلَى التَّالْفِينِ»: تا به ما دلفین را معرفی کند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «حيوانٌ عجيبٌ»: حیوان شگفتی است / «يُنْقِذُ إِنْسَانًا مِنَ الْغَرَقِ»: انسانی را از غرق شدن نجات می‌دهد (رد گزینه ۳) / «و يُوصِلُهُ إِلَى الشَّاطِئِ»: و او را به ساحل می‌رساند (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
(عربی (I)، ترجمه)

۱۶۹- گزینه «۲» (سید ممدعلی مرتضوی)
«الستعادة»: سعادت، خوشبختی / «هي أن يكون لديك»: آن است که داشته باشی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «عين»: چشمی (رد گزینه ۱) / «لا تری إلَّا الجمال»: تنها زیبایی را ببیند (رد گزینه ۴) / «قلب يغفر سيئات الآخرين»: قلبی که بدی‌های دیگران را ببخشد (رد گزینه ۱) / «روح يملأها الأمل»: روحی که امید آن را پر کند (رد سایر گزینه‌ها)
(عربی (۳)، ترجمه)

۱۷۰- گزینه «۴» (سید ممدعلی مرتضوی)
ترجمه درست عبارت: قطعاً آلودگی هوا نظام طبیعت را تهدید می‌کند و باعث مشکلات فراوانی می‌شود!
(عربی (۳)، ترجمه)

۱۷۱- گزینه «۲» (هسین رضایی)
در گزینه «۲»، «رياح» نکره است و باید به صورت «بادهایی» ترجمه شود؛ هم چنین «تحركت» از باب تَفَعَّلُ باید به صورت «حرکت می‌کند» ترجمه گردد.
(عربی (I) و (۳)، ترجمه)

۱۶۰- گزینه «۴» (سیدعلیرضا احمدی)
بیت فاقد حس آمیزی است. «چشم روزگار گریست» اغراق دارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حسن تعلیل: آوردن دلیل شاعرانه برای دوباره از جا بلند شدن اموات در رستاخیز - ایهام تناسب: دم به معنای کنار و گوشه استفاده شده است و معنای ثانویه آن (خون) با شمشیر و افتاده تناسب دارد.
گزینه «۲»: تشبیه: ابرو به مه نو تشبیه شده است (تشبیه پنهان) / استعاره: لب این بام
گزینه «۳»: ایهام: ارزان در دو معنای احتمالی با ارزش (ارزنده) و کم‌بها استفاده شده است. / مراعات نظیر: قیمت، نرخ، ارزان
(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۶۱- گزینه «۴» (ممد مرثی)
تضاد: «پشت» و «روی» / جناس تام: «در» اول: حرف اضافه، «در» دوم: باب (درب) / ایهام تناسب: حلقه: ۱- خمیده ۲- وسیله‌ای برای کوبیدن درب که در این معنا با «در» (در دوم) تناسب دارد. «روی» نیز ایهام تناسب دارد / استعاره: «بار» استعاره از غم‌ها و سختی‌ها است.
(علوم و فنون ادبی (I)، (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۶۲- گزینه «۴» (ممن اصغری)
مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۳»: عاشق از عشق طولانی و بزرگ خود می‌گوید و اینکه هیچ‌وقت به وصال معشوق نرسیده است (ناکامی عاشق در وصال به معشوق).
مفهوم بیت گزینه «۴»: شاعر از این شکایت می‌کند که هیچ بهره‌ای به کسی نرسانده است و از این لحاظ مانند سرو بی‌ثمر در بوستان مانده است.
(علوم و فنون ادبی (I)، مفهوم، صفة ۸۶)

۱۶۳- گزینه «۳» (ممن اصغری)
مفهوم مشترک ابیات «الف، ج»: راز عاشق فاش نخواهد شد.
مفهوم سایر ابیات:
ب) راز عشق را اشک عاشق فاش کرد.
د) راز مرگ بر کسی آشکار نیست.
(علوم و فنون ادبی (I)، مفهوم، صفة ۹۴)

۱۶۴- گزینه «۴» (ممن اصغری)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط با صورت سؤال: آفرینش وجود انسان در ازل با عشق و محبت الهی
مفهوم بیت گزینه «۴»: عاشق واقعی کسی است که حتی پس از مرگ، عشق معشوق را در سر دارد.
(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفة ۳۴)

۱۶۵- گزینه «۳» (ممن اصغری)
الف) اگر سر مرد برود، پیمان را نمی‌شکنند: وفاداری عاشق
ب) همه محتاج به گفتار تو و ...: نیازمندی عاشق
ج) به حکم این‌که دریا خطرناک است ...: دشواری راه عشق
د) پیش از آن‌که جان‌ها را به قید آب و گل ...: ازلی بودن عشق
ه) رخسار یار بی‌نیاز از می‌بود: استغنائی معشوق
(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۱۷۲- گزینه «۱»

(مسین رضایی)

«قطعاً»: إن (رد گزینه ۳) / «با سکوت گوش فرا دادن»: الإنصات (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «به معلم»: للمعلم / «به دانش‌آموزان کمک می‌کند»: یُساعد المُتعلِّمین (رد گزینه ۲) / «در یادگیری»: علی التعلُّم (رد سایر گزینه‌ها)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۷۳- گزینه «۲»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

«یعلم» چون قبلیش فعل ماضی آمده، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود: می‌دانست. هم‌چنین با توجه به اسلوب حصر و آمدن لفظ «فقط»، فعل «لا تُثمر» به صورت مثبت ترجمه می‌شود: میوه می‌دهد؛ (رد گزینه‌های ۱ و ۳) هم‌چنین «إثمار» مصدر از فعل «أثمر / یثمر» و به معنی «میوه‌دادن» است. (رد گزینه‌های ۳ و ۴) دقت کنید آن را با «أثمار» (میوه‌ها) اشتباه نگیرید.

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۷۴- گزینه «۲»

(نوبر امسآگی)

مصراع صورت سؤال می‌گوید: اگر به پرنده‌ها گلایه کنیم، در لانه‌ها شیون می‌کنند! بیت‌های سایر گزینه‌ها همسو با این مصراع، به سختی‌های فراوان و بسیاری درد اشاره دارند، اما بیت گزینه «۲» مفهومی کاملاً متفاوت دارد.

(عربی (۲)، مفهوم)

۱۷۵- گزینه «۳»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لازم» نادرست است. «مواعظ» مفعول آن است.

گزینه «۲»: «اسم مکان» نادرست است.

گزینه «۴»: «اسم مبالغه» نادرست است. «الشباب» جمع مکسر «الشباب» و اسم فاعل است.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و ملل اعرابی)

۱۷۶- گزینه «۴»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «علی وزن: فعلی؛ للمؤنث» نادرست است. «أقوی» اسم تفضیل مذکر بر وزن «أفعل» است.

گزینه «۲»: «مبني» نادرست است. «الله» معرب است.

گزینه «۳»: «مجرد ثلاثی» نادرست است. «أراد» فعل مزید ثلاثی از باب افعال است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و ملل اعرابی)

۱۷۷- گزینه «۴»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «من مصدر: إحدار» نادرست است. «تحدّر» از باب تفعیل و مصدر «تحدیر» است.

گزینه «۲»: «خبیره: تحدّر» نادرست است. «هناک» خبر آن است.

گزینه «۳»: «اسم تفضیل» نادرست است. (اسم رنگ، اسم تفضیل محسوب نمی‌شود).

(عربی (۱)، تحلیل صرفی و ملل اعرابی)

۱۷۸- گزینه «۴»

(ولی بریی - ابهر)

در این گزینه «مؤسّسة» اسم مفعول است و با حرکت فتحه عین‌الفعل صحیح است؛ هم‌چنین «مُعَوِّقین» (معلول، جانبار) نیز اسم مفعول است و با حرکت فتحه عین‌الفعل صحیح است.

(عربی (۲)، ضبط حرکات)

۱۷۹- گزینه «۳»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

ترجمه عبارت: «امروز مراسم در ساعت ۵ و ۲۰ دقیقه آغاز شد. یک ساعت و ۲۰ دقیقه به طول انجامید. پس همه حاضران سالن مراسم را پس از اتمامش در ..... ترک کردند!»

با توجه به ترجمه، ساعت پایان مراسم ۶ و ۴۰ دقیقه بوده است و حاضران باید بعد از این زمان سالن را ترک کنند؛ بنابراین گزینه «۳» که گفته است ساعت ۶ و نیم، نادرست است.

دقت کنید در گزینه «۲» ساعت یک ربع به هفت آمده است که چون پس از اتمام ساعت مراسم است، صحیح می‌باشد.

(عربی (۱)، مفهوم)

۱۸۰- گزینه «۴»

(ولی بریی - ابهر)

در گزینه «۱»، «زمیلا» مثنی است که هنگام مضاف شدن، نون آن حذف شده است، بنابراین «إبراهیم و زمیلا» با هم جمع مذکر می‌شوند و باید فعل به صورت «یُشاهدون» به کار رود. در گزینه «۲»، با توجه به «یا بُنیتی» فعل باید به صورت «تُشاهدین» به کار رود. در گزینه «۳»، فعل باید در ابتدای جمله مفرد بیاید اگر فاعل اسم ظاهر بعدش آمده باشد، بنابراین «تُشاهد» صحیح است. در گزینه «۴» خطایی وجود ندارد و فعل، قبل از فاعل خود به صورت مفرد مؤنث آمده است و «السائحات» نیز فاعل آن است.

(عربی (۱)، انواع جملات)

۱۸۱- گزینه «۳»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

ترجمه عبارت: «امید است که باران‌ها برای زنده کردن زمین فروریزند!»

در این عبارت، «عسی» دلالت بر امید به وقوع فعل دارد؛ پس «لا نرجو وقوعه» (به وقوع آن امید نداریم) صحیح نیست.

(عربی (۳)، ترکیبی)

۱۸۲- گزینه «۴»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

در این گزینه «کان» به معنای «بود» است و ماضی ترجمه می‌شود. (ترجمه: زمان میوه‌دادن درخت کوچکمان نزدیک بود!)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این گزینه «من» ادات شرط است و هر دو فعل «عاش» که فعل شرط و جواب شرط هستند، می‌توانند به صورت مضارع ترجمه شوند.

گزینه «۲»: در این گزینه چون «کان» در مورد موضوعی همیشگی و کلی صحبت می‌کند که فقط مربوط به گذشته نمی‌شود، به صورت مضارع (است) ترجمه می‌شود.

گزینه «۳»: «إذا» در این جمله به صورت شرطی ترجمه می‌شود و «أصبحت» که فعل شرط است، می‌تواند به صورت مضارع ترجمه گردد.

(عربی (۲)، قواعد فعل)

۱۸۳- گزینه «۲»

(مرتضی کاظم شیروری)
صورت سؤال، لا نفی جنس می‌خواهد؛ لا نفی جنس بر سر یک اسم نکره (بدون ال) و بدون تنوین با علامت فتحه وارد می‌شود. (مثل گزینه «۲»)
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لا» بر سر اسم وارد نشده است.

گزینه «۳»: «سرور/ حزن» علامت ضمّه دارند، نه فتحه.

گزینه «۴»: «لا» بر سر فعل وارد شده است، نه اسم.

(عربی (۳)، انواع جملات)

۱۸۴- گزینه «۴»

(ولی برقی- ابهر)
صورت سؤال فعلی را خواسته که شک از آن برداشته شده است؛ در گزینه «۴»، «ابتعاداً» مفعول مطلق تأکیدی است که معنای تأکید و قطعیت می‌دهد و شک و تردید را در مورد وقوع فعل از بین می‌برد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «شاکراً» حال است.

گزینه «۲»: «ابتعاداً» مفعول مطلق نوعی (بیانی) است.

گزینه «۳»: «نصیحةً» مفعول مطلق نوعی (بیانی) است.

(عربی (۳)، مفعول مطلق)

۱۸۵- گزینه «۳»

(سید ممدعلی مرتضوی)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «أيتها الإخوة» صحیح است. («الإخوة» مذکر است)
گزینه «۲»: «أيتها المؤمنة» صحیح است. («المؤمنة» مؤنث است)
گزینه «۴»: «أيتها الزميلة» صحیح است. (قبل از اسم «ال» دار، باید از «أيتها» / «أيتها» استفاده کنیم.)

(عربی (۳)، اسلوب نداء)

تاریخ

۱۸۶- گزینه «۲»

(علی ممد کریمی)
تحلیل و تفسیر رویدادهای تاریخی کار ساده‌ای نیست و مورخان برای انجام این کار، نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند. در واقع کار مورخان شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۷)

۱۸۷- گزینه «۴»

(علی ممد کریمی)
مصر اغلب از طریق شبه‌جزیره سینا در شمال شرقی این کشور، در معرض هجوم بیرونی قرار داشت و عاقبت هم فاتحان، از همین مسیر به آن سرزمین دست یافتند.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۸)

۱۸۸- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)
مهرداد یکم با تسلط بر مناطق وسیعی در سرتاسر ایران، قدرت و قلمرو حکومت اشکانی را به طور چشمگیری افزایش داد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۲)

۱۸۹- گزینه «۳»

(علی ممد کریمی)
در زمان پادشاهی قباد یکم، جنبش بزرگی علیه نابرابری‌ها و تبعیض‌های اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک پدید آمد. این جنبش پایه‌های نظام طبقاتی ساسانی را به شدت لرزاند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۱۳)

۱۹۰- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)
ساخت بناهای طاق‌دار، گنبدی و دارای ایوان، از ویژگی‌های معماری دوران اشکانیان به‌شمار می‌رود. هنر گچ‌بری در زمان اشکانیان رواج یافت و در بناهای کوه خواجه، به نهایت ظرافت رسید. آرایه دیگری که در معماری اشکانی رواج داشته، نقاشی دیواری است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۴۸)

۱۹۱- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)
در گذشته، مورخان مانند مسعودی، برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفتند و مکان رویدادها را از نزدیک بررسی می‌کردند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۴)

۱۹۲- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)
خلیفه دوم، درآمدی را که از فتح سرزمین‌های ثروتمند به خزانه مسلمانان سرازیر می‌شد، به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد. نحوه توزیع عطایا توسط خلیفه دوم، اگر چه بر پایه مساوات اسلامی نبود، اما ساده‌زیستی و سخت‌گیری او نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۷)

۱۹۳- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)
فرمانروایان غزنوی به‌خوبی دریافته بودند که برای اداره قلمرو رو به توسعه خود به تشکیلات دیوانی و دیوان‌سالاران ایرانی نیاز دارند. از همین رو بسیاری از دیوان‌سالاران حکومت سامانی و حتی برخی از دیوان‌سالاران حکومت آل‌بویه را به خدمت گرفتند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۵)

۱۹۴- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)
از آثار تاریخی مهم روزگار دوران تیموری، می‌توان به جامع‌التواریخ، اثر خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۲)

۱۹۵- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)
جنگ‌های صلیبی تأثیر فراوانی بر رشد شهرها و تجارت به ویژه در مناطق ساحلی اروپا گذاشت.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر مدرن، صفحه ۱۷۴)

۱۹۶- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

هدف میرزا حسن رشدیه از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پیر و معاصر، صفحه ۵۴)

۱۹۷- گزینه ۲»

(هوار میربلوکی)

رهبری معترضان در ماجرای نوز بلژیکی را آیت‌الله سیدعبدالله بهبهانی بر عهده داشت و در واقع این اولین جرعه نهضت مشروطه بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پیر و معاصر، صفحه ۶۶)

۱۹۸- گزینه ۲»

(هوار میربلوکی)

سرزمین فلسطین مهد ادیان الهی و محل زندگی بسیاری از پیامبران بوده و اماکن مقدس بسیاری در آن واقع شده است. از این جهت کانون توجه بسیاری از مردم جهان از جمله مسلمانان، مسیحیان و یهودیان است.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون پیر و معاصر، صفحه ۱۱۳)

۱۹۹- گزینه ۲»

(هوار میربلوکی)

در حمله مأموران رژیم پهلوی به مدرسه فیضیه قم و مدرسه طالبیه تبریز، تعدادی از طلاب شهید و مجروح شدند. به دنبال این جنایت، امام خمینی (ره) طی اعلامیه مهمی، شاه را به طور مستقیم سرزنش کردند و تقییه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۲۹)

۲۰۰- گزینه ۳»

(میلاد باغ‌شیفی)

دریادلان نیروی دریایی ارتش در نخستین ماه‌های جنگ، با پشتیبانی نیروی هوایی در عملیاتی موسوم به «مروارید» با رشادت تمام، اسکله‌های عراق را منهدم و نیروی دریایی صدام را نابود کردند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۵۳)

جغرافیا

۲۰۱- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

جغرافیای انسانی با برخورداری از شاخه‌ها و گرایش‌های مختلف بیش از جغرافیای طبیعی و فنون جغرافیایی در مطالعات جغرافیایی غلبه کرده است و جغرافیای اقتصادی به‌عنوان یکی از شاخه‌های آن به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست؟، صفحه ۳)

۲۰۲- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

گل‌فشان‌ها و کوه‌های مریخی پدیده‌هایی هستند که در کوه‌های شرق و جنوب شرقی کشور دیده می‌شوند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۹)

۲۰۳- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

آب برخی از دریاچه‌های کشور شور است و برخی دیگر آب شیرین دارند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۲۰۴- گزینه ۱»

(فاطمه سقایی)

اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۸)

۲۰۵- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

امروزه زیربنای توسعه اقتصادی براساس سیستم حمل‌ونقل و ارتباطات مناسب آن شکل می‌گیرد. اگر راه‌ها و وسایل حمل‌ونقل کافی در اختیار نباشد، امکان اتصال بین نواحی مختلف و تبادل کالا وجود نخواهد داشت.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۴)

۲۰۶- گزینه ۴»

(فاطمه سقایی)

از دریافت نامساوی انرژی خورشید بر سطح زمین، مناطق گرم، معتدل و سرد پدید می‌آید.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۳)

۲۰۷- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

اشکال تراکمی فرسایش، حاصل انباشته شدن ذرات توسط باد در یک مکان هستند و از این میان در تلماسه‌ها با وزش باد، ماسه‌های دامنه رو به باد به طرف بالا رانده می‌شوند و پس از رسیدن به قلعه، در دامنه پشتی فرود می‌آیند و همان‌جا انباشته می‌شوند.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۲۰۸- گزینه ۱»

(فاطمه سقایی)

یکی از موضوعات مورد توجه جغرافی‌دان‌ها، اهمیت تنوع جغرافیایی زبان‌هاست. امروزه در اثر رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات، برخی از زبان‌ها در جهان غلبه بیشتری پیدا کرده‌اند. همچنین پیش‌بینی می‌شود که در آینده برخی از زبان‌های بومی و محلی در نواحی مختلف از بین بروند.

(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۷۱)

۲۰۹- گزینه ۴»

(فاطمه سقایی)

اقلام وارداتی و صادراتی کشورها با یکدیگر تفاوت دارد.

(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۱۰- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

در سال ۱۹۴۵ میلادی، پس از پایان جنگ جهانی دوم و سال‌ها سیطره ژاپن بر شبه‌جزیره کره، این کشور به دو کشور کره شمالی و جنوبی تقسیم شد. در زمان تقسیم کره به دو کشور، آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی سابق توافق کردند، مرز دو کشور روی مدار ۳۸ درجه تعیین شود.

(جغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۳۳)

علوم اجتماعی

۲۱۱- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

در رتبه‌بندی سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها، با حرکت به سوی بالای هرم، جمعیت سکونتگاه‌ها بیشتر می‌شود و خدماتی هم که ارائه می‌دهند، بیشتر و متنوع‌تر است.

(مغرافیا (۳)، مغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۷)

۲۱۲- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

یکی از جنبه‌های مورد توجه حمل‌ونقل، اهمیت سیاسی و دفاعی آن است. داشتن وسایل و شبکه‌های پیشرفته حمل‌ونقل از عوامل قدرت ملی یک کشور محسوب می‌شود. دسترسی به کانال‌ها، بندرها، تنگه‌ها، آبراهه‌ها و نظایر آن از عوامل قدرت سیاسی کشورهاست و حکومت‌ها می‌توانند از آن‌ها در مواقع خاص به‌عنوان ابزار سیاسی استفاده کنند.

(مغرافیا (۳)، مغرافیای عمل و نقل، صفحه ۴۴)

۲۱۳- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

هنگام عبور از خط روزگردان از غرب به شرق باید یک روز به تقویم اضافه شود و برعکس، هنگام عبور از شرق به غرب باید یک روز از تقویم کم شود. این خط در برخی از نقاط انحراف پیدا کرده است تا از مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف بکاهد.

(مغرافیا (۳)، مغرافیای عمل و نقل، صفحه ۷۵)

۲۱۴- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا موجب چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده و در نهایت، علت اصلی لرزه‌خیزی آن منطقه است.

(مغرافیا (۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۸۸)

۲۱۵- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

در ایران دریاچه‌های سدی متعددی در دره‌های کوهستانی وجود دارد. این دریاچه‌ها در اثر انباشت مواد لغزش‌یافته در مسیر رودخانه‌ها ایجاد شده‌اند. دریاچه وکشت در منطقه مرزن‌آباد یکی از دریاچه‌های سدی ایجاد شده توسط یک زمین‌لغزه است.

(مغرافیا (۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۹۷)

۲۱۶- گزینه «۱»

(علیرضا هیدری)

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت و تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. نکته: کنش اجتماعی، خردترین پدیده اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۱۲)

۲۱۷- گزینه «۳»

(مبیناسادات تاهبک)

تشریح عبارت نادرست:

- وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴ تا ۶ و ۸)

۲۱۸- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

داوری درباره ارزش‌ها به تمایلات افراد سپرده می‌شود ← زوال عقلانیت ذاتی و یا زوال معنا تفاوت میان جهان‌های اجتماعی همانند تفاوتی است که یک نوع موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود دارد ← دیدگاه تک‌خطی و جهان‌های اجتماعی در طول هم

محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی ← فرهنگ اساطیری

دگرگونی زبان و لهجه و اقتصاد ← تغییرات درون یک جهان اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۶، ۳۷، ۴۷ و ۴۹)

۲۱۹- گزینه «۲»

(علیرضا هیدری)

هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد؛ بازتولیدش با مشکل مواجه می‌شود و دوام و بقای آن تهدید می‌شود.

اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است و مورد تشویق و تأیید جامعه نیز قرار می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۶۸)

۲۲۰- گزینه «۳»

(آزیتا بیدری)

خرید نفت به ارزان‌ترین قیمت پیامد مفقود بودن بُعد ذهنی نفت ارتباط پدیده‌های بیرون جهان اجتماعی با زندگی اجتماعی انسان علت قرار گرفتن در گستره جهان اجتماعی

تحول جهان اجتماعی پیامد حذف لایه‌های عمیق و بنیادین

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۳، ۲۸ و ۲۹)

۲۲۱- گزینه «۲»

(الهام رضایی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو عبارت درست هستند.

گزینه «۲»: عبارت دوم نادرست است؛ زیرا «افول سکولاریسم» و «پسا سکولاریسم»، عناوینی هستند که برای بحران معنویت استفاده می‌شوند.

گزینه «۳»: هر دو عبارت نادرست هستند. عبارت اول معنای از خودبیگانگی تاریخی است و عبارت دوم به پیامد بحران معنویت اشاره دارد.

گزینه «۴»: عبارت اول نادرست است؛ زیرا «از خودبیگانگی فرهنگی»، دو معنای متفاوت دارد که همان «از خودبیگانگی حقیقی یا فطری» و «از خودبیگانگی تاریخی» هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۱)

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جوانی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

۲۲۲- گزینه «۳»

(مبیناسادات تاپیک)

عبارت الف) استعمار

عبارت ب) استعمار نو

عبارت ج) رنسانس

عبارت د) قرون وسطی

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳، ۲۴، ۳۸ و ۵۲)

۲۲۳- گزینه «۲»

(مبیناسادات تاپیک)

عبارت الف) سکولاریسم پنهان

عبارت ب) حقوق بشر

عبارت ج) جهانی شدن

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۴۰، ۶۶ و ۶۸)

۲۲۴- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

- تبدیل استبداد ایلی و قومی به استبداد استعماری: پیامد سازش با دولت‌های غربی و پیوند با قدرت استعمارگران

- آغاز مرحله جدید در گسترش فرهنگ جهانی اسلام: پیامد الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت الهی توسط امت اسلام

- جهان‌شمول بودن اصول اعتقادی و ارزش‌های دین اسلام: پیامد مطابقت با فطرت و نظام آفرینش

- گروه‌های مهاجم بیگانه در ظاهر ناگزیر به حفظ ظاهر دینی شدند: پیامد قوت و غنای فرهنگ اسلام

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۹، ۳۱ و ۳۲)

۲۲۵- گزینه «۳»

(الهام رضایی)

«الف»: انقلاب اسلامی ایران، الگوی نوینی در برابر امت اسلامی قرار داد و افق جدیدی را به روی جهان اسلام گشود.

«ب»: بعد از مرگ جمال عبدالناصر و در زمان انورسادات، دولت مصر در قرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

«ج»: با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفتند که به‌طور رسمی گسست خود را از دین اعلام می‌کردند.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه ۱۲۷)

۲۲۶- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

هدف از اقدامات آتاتورک، حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید بود.

جنش تنباکو ← فعالیت رقابت‌آمیز اصلاح رفتار

رساله‌های جهادیه ← مقاومت منفی

اعتراض نسل دوم روشنفکران به نسل اول روشنفکران ← از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی و نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۸)

۲۲۷- گزینه «۴»

(الهام رضایی)

عبارت اول: طرفداران قشربندی اجتماعی (مدل لیبرالی)، چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

عبارت دوم: در نگاه تبیینی از جدایی ارزش و دانش سخن گفته می‌شد، اما دانش انتقادی از پیوند دانش و ارزش سخن می‌گوید (رد گزینه‌های ۲ و ۳) عبارت سوم: فرهنگ سرمایه‌داری که یکی از انواع فرهنگ‌های جهانی است، کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۲)، کنش اجتماعی، صفحه ۱۱۳)

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۶)

۲۲۸- گزینه «۴»

(ارغوان عبدالملکی)

جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفهیمی-تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند اما کم‌توجهی رویکرد تفهیمی به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد را درست نمی‌دانند. جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند، گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، انسان‌ها را زیر سلطه خود درمی‌آورند. بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها، به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌هاست؛ زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی و در نتیجه، کنترل آثار مخرب آن‌ها را ناممکن می‌سازد.

طرفداران عدالت اجتماعی معتقدند هیچ‌کدام از دو رویکرد قبل، عادلانه نیستند. رویکرد اول عادلانه نیست چون این واقعیت را نادیده می‌گیرد که افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند، حتی با داشتن شایستگی و تلاش برابر با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند، به سادگی امکان رقابت با آن‌ها را ندارند. رویکرد دوم نیز عادلانه نیست، زیرا در آن افراد توانمند و کوشا، به اندازه استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند. در رویکرد اول (موافقان قشربندی اجتماعی)، نقطه آغاز رقابت و در رویکرد دوم (مخالفان قشربندی اجتماعی)، نقطه پایان رقابت عادلانه نیست. هر دو رویکرد به دلیل ناعادلانه بودن، با فطرت انسانی سازگار نیستند و در نتیجه به شکست می‌انجامند.

دیدگاه دوم در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌باشد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۷۳ و ۷۵)

۲۲۹- گزینه «۱»

(الهام رضایی)

«الف»: الگوی همانندسازی مدل رایج سیاست‌گذاری در دوران مدرن و به معنی پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود به گونه‌ای که همه گروه‌ها همسان شوند. به عبارت دیگر، همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند.

«ب»: ناپسند بودن اسراف و تبذیر در جامعه ما هنوز وارد قلمرو واقعی نشده و در قلمرو آرمانی قرار دارد.

«ج»: علت وجود نظریات متفاوت دربارهٔ هویت، این است که همواره امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

(جامعه‌شناسی (۱) ترکیبی، صفحه‌های ۳۹ و ۶۳)

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۳)

۲۳۰- گزینه «۴»

(الله فضری)

برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی دربارهٔ چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۶)

۲۳۱- گزینه «۲»

(الله فضری)

سلطهٔ هژمونیک از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه برای مهندسی رضایت عمومی استفاده می‌کند. اخبار شبکه‌های اجتماعی، از جمله ابزارهای فرهنگی است که می‌تواند در این راستا مورد استفاده قرار بگیرد. جهت‌دهی آرای عمومی نیز نوعی مهندسی رضایت عمومی محسوب می‌شود. هنگامی که سلطه به شیوهٔ فرهنگی اعمال شود بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد. رضایت مردم از انتخاب خود حاکی از این ویژگی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۵۸)

۲۳۲- گزینه «۴»

(الهام رضایی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فارابی: همهٔ مفاهیم به‌جز محافظه‌کار بودن، در مورد فارابی درست است.

گزینه «۲»: ابوعلی مسکویه، جامعهٔ آرمانی ندارد.

گزینه «۳»: همهٔ عبارت‌ها به‌جز غیرانتقادی بودن، در مورد ابوریحان درست است.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینهٔ علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

۲۳۳- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

- فرهنگ سلطه، جامعهٔ جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند، کشورهای پیرامون را به مرکز وابسته می‌سازد و زمینهٔ ستیز و چالش میان آن‌ها را ایجاد می‌کند.

- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود، اگرچه ممکن است همیشه به آن نرسد.

- علوم انسانی و علوم اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۴)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۵۵)

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیرهٔ دانشی، صفحه ۷)

۲۳۴- گزینه «۲»

(مبیناسادات تاپیک)

- هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست: مستشرقان

- با توجه به واقعیت‌های اجتماعی ایران با استفاده از فقه، نظام مشروطه را تبیین کرد: میرزای نائینی

- با شناخت تفاوت پدیده‌های اعتباری و پدیده‌های تکوینی علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند: اندیشمندان مسلمان

- واقعیت‌های اجتماعی را پدیده‌هایی می‌داند که با آگاهی و ارادهٔ انسان‌ها ایجاد می‌شوند: فارابی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۶)

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۱ و ۱۱۵)

۲۳۵- گزینه «۱»

(الله فضری)

در دورهٔ پسامدرن، تکثر، تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها مطلوب دانسته شد. هویت جنسیتی سیال حاکی از انتخاب هویتی است که تغییرات مداوم دارد.

در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌ها حفظ و حتی تشدید می‌شود. البته در این الگو، وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود. به رسمیت‌شناختن انواع متعدد هویت‌های جنسیتی اشاره به یک مدل تکثرگرا دارد.

همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند. انکار تعدد هویت‌ها نوعی سیاست همانندسازی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

فلسفه و منطق

۲۳۶- گزینه «۳»

(نیمه بواهری)

تعریف کردن به صورت طبیعی اتفاق می افتد پس این گونه نیست که لزوماً در زمان استفاده از آن به آن آگاه باشیم و یا ارادی رخ بدهد. (تأیید گزینه ۳ و رد گزینه ۱). قواعد تعریف و استدلال قواعد طبیعی ذهن بشر است و منطق صرفاً ما را نسبت به آن آگاه می کند (رد گزینه های ۲ و ۴).

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه های ۴ و ۹)

۲۳۷- گزینه «۱»

(مبیر پیرسینلو)

در گزینه «۱» احتمال وقوع مغالطه شیوه نگارش کلمات (میان کلمه های بپر و بپر) به دلیل عدم حرکت گذاری وجود دارد.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: گل گرفتن در جایی، کنایه از بستن آنجاست (دلالت التزامی). کارمند اخراجی این اصطلاح را در معنای مطابقی به کار برده و مرتکب مغالطه توسل به معنای ظاهری شده است.

گزینه «۳»: احتمال وقوع مغالطه شیوه نگارش کلمات (میان کلمه های خلق: مردم/ خلق: اخلاق) به دلیل عدم حرکت گذاری وجود دارد.

گزینه «۴»: مرجع ضمیر «م» در «شده ام» مبهم است: چه کسی برنده قرعه کشی شده است؟ گوینده سخن یا دوستش؟

(منطق، لفظ و معنا، صفحه های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۲۳۸- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسبی)

نسبت بین «مفهوم کلی و مفهوم بدون مصداق» عموم و خصوص من وجه است.

نسبت بین «قیاس استثنایی و قضیه شرطی» تباین است.

نسبت بین «ممکن بالذات و واجب بالغیر» عموم و خصوص مطلق است.

به ترتیب همین نسبت ها میان مفاهیم گزینه «۴» برقرار است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص مطلق - تباین

گزینه «۲»: عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص مطلق - تباین

گزینه «۳»: تباین - عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص مطلق

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۱ تا ۲۳)

۲۳۹- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسبی)

تعریف انسان به حیوان شکارکننده نه جامع است و نه مانع که متناسب با شکل دو دایره متقاطع است.

تعریف ماهی به مهره داری که در آب زندگی می کند جامع است اما مانع نیست و متناسب با شکل دو دایره متداخل است.

شکل دو دایره متخارج تعریفی را نشان می دهد که نه جامع است و نه مانع یا به عبارت دیگر تعریفی که هم خاص است و هم عام.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۵)

۲۴۰- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

گزینه های «۱» و «۲» صرفاً استدلال تمثیلی هستند ولی گزینه «۳» مغالطه تمثیل ناروا است.

نکته: توجه کنید که هر استقرای تمثیلی لزوماً مغالطه تمثیل ناروا محسوب نمی شود، بلکه باید نوعی تعمیم در سایر صفات غیرمشابه آن دو امر ببینیم تا آن را مغالطه به حساب بیاوریم.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه های ۴۳ و ۴۴)

۲۴۱- گزینه «۲»

(نیمه بواهری)

به فرض صدق قضیه «هر الف ب است» امکان دارد بین (الف و ب) رابطه تساوی یا عموم و خصوص مطلق با عام بودن (ب) برقرار باشد (رد گزینه ۴).

به فرض صدق قضیه «هیچ الف ب نیست» بین (الف و ب) تنها رابطه تباین امکان دارد وجود داشته باشد (رد گزینه های ۱ و ۳). به فرض صدق قضیه

«بعضی الف ب نیست» امکان دارد بین (الف و ب) رابطه عموم و خصوص من وجه یا تباین برقرار باشد (رد گزینه ۴).

(منطق، ترکیبی، صفحه های ۲۲، ۲۳ و ۵۹)

۲۴۲- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

«بعضی ج د نیست» کاذب، متناقض آن که «هر ج د است» صادق. عکس مستوی آن که «بعضی د ج است» نیز صادق است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «هر الف ب است» کاذب است و متضاد آن «هیچ الف ب نیست» صادق، عکس مستوی آن «هیچ ب الف نیست» نیز صادق است.

گزینه «۲»: «بعضی ج د نیست» کاذب است و متداخل آن «هیچ ج د نیست» نیز کاذب است.

گزینه «۴»: «هر الف ب است» کاذب است و متضاد آن «هیچ الف ب نیست» صادق است عکس مستوی آن که «هیچ ب الف نیست» نیز صادق است. پس «بعضی ب الف نیست» که متداخل آن است نیز صادق است.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه های ۶۳ تا ۶۸)

۲۴۳- گزینه «۴»

(مبیر پیرسینلو)

محمول نتیجه (سختگیر) دارای علامت مثبت است، اما در مقدمه دوم دارای علامت منفی است. پس قیاس نامعتبر است (نبود شرط سوم).

سایر قیاس ها تمامی شرایط اعتبار را دارند.

نکته: «تمامی» در گزینه «۳» به معنای سور کلی «هر» است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه های ۷۶ و ۷۷)

۲۴۴- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسبی)

در عبارت اول فرد بدون ذکر دلیل، ویژگی های ناشایستی را به پیروان یک نظریه نسبت می دهد تا کسی جرئت نکند آن نظر را بپذیرد.

در عبارت دوم از راه تطمیع سعی شده است که افراد را به انجام یک امر ترغیب کنند و مغالطه توسل به احساسات صورت گرفته است.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه های ۱۰۸ تا ۱۱۰)

۲۴۵- گزینه «۲»

(مبیر پیرسینلو)

این بیت به توصیف شکل برگ درخت انگور در فصل پاییز پرداخته است و فاقد مضمونی فلسفی است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: این بیت به موضوع آغاز و انجام داشتن جهان می پردازد که مضمونی فلسفی است.

گزینه «۳»: این بیت به موضوع آغاز و انجام و فلسفه خلقت انسان می پردازد که مضمونی فلسفی است.

گزینه «۴»: این بیت به توصیف جایگاه انسان در جهان به روشی مشابه تمثیل غار افلاطون می پردازد و دارای مضمونی فلسفی است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه های ۲ تا ۴)

۲۴۶- گزینه «۲»

(نیما پوهاری)

در گزینه «۲» احکام و اوصاف اجتماع را تابع اوصاف افراد آن گرفته است. لذا طبق این دیدگاه اصالت با فرد است و این جامعه است که در حالات خود پیرو افراد است.

توجه کنید که در سایر گزینه‌ها یک سری جملات بدیهی درباره ساختار اجتماع و شکل‌گیری آن گفته شده است و ارتباطی با بحث اصالت فرد و جامعه ندارد. این بحث مربوط به رابطه جامعه و فرد و تأثیرات و تأثرات آن‌ها نسبت به یکدیگر است. وگرنه جامعه بدون افراد و انسان بدون حیثیت اجتماعی که نداریم و همه این‌ها را قبول دارند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۴۷- گزینه «۱»

(نیما پوهاری)

تالس که مانند دیگر اندیشمندان آن دوره به دنبال یافتن مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها بود، عقیده داشت که آب اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزهاست و همه چیز، در نهایت، از آب ساخته شده است؛ زیرا او می‌دید که آب در درجات بالا بخار می‌شود و در درجات بسیار پایین منجمد و سخت می‌گردد و وقتی به صورت باران می‌آید، گیاهان از زمین می‌رویند. پس این‌ها هم حتماً شکل دیگری از آب‌اند.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱)

۲۴۸- گزینه «۴»

(الله فاضلی)

تحلیل موارد نادرست:

گزینه «۱»: همه مردم می‌توانند درباره مسائل بنیادین فکر کنند، اما فلاسفه با روش درست و به نحو جدی به آن‌ها می‌اندیشند.

گزینه «۲»: منطق نه تنها مغالطات را تشخیص می‌دهد، بلکه از طریق خارج کردن آن‌ها از باورها، فلسفه را یاری می‌کند.

گزینه «۳»: فیلسوفان واقعی تنها استدلال‌های درست را می‌پذیرند، نه هر استدلالی را.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۲۴۹- گزینه «۴»

(نیما پوهاری)

راز این پیام این است که آدمی باید نسبت به نادانی خود آگاه باشد، نه اینکه نادانی از دانایی بهتر است و انسان هیچ‌گاه چیزی نمی‌داند!

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۴۰)

۲۵۰- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

امکان رسیدن به معرفت درست همانند معنای معرفت برای هر انسانی روشن است و کسی به طور طبیعی در امکان اصل آن شک نمی‌کند.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۲۵۱- گزینه «۴»

(نیما پوهاری)

هراکلیتوس، علاوه بر حس به عقل هم اهمیت می‌داد. او معتقد بود که شناخت حسی اعتبار دارد و ما وجود حرکت در این جهان را از طریق حس درمی‌یابیم و درک می‌کنیم.

(فلسفه یازدهم، گناهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۹)

۲۵۲- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

تنها عبارات «ب» و «پ» نادرست است.

از نظر مارکس، نیازهایی مانند نیاز به اجتماع و قانون و نیاز به اخلاق، همه به خاطر نیازهای مادی پیدا شده‌اند.

دکارت «بدن» را ماشینی پیچیده می‌داند که به طور خودکار فعالیت می‌کند.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

۲۵۳- گزینه «۴»

(الله فاضلی)

هیچ شی‌ای حقیقت دوگانه در خارج از ذهن ندارد. وجود و ماهیت یک شیء دو حقیقت متفاوت در ذهن اما در خارج یک واقعیت‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجود و ماهیت دو مفهوم مغایر در ذهن هستند، نه دو موجود خارجی.

گزینه «۲»: یکی از دلایل مغایرت وجود و ماهیت این است که ماهیت خاص هر موجود است و با موجود دیگر فرق می‌کند، اما وجود بین همه موجودات مشترک است. اگر این دو یکی باشند پس ماهیت باید همان مفهوم مشترک باشد (در حالی که این‌گونه نیست)

گزینه «۳»: یکی دیگر از دلایل مغایرت وجود و ماهیت این است که وجود مفهومی واحد، بسیط و یکسان است. در نسبت با هر موجودی یک نوع وجود می‌توان متصور شد، نه اینکه وجودهای گوناگون داشته باشیم. اما می‌توان اوصاف گوناگون از موجودی را تصور کرد. اگر ماهیت همان وجود بود باید جز یک تصور چیزی در ذهن نمی‌آمد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۲۵۴- گزینه «۳»

(نیما پوهاری)

علت چیزی است که وجود معلول متوقف بر آن است و تا آن نباشد، معلول هم پدید نمی‌آید اما به وجود آمدن علت وابستگی به وجود معلول ندارد (رد گزینه ۱). اگر علت باشد معلول ضرورتاً به وجود می‌آید، اما اگر علت نباشد معلول نیز موجود نخواهد بود، پس اگر علت نبود نبود معلول را، و اگر معلول نبود نبود علت را می‌توان نتیجه گرفت (رد گزینه ۲). رابطه علیت مانند دیگر روابط فرع بر وجود نیست بلکه در خود وجود است. در واقع رابطه علیت رابطه‌ای وجودی است، یعنی یکی وجودش وابسته به وجود دیگری است؛ یعنی مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آن‌ها دوستی برقرار می‌گردد. اگر هر دو طرف رابطه علیت (علت و معلول) باشند، دیگر وجودبخشی معنا ندارد. پس در واقع یک طرف خود این رابطه است (رد گزینه ۴ و تأیید گزینه ۳)

(فلسفه دوازدهم، یوان علی و معلولی، صفحه ۱۴)

۲۵۵- گزینه «۳»

(الله فاضلی)

این دیدگاه دیدگاه کاتینگهام است. کرگور تنها ایمان را هدیه الهی از جانب خدا می‌داند.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

روان‌شناسی

۲۵۶- گزینه «۴»

(نیما یواهری)

لوگوس نزد هراکلیتوس، همان حقیقت و وجود برتری است که جهان و اشیا ظهور او هستند، همان‌طور که سخن و کلمه بیانگر افکار و اندیشه‌های انسان است و آنچه را که انسان در ذهن دارد، با کلام ظاهر می‌کند و به دیگران می‌رساند. بنابراین، از نظر او اشیا عالم، همان کلمات آن حقیقت برتر و بیان علم و حکمت اویند. (پس لوگوس نشان‌دهنده حقیقت و قانون واحدی است که در موجودات جهان جاری و عامل وحدت‌بخش آنان است.)

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۵)

۲۵۷- گزینه «۱»

(فرهار قاسمی نژاد)

فلاسفه مسلمان همه ابزارهای معرفت را معتبر می‌دانند ولی الزاماً از همه این ابزارها بهره نبرند، به عنوان مثال ابن‌سینا و فارابی با این که شهود قلبی را معتبر می‌دانستند ولی از آن در فلسفه خود استفاده نکردند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه (۲)، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۲۵۸- گزینه «۲»

(میدر پیرسینلو)

سهروردی نفس انسان را حقیقتی مربوط به مشرق عالم می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده مشتاق بازگشت به آنجاست. در این بیت هم مولوی انسان ها را چون مرغابی‌هایی می‌داند که از وطن اصلی خود دور افتاده‌اند و در خشکی گرفتارند. از همین جا معلوم می‌شود که دریای جان هم اشاره به مشرق جهان دارد.

مغرب کامل، جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره‌ای از نور ندارد. سهروردی عقیده داشت که نفس انسان، همان جنبه نورانی وجود و جسم و بدن او، همان جنبه ظلمانی اوست. این نفس، اگر نورانیت بیشتری کسب کند، حقایق هستی را بهتر رؤیت می‌کند و می‌تواند با کسب شایستگی و لیاقت بیشتر، مسیر کمال را طی کند. بنابراین اینجا اشاره به مغرب کامل دارد که جهان ماده است.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۴)

۲۵۹- گزینه «۲»

(الله فاضلی)

این بیت بیانگر وحدت حقیقی وجود میان موجودات است.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه ۹۴)

۲۶۰- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسبی)

از نظر ملاصدرا، با اینکه هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد، دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. به عبارت دیگر وجود هم وجه اشتراک موجودات است و هم وجه اختلاف آنان.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: طبق اصل وحدت وجود هستی یک حقیقت و یک واحد حقیقی بیش نیست.

گزینه «۲»: در رویارویی با اشیا خارجی تنها دو مفهوم وجود و ماهیت را به‌دست می‌آوریم.

گزینه «۳»: واقعیت خارجی در عین حال که یک امر واحد است ذومراتب نیز می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۵)

۲۶۱- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

نوجوانان بهتر از کودکان قادر به رمزگردانی، اندوزش و بازیابی اطلاعات هستند، اما این فرایندها در دوران کودکی نیز وجود دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۲۶۲- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

مسئله‌های پیچیده از آنجایی که علل متعددی دارند، به راحتی قابل تعریف نیستند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۸)

۲۶۳- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

پاسخ‌های اولیه و تا حد ممکن سنجیده‌ای که به مسائل علمی داده می‌شوند، فرضیه نام دارند. جملات تأکیدی، پرسشی و عباراتی که بیانگر شک و تردید هستند، فرضیه محسوب نمی‌شوند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۲۶۴- گزینه «۴»

(تسرین حق پرست)

رشد به معنای آمادگی زیستی است، مانند آمادگی زیست‌شناختی و طبیعی برای گرفتن توپ یا امکان جمله‌سازی کودک در دوسالگی که مبتنی بر یک نقشه ژنتیکی هستند. اما یادگیری فرآیندی است که براساس تجربه (رفتاری، شناختی) به وجود می‌آید؛ مانند تسلط بر زبان انگلیسی که نیاز به آموزش و تمرین دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۲۶۵- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی)

الف) مشکل در تصمیم‌گیری از پیامدهای شناختی دوره نوجوانی است (۱۲ تا ۲۰ سالگی)

ب) تحریک‌پذیری بالا از ویژگی‌های هیجانی دوره نوجوانی است (۱۲ تا ۲۰ سالگی)

ج) هیجان‌های پیچیده در کودکی به خوبی رشد نکرده‌اند. (پشیمانی، شکرگذاری، شرم) و به تدریج به‌وجود می‌آیند (تولد تا ۱۲ سالگی)

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۹، ۵۶ و ۵۷)

۲۶۶- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع، نظریه را تشکیل می‌دهند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۲۶۷- گزینه «۱»

(فرهار علی نژاد)

بسیاری از محققان به مشاهده رفتار حیوانات و آدمیان می‌پردازند؛ مثلاً رفتار سگ‌ها را هنگام خطر در محیط زندگی‌شان مشاهده می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷)

۲۶۸- گزینه «۳»

(مبیناسارات تایبک)
«تشخیص روشن شدن محیط» و «سرماي هوا» دریافت اطلاعات از طریق گیرنده‌های حسی است که احساس نامیده می‌شود، اما «تشخیص اندازه» و «بازشناسی اشیا» به تفسیر و معنا دادن اطلاعات مربوط می‌شود که ادراک است.

(روان‌شناسی، اساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۲۶۹- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)
علی به این علت که رشته خود را دوست دارد، فراموشی کمتری خواهد داشت و از آنجا که سفارشات مادرش را دوست ندارد، حافظه او عملکرد خوبی نخواهد داشت.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۲)

۲۷۰- گزینه «۱»

(موسا عفتی)
ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۳۰)

۲۷۱- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)
اولین فن روش پس‌خبا، پیش‌خوانی مطالب است. منظور از ساماندهی مطالب، نظم‌بخشی و دسته‌بندی اطلاعات است. منظور از بسط معنایی این است که برای یک مفهوم هر چه مثال‌های بیشتری داشته باشیم، مفهوم مورد نظر بهتر از سایر مفاهیم در حافظه می‌ماند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۸)

۲۷۲- گزینه «۲»

تشریح موارد نادرست:

(کوثر دستورانی)
الف) در مراحل ابتدایی پژوهش از مشاهده بهره می‌بریم.
ب) مشاهده باید همراه با ثبت دقیق و به دور از پیش‌داوری شخصی باشد.
د) کار آزمون‌ها کمی‌سازی ویژگی‌های روان‌شناختی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

۲۷۳- گزینه «۴»

(نسرین حق‌پرست)
چتربازی می‌تواند برای یک نوجوان جذب‌کننده باشد، ولی در عین حال ممکن است سقوط را نیز به همراه داشته باشد. این مثال که جنبه خواستنی و ناخواستنی یک هدف را بیان می‌کند، تعارض گرایش - اجتناب است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

۲۷۴- گزینه «۴»

(موسا عفتی)
اولویت‌های یک تصمیم‌گیری می‌تواند شامل همه گزینه‌های احتمالی باشد؛ به عبارت دیگر هر اولویتی، فرد تصمیم‌گیرنده را به مقصد می‌رساند، ولی ممکن است اولویت مطلوب نباشد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۷)

۲۷۵- گزینه «۳»

(محمدرابراهیم مازنی)
شکل (الف) به خطای ادراکی مولر - لایر و شکل (ب) به اصل شکل و زمینه مربوط می‌شود.

(روان‌شناسی، اساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۸۲ و ۸۴)

۲۷۶- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی)
در سایر موارد شکست به علت‌های پایدار هم‌چون استعداد و دشواری تکلیف نسبت داده شده که تحت کنترل فرد نیستند و فرد انگیزه‌ای برای جبران آن‌ها ندارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۲۷۷- گزینه «۱»

(مریم احمدی)
فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست و تا اندازه‌ای بستگی به نوع نگرش ما نسبت به خود دیگران و محیط اطرافمان دارد. به عبارت دیگر به این بستگی دارد که آیا شخص یک رویداد یا یک موقعیت را به صورت فشارآور و فراتر از توانایی خود، ارزیابی می‌کند یا خیر.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۶)

۲۷۸- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)
اگر فردی مبتلا به بیماری‌ها و مشکلات جسمانی باشد، عوارض و مشکلات روانی نیز در وی بروز می‌کند؛ مثلاً کسی که اضافه وزن دارد، دلسرد و ناامید می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۱)

۲۷۹- گزینه «۲»

(موسا عفتی)
اگر اهدافمان را بسیار بالا و دست‌نیافتنی انتخاب کنیم، از تلاش باز می‌مانیم، همچنین اگر اهدافمان را بسیار کوچک و بی‌ارزش و زودگذر انتخاب کنیم، هرگز انگیزه تلاش و عمل ایجاد نمی‌شود.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۸)

۲۸۰- گزینه «۱»

(کوثر دستورانی)
تنفس عمیق، خوردن یک لیوان آب و ترک موقعیت از روش‌های سازگارانه کوتاه‌مدت به‌شمار می‌رود و استفاده از روش‌های حل مسئله و ورزش کردن، روش‌های سازگارانه بلندمدت هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۱)